

Liite yhteysviranomaisen lausuntoon

Närpes Vindkraft Ab Oy, Bredåsenin tuulivoimahanke, YVA-menettely, Närpiö EPOELY/2753/2020

Lausunnot, asiantuntijakommentit ja mielipiteet/ Utlåtanden, åsikter och expertkommentarer

Lausunnot/Utlåtanden

Digita

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta. Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan. Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutusten arvioinnissa. Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä. Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta. Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista. Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle

aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet. Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetysaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan. Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisen tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakkosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista. Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetysasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeätä, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Etelä-Pohjanmaan liitto

Hankkeesta vastaava on Närpes Vindkraft Ab Oy, joka suunnittelee enintään 43 tuulivoimalan rakentamista Närpiön Bredåsenin alueelle. Hanke sijoittuu noin 5 kilometriä Närpiön keskustaajamasta itään, valtatie 8 ja Teuvan kuntarajan väliselle alueelle. Alueen itäpuolella sijaitsevasta Teuvan keskustaajamasta on hanke-alueelle noin 6 kilometriä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa käsiteltävät vaihtoehdot:

- Vaihtoehdossa 0 (VE0) Bredåsenin alueelle suunniteltua tuulivoimapuistoa ei toteuteta. Vaihtoehto toimii arvioinnissa vertailuvaihtoehtona, jossa vastaava sähkömäärä tuotetaan jossain muualla joillain muilla sähköntuotantomenetelmillä.
- Vaihtoehto 1 (VE1): Bredåsenin alueelle rakennetaan enintään 43 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 5–10 MW ja kokonaiskorkeus 290 metriä.
- YVA-selostusvaiheessa tarkistettu vaihtoehto 2 (VE2): Bredåsenin alueelle rakennetaan enintään 42 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 5–10 MW ja kokonaiskorkeus 290 metriä.

Tuulivoimalat on suunniteltu liitettäväksi kantaverkkoon Fingrid Oyj:n Teuvan Kärppiön sähköasemalla, joka sijaitsee noin 4 kilometriä hankealueesta itään. Sähkönsiirto sähköasemalle on suunniteltu toteutettavan uudella 400 kV ilmajohtolla, joka sijoittuu 900 metrin matkalta nykyisten voimajohtojen rinnalle. Voimajohdon pituus on 5 kilometriä. Vaihtoehtoisesti tarkastellaan sähkönsiirron toteuttamista maakaapelilla.

Etelä-Pohjanmaan liitto on joulukuussa 2020 antanut lausunnon Bredåsenin tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmasta.

Lausuntonaan Etelä-Pohjanmaan liitto antaa seuraavaa:

Etelä-Pohjanmaan liitto antaa saman sisältöisen lausunnon hankkeen kaavaluonnokseen ja ympäristövaikutusten arviointiselostukseen. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on päivitetty hankevaihtoehtoja siten, että aiemman 44 myllyn (kokonaiskorkeus 270 m) sijaan vaihtoehdossa 2 tarkastellaan 42 tuulivoimalan (kokonaiskorkeus 290 m) puiston toteuttamista. Etelä-Pohjanmaan liitto pitää hankevaihtoehtoja niin samankaltaisina, että todellista vaihtoehtojen arviointia ei YVA:ssa toteuteta kuin suhteessa vaihtoehtoon 0, kuten myös YVA:n tulokset osoittavat.

YVA-selostuksessa on esitetty hankealueen ja sähkönsiirron sijainti suhteessa Etelä-Pohjanmaan voimassa olevien maakuntakaavojen merkintöihin. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavaa ollaan parhaillaan päivittämässä ja yksi keskeinen päivitettävä teema on tuulivoima. Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien tuulivoimaselvityksessä (https://epliitto.fi/wp-content/uploads/2022/02/Etela_Pohjanmaan_Pohjanmaan_Keski_Pohjanmaan_tuulivoimaselvitys.pdf) on tunnistettu potentiaalinen uusi seudullisen tuulivoimatuotannon sijaintialue Bredåsenin alueelle jatkuen myös Etelä-Pohjanmaan maakunnan puolelle. Etelä-Pohjanmaan maakunnan puolella oleva osa potentiaalisesta uudesta tuulivoima-alueesta on mukana Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistossa. Seudulla onkin merkittävä tuulivoimatuotannon keskittymä, minkä vuoksi hankkeiden yhteisvaikutuksiin, ml. sähkönsiirto, tulee kiinnittää erityistä huomiota. YVA-selostuksen mukaan keskeisimmät yhteisvaikutukset kohdistuvat maisemaan ja muuttolinnustoon. Maisemavaikutusten osalta yhteisvaikutusten arvioinnissa on tuotu esiin hankkeen vaikutusalueen muut tuulivoimahankkeet sekä maisemallisesti arvokkaat alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Lisäksi liitteessä on esitetty valokuvasovitteita (joiden sijainti esitetty liitteen kartalla, sijainnit eivät käy ilmi YVA-selostuksen pääraportista). YVA-selostuksen yhteisvaikutusten arvioinnista jää puuttumaan arvokohteittain tehtävä sanallinen arviointi yhteisvaikutusten voimakkuudesta ja merkittävydestä maisema-alueille ja rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteille, joten yhteisvaikutusten merkittävyyttä ei pysty YVA-selostuksen perusteella määrittelemään. Kaavaselostuksessa vaikutuksia on avattu Bredåsenin 3 hankkeen osalta etäisyysvyöhykkeittäin ja tiiviisti yhteisvaikutusten osalta. Kaavaselostuksen mukaan ”Bredåsenin ja nykyisten tuulivoimaloiden yhteisvaikutukset kohdistuvat analyysin mukaan lähietäisyydellä hankealueiden välisille avoimille alueille sekä Östra Yttermarkin ja Viitin kyliin, jotka tulevat sijoittumaan tuulivoimapuistojen väliselle alueelle. Kaukomaisemassa yhteisvaikutuksia syntyy laajoille avoimille maisema-alueille, kuten Närpiönjokilaakson ja Teuvanjokilaakson-Tiukanjokilaakson kulttuurimaisema-alueelle”. Myös kaavaselostukseen vaikutusten sanallista kuvausta voisi laajentaa, jotta yhteisvaikutusten laajuus ilmenee selkeämmin.

Sähkönsiirron vaihtoehtojen vertailun tulosten tulkintaa olisi helpottanut, mikäli eri vaihtoehtojen vaikutukset olisi koottu esim. taulukkoon. Etelä-Pohjanmaan liitto on kannanotossaan (1.12.20222, <https://epliitto.fi/tiedotteet/kannanotto-sahkonsiirtolinjojen-haittavaikutuksien-vahentamiseksi/>) katsonut, että tuulivoiman johdosta kasvaneen sähkönsiirron oikeudenmukainen toteuttaminen vaatii uusi lainsäädännöllisiä toimenpiteitä. Liitto on esittänyt, että asianomaiset ministeriöt ryhtyvät talousmetsien ja metsäekosysteemien hävittämisen sekä maanomistajien etujen suojaamiseksi välittömästi siten, että uusien suurjännitelinjojen rakentaminen uusiin maastokäytäviin on viimesijainen toteuttamisvaihtoehto, peltoalueella suurjännitevoimajohtojen toteuttaminen tapahtuu yksinomaan ns. peltopylvästyypeillä ja maanomistajille maksettavien korvausten korvausperusteiden uudelleenmäärittelytyö aloitetaan. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan aikataulu on päivittynyt siten, että luonnos pyritään saamaan nähtäville vuoden 2023 alussa, ja tämän tieto tulee päivittää YVA-selostukseen. Muilta osin YVA-selostuksessa esitetty aikataulu on edelleen paikkansapitävä.

Fingrid Oyj

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkökäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan. Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittämisehdoissa (YLE). Liittämisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittämisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniiset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittämisehdot ja järjestelmätekniiset vaatimukset. Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti. Fingrid laatii sähkönsiirtoverkkojen kehitystarpeet ja periaatteelliset ratkaisut yhtenä kokonaisuutena yhteistyössä voimantuotantoa suunnittelevien tahojen ja verkkoyhtiöiden kanssa. Tuulivoima-alueen liittymissuunta vastaa Fingridin näkemystä asiasta. Lausumme mielellämme jatkossa hankkeen eri vaiheista, tietojen ja ratkaisun tarkentuessa. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta. Pyydämme lähettämään meille tietoa hankkeen etenemisestä.

Finlands viltcentral

Finlands viltcentral Kust-Österbotten avger följande utlåtande: Finlands viltcentral konstaterar, att delgeneralplaneutkastet och därtill hörande beskrivning för miljökonsekvensbedömning är uppgjorda huvudsakligt och tillräckligt i den omfattning som ärendet förutsätter. I miljökonsekvensbedömningen framgår att lokala jägare och jaktvårdsföreningens verksamhetsledare har hörts och att vilthushållningsaspekten uppskattats vid uppgörande av beskrivningen för miljökonsekvensbedömningen. Observerade spelplatser för skogshönsfåglarna har beaktats vid bedömningen. I bedömningen konstateras att påverkan på viltet är liten och påverkan är störst i byggnations skedet när aktiviteten på området är som störst. Uppskattningen är att förhållandena efter byggnations skedet för viltet återgår till ett förhållande nästan som innan byggnation. Samtidigt konstateras att jakt och därtill nödvändigt skytte inte annat än vid byggnations skedet behöver begränsas på grund av vindkraftsparken, dock kan förhållanden för bedrivande av framförallt toppjakt på hönsfåglar på planeområdet samt också på ett vidsträkt område utanför parken behöva begränsningar av skottlinjer och riktningar under driften. I utkastet nämns också stora rovdjur och hjorddjur. Finlands viltcentral har inte anledning att uppskatta situationen på annat vis än de som uppgjort planutkast och beskrivning för miljökonsekvensbedömning.

Korsholms kommun, Västkustens tillsynsnämnd

Närpes Vindkraft Oy Ab (Fortum) planerar bygga en vindkraftspark på området Bredåsen i Närpes cirka 5 kilometer öster om Närpes centrum, på området mellan Riksåttan (riksväg 8) och Östermarks kommungräns. Projektområdet omfattar cirka 32 km². Antalet kraftverk på projektområdet blir högst 43 st. Vindkraftverkens planerade navhöjd är cirka 190 meter och rotorns diameter cirka 200 meter, varvid totalhöjden är högst 290 meter. ALT1 i MKB:n består av högst 43 vindkraftverk, tornhöjden är 190 meter och rotorbladens längd 100 meter och ALT2 av högst 42 vindkraftverk, tornhöjden är 180

meter och rotorbladens längd 90 meter. På planeringsområdet finns en bostadsbyggnad vars avstånd till närmaste planerade vindkraftverk är ca 0,6 kilometer. Byggnaden används inte som bostad och ligger på ett område som den projektansvariga har arrenderat. De övriga närmaste enskilda bostadsbyggnaderna finns utanför planeringsområdet på cirka 1,3–1,5 kilometers avstånd från närmaste planerade vindkraftverk. På projektområdet finns enligt Lantmäteriverkets terrängdatabas 3 fritidsbyggnader men de används för annat än fritidsboende. I mellersta delen av planeringsområdet finns en vandringsled och ett vindskydd, i södra delen finns en kåta och i västra delen skidspår. Cirka 0,7 kilometer sydväst om planeringsområdet finns Vargbergets fritidscentrum med en skidstuga och skidspår, skjutbana, kåta, badstrand, naturstig och friluftsleder. Enligt bullermodelleringen ligger alla de närmaste bostads- och fritidshusen utanför bullerområdet med 40 dB enligt riktvärdet i statsrådets förordning. Skuggningsmodelleringen visar att då skogens skymmande verkan inte beaktas, överskrids det årliga antalet timmar med rörliga skuggor i projektalternativ ALT1 8 timmar per år vid ett bostadshus och ett fritidshus. I projektalternativ ALT2 sker ingen överskridning av 8 timmar vid något bostads- eller fritidshus. Riskområdet för iskast vid ett vindkraftverk är cirka 390 meter, då man utgår ifrån att den totala höjden är 290 m. Enligt miljöministeriets anvisningar för planering av vindkraftsutbyggnad har ett tillräckligt avstånd ansetts vara 1,5 gångervindkraftverkets totalhöjd, vilket innebär 435 meters skyddsavstånd i båda projektalternativen.

Närpes Stad

Utlåtande om delgeneralplanens planutkast samt beskrivningen för miljökonsekvensbedömningen för Bredåsen vindkraftspark, Närpes.

Närpes stad anhåller om utlåtande om planutkast för delgeneralplanen samt MKB-beskrivningen. Utlåtande skall lämnas in senast 20.12.2022. Utlåtandet har godkänts av Västkustens tillsynsnämnds miljösektion, 14.12.2022. Västkustens miljöenhet utgör både miljövårds- och miljöhälsovårdsmyndighet. Delgeneralplaneområdet är beläget cirka 5 kilometer öster om Närpes centralort, öster om Riksåttan. Närpes Vindkraft Ab Oy (Fortum) planerar bygga ett vindkraftsområde med 43 kraftverk ALT 1 eller 42 kraftverk i ALT 2. Vindkraftverken har en total höjd på högst 290 m och maximieffekt 5-10 MW per enhet. Utlåtande Väsentligt är att avgränsningen och omfattningen av kraftverksområdet samt placeringen av de enskilda vindkraftverken planeras väl så att olika slag av negativa konsekvenser för bosättning, landskap, rekreation, miljö och natur minimeras. Enligt bullermodelleringen är placeringen av kraftverken inte sådan att riktvärden för utomhusbuller överskrids vid bosättning. Ljus- och skuggeffekter från vindkraftverken får förekomma under så kort tid av året, att inga oskäligen olägenheter uppstår vid störda objekt i omgivningen. Enligt modelleringen överskrids inte gränsvärdet 8 h/år vid bosättning i alternativ 2 men i alternativ 1 överskrids 8 h/år vid två bostäder. Ifall dessa anmärkningar och riktvärden för buller och skuggningseffekter följs krävs inget miljötillstånd. Bullermätningar bör även utföras och skuggningen kontrolleras vid bosättning efter bygget av kraftverken för att garantera att modelleringarna stämmer. Den planerade vindkraftsparken är belägen i ett viktigt rekreationsområde med vandrings-/skidleder, naturstigar och olika stugor (skid-, jakt-, skogshuggarstuga och kåta) samt frisbeegolf. Många av de planerade vindkraftverken kommer för nära dessa fritidssysselsättningar och kommer att leda till en försämring av rekreationsmöjligheterna i området. Eftersom iskast från rotorbladen kan förekomma vintertid skall inga vindkraftverk planeras nära skidspår eller andra rekreationsområden. Eventuellt bör några vindkraftverk avlägsnas i de centrala delarna av planområdet för att t.ex. skidspår inte är inom riskområdet för iskast. Projektområdet är i sin helhet innanför ett FINIBA-fågelskyddsområde. Kriterierarterna för FINIBA-området Sydösterbottens skogar är tjäder, lavskrika och tretåig hackspett. Byggandet av vindkraftverk, nya vägar och ellinjer påverkar speciellt dessa arters populationer negativt. Splittringen av de enhetliga skogsbiotoperna kan leda till att många arter minskar eller försvinner. Grandungar viktiga för bl.a. lavskrika förekommer i de centrala delarna av

planområdet och eventuellt bör några vindkraftverk avlägsnas där. Området innehåller våtmarker och ett grundvattenområde förekommer i närheten av projektområdet. Vindkraftsparken skall planeras så att inte vattenkvaliteten eller avrinningen påverkas negativt. Det finns två våtmarker som i utredningen är beaktansvärda naturobjekt nr. 5 och 7 som är mycket nära planerade vindkraftverk eller vägdragningar. Angående den externa el-överföringen bör jordkabelalternativet prioriteras. Kristinestad den 14.12.2022.

Liite: kartta

Utlåtande över planutkast och MKB för Bredåsen vindkraftpark/Sektionen för byggnadstillsyn: Närpes Vindkraft Ab Oy planerar bygga en vindkraftpark med högst 43 vindkraftverk på Bredåsen i Närpes på området mellan Riksåttan (riksväg 8) och Östermarks kommungräns. Det alternativ för elöverföringen vars sträckning som ska undersökas i projektets miljökonsekvensbedömning (MKB) sträcker sig också in på Östermark kommuns område. Det aktuella området finns med i förslaget till etappplansplan II som ett lämpligt område för vindkraftspark. Enligt planutkastet planeras byggplatser för 43 st vindkraftverk och dessa får ha en total höjd på högst 290 meter. Buller- och skuggmodelleringar har uppgjorts. Planutkast och buller- och skuggmodellering bifogas ärendet. Övriga utredningar och handlingar hittas på stadens hemsida <https://www.narpes.fi/planutkast-och-mkb-for-bredasen-vindkraftpark-tillpaseende/>.

Ledande byggnadsinspektörens förslag: - Vid uppgörande av delgeneralplanen för Bredåsen vindkraftpark bör de planerade byggplatsernas grundningsförhållanden utredas eftersom de anvisade tv-områdena i delgeneralplanen är relativt små och tillåter därför inga stora förflyttningar av kraftverk. - Enligt uppgjorda skuggmodelleringar är gränsen för skuggningar på 8h/år nära bosättningen. Byggplatserna i generalplanen skall planeras så olägenheter med skuggningar inte uppkommer. - I planutkastets bestämmelser står att riskanalyser gällande brandsäkerhet och isning skall uppgöras i bygglovsskedet. Riskanalys för verksamheter på området samt iskastning skall uppgöras i samband med utredningar för delgeneralplan. Konsekvenser som verksamheten kan orsaka och hur olika verksamheter kan samverka på området skall utredas i generalplanen och inte i bygglovsskedet.

Pohjanmaan museo

Österbottens regionala ansvarsmuseum har bekantat sig med planehandlingarna och miljökonsekvensbedömningen och framför följande. Österbottens museum konstaterar att Museiverket har vidarebefordrat ärendet till regionala ansvarsmuseet (Museiverkets brev till Närpes stad 16.11.2020, diariernr MV/140/05.02.00/2020)

Museet har uppdaterat forminnesregistret enligt uppgjorda arkeologiska inventeringen förutom tjärdalen som kallas för Orrmossen (registernr 100000469032), som har registrerats som ett kulturminne (Museiverkets officiella term är ett övrigt kulturarvsobjekt). Tjärdalen skyddas alltså närmast genom bestämmelserna i Markanvändnings- och bygglagen (5§ 3mom) liksom de flesta tjärdalat i Österbotten, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000046032>.

Museet har inte något att anmärka på planutkastet.

Pohjanmaan museo fortsätter:

Hej, Glömde att Karvamossens, <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.545010049>, skyddsstatus har ändrats från ett fornminne till kulturminne. Detta motsvarar också granskningen från 1978 " Närpiö, Karvamossen. Historiallisen ajan kiviaitauksen tarkastus 1978" och senaste inventeringen där inhägnaden kunde inte ens hittas. Koordinaterna visar nu platsen för en nyfunnen odatrad stensättning.

Puolustusvoimat 2. Logistiikkarykmentti

Närpiön kaupunki on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Bredåsenin tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta sekä siihen sisältyvästä YVA-selostuksesta. Hankkeen kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointi toteutetaan YVA-lain (252/2017) mukaisena yhteismenettelyinä. Kaavoituksella on tarkoitus mahdollistaa enintään 42 tuulivoimalan rakentaminen. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 290 metriä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa käsitellään enimmillään 43 voimalan toteuttamista. Sähkönsiirto sähköasemalle on suunniteltu toteutettavan joko uudella 400 kV ilmajohdolla tai maakaapelilla. Voimajohdon pituus on YVA-selostuksen mukaan 5 kilometriä. Puolustusvoimien lausunto kaavaluonnoksesta ja YVA-selostuksesta Kaavaselostuksen luvussa 6.10 on käsitelty vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Selostuksen mukaan Puolustusvoimilta on pyydetty lausuntoa kaavaluonnoksen sijoituspaikkojen mukaisista 42 voimalasta ja arviointia täydennetään prosessin aikana. Puolustusvoimat toteaa, että hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslausunto ennen kaavan hyväksymistä. Jos hankkeessa toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytyslausunnon mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista. Edellä mainittua pienemmistä muutoksista pyydetään tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.

Puolustusvoimilla ei ole huomautettavaa hankkeen YVA-selostukseen.

Suomen Erillisverkot Oy

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Seinäjoen museot

Närpiön kaupunki on kuuluttanut Bredåsenin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluvaiheen aineiston ja tuulivoimahankkeen YVA-selostuksen nähtäville 28. 10.2022. Seinäjoen museot lausuu YVA-selostuksesta, ottaen kantaa Etelä-Pohjanmaan kulttuuriympäristöön kohdistuviin vaikutuksiin. Närpes Vindkraft Ab Oy suunnittelee tuulivoimahankkeen toteuttamista Närpiön Bredåsenin alueelle noin viisi kilometriä Närpiön keskustaajamasta itään, Kasitien (valtatie 8) ja Teuvan kuntarajan väliselle alueelle. Voimaloiden lukumäärä hankealueella on enintään 43 kpl. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 5-10 MW eli tuulivoimapuiston kokonaiskapasiteetti on yhteensä enintään 430 MW. Voimaloiden suunniteltu napakorkeus on 190 metriä ja roottorin halkaisija 200 metriä kokonaiskorkeuden ollessa tällöin 290 metriä. Hankealue ei ulotu Teuvan ja Etelä-Pohjanmaan puolelle.

Hankkeeseen sisältyy noin viiden kilometrin pituinen sähkönsiirto Teuvan Kärppiön sähköasemalle. Tarkasteltavia sähkönsiirtovaihtoehtoja on kaksi:

Uusi 400 kV ilmajohtolinja, joka kulkee omassa johtokäytävässään noin 4 kilometrin matkan nykyisille Fingrid Oyj:n 400 kV ja 110 kV sekä EPV Alueverkko Oy: n 110 kV:n voimajohtoilille, josta se kulkisi noin 900 metrin matkan nykyisten voimajohtolinjojen rinnalla samassa johtokäytävässä. Tässä vaihtoehdossa nykyistä johtoaluetta tarvitsee leventää noin 42 metriä, jonka lisäksi uuteen johtokäytävään suunniteltu 400 kV johto vaatii noin 62 metriä leveän johtoalueen. Voimajohdon johtoalueelta raivataan kasvillisuus ja puusto, lukuun ottamatta 10 metrin levyistä reunavyöhykettä, jolla puuston korkeus rajoitetaan 10-20 metriin.

Vaihtoehtoisesti tarkastellaan sähkönsiirron toteuttamista maakaapelilla Kärppiön sähköasemalle. Tällöin tuulivoimapuiston ja sähköaseman välisen osuuden metsäalueille raivataan rakennustyön ajaksi noin 15 m levyinen kaapelikaivannon työ- ja asennusalue, josta johtoalueen osuus on noin 6

metriä. Kaapelikaivannon työalueen puusto poistetaan ennen kaapelin asentamista. Maakaapelit tulee asentaa noin 1,5 m syvyyteen, jolloin kaivannon syvyys on noin 1,8 m. Maakaapelin lopullinen lunastus- ja rajoitusalue on noin 6 metriä leveä.

Hankkeen YVA-selostuksessa esitellyn ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella hankkeen toteuttamisella on enimmäkseen vähäisen tai kohtalaisen kielteiseksi arvioituja ympäristövaikutuksia, vähemmän neutraaleja tai vähäisen myönteiseksi arvioituja ympäristövaikutuksia (YVA-selostus s. 8, yhteenveto hankkeen vaikutuksista). Kummankin voimaloiden rakentamiseen johtavan hankevaihtoehdon (VE1 ja VE2) vaikutukset maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön on tunnistettu kohtalaisen kielteiseksi (s. 13).

Muinaisjäännökset

Hankkeen vaikutustenarviointia ja kaavoitusta varten on teetetty arkeologinen inventointi vuonna 2020 (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu). Inventointi on kattanut myös suunnitellun sähkönsiirtoreitin. Museo toteaa, että inventointi on tehty ja raportoitu asianmukaisesti ja asiantuntevasti, noudattaen alan käytäntöjä ja Museoviraston inventointi- ja suojeluohjeita. Museo on kirjannut inventoinnin tiedot muinaisjäännösrekisteriin Etelä- Pohjanmaan osalta.

Inventoinnin mukaan suunnitellulle sähkönsiirtoreitille, Teuvan puolelle, sijoittuu yksi kiinteä muinaisjäännös (inventointiraportin kohde 7, Teuva Perä- Rääsy), joka käsittää kolme tervahautaa. Museoviraston nykyisen suojeluohjeen (Arkeologisen kulttuuriperinnön opas, <https://akp.nba.fi>) mukaan iältään vähintään satavuotiaat tervahaudat katsotaan muinaismuistolain automaattisesti rauhoittamiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee kahden eteläisemmän tervahaudan välistä. YVA-selostuksen (s. 164) mukaan ilmajohtovaihtoehdossa Perä-Rääsyn tervahaudat voidaan huomioida pylvässiijoittelussa, ja vaihtoehdon vaikutukset on arvioitu vähäisiksi. Ilmajohdon vaikutusta muinaisjäännökseen on tarkasteltu ainoastaan muinaisjäännöksen koskemattomuuden kannalta, eli muinaisjäännös on käsitetty säilytettävänä ja ympäristöstään irrallisena reliikkinä. Suurjännitevoimajohdon rakentamisella muinaisjäännöksen päälle olisi kuitenkin myös mutta vaikutuksia, kuten vaikutus muinaisjäännöksen lähimaisemaan ja siten muinaisjäännöksen arvoon osana kulttuuriympäristöä tai arvoon paikallishistoriallisena käyntikohteena. Toisaalta tämän kaltaiset tervahaudat ovat maakunnassa hyvin yleinen ja iältään suhteellisen nuori muinaisjäännöstyyppi, ja ympäristöltään huomattavasti paremmin säilyneitä tervanpolttopaikkoja on runsaasti. YVA-selostuksen (s. 165) mukaan sähkönsiirron maakaapelointivaihtoehdossa kaapelointi voisi olla mahdollista toteuttaa huolellisella suunnittelulla niin, ettei muinaisjäännökseen kajota. Museo toteaa Teuvan Perä-Rääsyn muinaisjäännöksen osalta, että muinaisjäännökseen kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan ehkäistä sijoittamalla ilmavoimajohto tai maakaapeli Perä-Rääsyn tervahautaryhmän ulkopuolelle, mikä ei vaadi suurta muutosta tarkasteltuun sähkönsiirtoreittiin. Voimajohdon toteuttaminen YVA-selostuksessa tarkastellulle reitille maakaapelina saattaa edellyttää muinaismuistolain 11 S:n mukaisen kajoamisluvan hakemista. Museoviranomainen ottaa asiaan kantaa voimajohdon suunnitteluvaiheessa.

Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö

Hankkeen maisemavaikutusten arvioimiseksi on tehty etäisyysvyöhyketarkastelua, näkemäalueanalyysi, kartoitettu maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvot, kuvattu maisemakuvalle tyypilliset ominaispiirteet sekä havainnollistettu vaikutuksia valokuvasovittein. Selvityksen johtopäätöksenä on arvioitu, että hankkeesta ei kohdistu merkittäviä haitallisia maisemavaikutuksia valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueisiin tai kohteisiin. On hyvä huomioida, että alueella on lisäksi paikallisesti arvokkaita maisema-alueita ja kohteita, joita ei tässä arvioinnissa tarkastella. Valokuvasovitteiden ja näkemäalueanalyysin perusteella selviää, että voimalat tulevat näkymään

varsinkin Teuvan suuntaan maisemassa voimakkaasti sekä päivä- että yöaikaan ja monin paikoin lähes täysimääräisesti. Samoin tulee varautua siihen, että tuulivoimaloiden näkyvyys maisemassa on mallinuksissa esitettyä merkittävämpi, kun alueen muut voimalat näkyvät samanaikaisesti tämän hankkeen voimaloiden kanssa. Selvityksessä tunnistetaan hankkeen kielteiset vaikutukset Teuvan valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä maakunnallisesti merkittäville Teuvanajokilaakson kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeille alueille. Hankealueen itä- ja kaakkoispuolella sijaitsee yhtenäisiä peltoalueita noin kilometrin etäisyydeltä alkaen. Asutusta sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä Teuvan Perälän kylässä, kunnan keskustaaajamassa noin viiden kilometrin ja Horonkylässä noin seitsemän kilometrin etäisyydellä suunnittelualueelta. Voimaloiden rakentuessa niiden näkymistä alueen arvoalueille ja kohteisiin ei voimaloiden suuren määrän ja koon vuoksi voida välttää. Näkymistä tehostaa lähialueelle jo rakennettujen sekä tulevaisuudessa rakentuvien muiden tuulivoimahankkeiden voimaloiden yhteisvaikutus. Selvityksen mukaan hankkeen maisemavaikutuksia lieventää se, että aluetta leimaa jo nykyisellään tuotantomaiseman piirteet olevien voimaloiden osalta. Museon näkemyksen mukaan uusien voimaloiden rakentuminen kuitenkin vahvistaa niiden vaikutusta maisemaan, eikä lievennä sitä. YVA-selostuksessa todetaan, että keinot maisemallisten vaikutusten lieventämiseen ovat voimaloiden määrän vähentäminen ja napakorkeuden laskeminen. Näitä vaihtoehtoja hankkeessa ei ole tutkittu. Museo kannustaa selvittämään, olisiko voimaloiden värin muuttamisella harmaaksi vaikutusta niiden näkyvyyteen maisemassa eri valaistusolosuhteissa ja vuodenaikoina. Lentoestevalaistuksena punainen valo on todettu valkoista paremmaksi. Kiinteästi palavat yöaikaiset lentoestevalotkin näkyvät vilkkuvina, kun tuulivoimalan siivet pyörivät valojen editse. Voimaloiden tornirunkoihin tulee lisäksi välikorkeuksiin lentoestevaloja, joita ei valokuvasovitteissa esitetä. Maisemavatkutusten paikallisena lieventäjänä esitetään tuulivoimaloille avautuvien näkymien eteen suojapuustoa. Tämä esitys ei huomioi, että kohde, josta maisemaa katsellaan, on alkujaan valikoitunut rakennuspaikaksi usein juuri maisemallisten arvojen vuoksi. Maisemaa erityisesti halutaan katsella ja aukeavista näkymistä nauttia. Sähkönsiirto on suunniteltu rakennettavaksi tuulivoimaloiden itäpuolelle pääosin metsäiseen maastoon ja olemassa olevan tien ja voimajohtojen rinnalle. Sähkönsiirron vaikutukset maisemaan ovat selvityksen mukaan molemmissa vaihtoehdoissa vähäiset, eikä arvokkaiisiin maisema-alueisiin ja rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistu vaikutuksia. Lähimmät lomarakennukset sijaitsevat 190-800 metrin etäisyydellä voimajohtolinjasta. Uudesta johtokäytävästä aiheutuu maisemavaikutuksia. Korkein pylväin toteutettava ilmajohto tulee näkymään maisemassa uutena elementtinä. Voimajohtolinjan näkymähaittoja voidaan ehkäistä hieman pylvässijoittelulla. Maakaapelointi on maiseman kannalta kannatettavampi vaihtoehto. Sähkönsiirron vaikutuksia lieventää uuden voimajohtolinjan sijoittuminen noin kilometrin matkalta jo olemassa olevan johtokäytävän yhteyteen. Tosin tälle kohdalle maastoon muodostuu voimakkaita paikallisia maisemavaikutuksia, kun kaksi 400 kV:n ja 110 kV:n voimajohtolinjaa kulkevat rinnakkain muodostaen alueelle 125 metriä leveän, puuttomana pidettävän johtoaukean.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän ympäristöterveysvalvonta ja ympäristönsuojelu ovat 8.1.2021 antaneet yhteisen lausunnon Närpiön kuntaan sijoittuvan Bredåsenin osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä siihen sisältyvästä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmasta.

Närpiön kunta on 4.11.-20.12.2022 väliseksi ajaksi asettanut nähtäville nk. Bredåsenin tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineiston sekä YVA-selostuksen. Hankkeessa Närpes Vindkraft Ab Oy suunnittelee enintään 43 tuulivoimalan suuruisen tuulivoimaalueen rakentamista Närpiön Bredåsenin alueelle noin 5 kilometriä Närpiön keskustaaajamasta itään, valtatie 8:n ja Teuvan kuntarajan väliselle alueelle. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA)

tutkittava sähkösiirtovaihtoehto ulottuu myös Teuvan kunnan alueelle. Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimaosayleiskaavan laatimista ja YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia.

Ympäristövaikutusten arviointi on nähtävissä ympäristö.fi verkkopalvelussa: Ymparisto > Bredåsenin tuulivoimapuisto, Närpiön kaupunki

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän ympäristölautakunta on Teuvan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimivaltainen viranomaisen lausumaan asiasta niiltä osin kun hanke vaikuttaa Teuvan kunnan asukkaiden elinoloihin ja ympäristön tilaan. Tarkasteltavana olevassa YVA-selostuksessa hankkeen erilaisia vaikutuksia on tarkasteltu laskelmien ja maastomallinnusten perusteella vaihtelevilla etäisyyksillä tuulivoimaloiden rakennuspaikoista. Ihmisiin voimakkaimmin kohdistuvien vaikutusten kuten melun ja välkkeen, arvioidaan keskittyvän noin 3 kilometrin etäisyydelle tuulivoimapuistoalueesta, kun taas esimerkiksi maisemalliset vaikutukset saattavat ilmetä jopa 20 kilometrin etäisyydellä voimaloista. Voimajohdon osalta vaikutusalue on suppeampi. Vaikutusten arviointi on jaettu rakentamisen aikaisiin, toiminnan aikaisiin ja käytöstä poistamisen aikaisiin vaikutuksiin. Tuulivoimapuiston rakentaminen kestää arviolta kaksi vuotta. Tuulivoimalan perustuksen ja tornin arvioitu käyttöikä on noin 50 vuotta. Voimalan koneiston arvioitu käyttöikä on noin 30 vuotta. Keskeisimpiä toiminnan aikaisia ympäristövaikutuksia ovat maisemavaikutukset. Lisäksi vaikutuksia aiheutuu tuulivoimalaitosten käyntiäänestä sekä roottorin pyörimisestä johtuvasta auringonvalon vilkkumisesta ja varjonmuodostumisesta. Luonnonympäristöön kohdistuvista vaikutuksista merkittävimpiä ovat linnustoon kohdistuvat vaikutukset. Toiminnan lopettamisen aikaiset vaikutukset ovat verrattavissa rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin. Vaikutukset ovat lyhytaikaisia ja aiheutuvat pääosin työmaakoneiden aiheuttamasta melusta ja liikenteestä. YVA selostus sisältää laajat selonteot tuulivoimaloiden vaikutusten syntymekanismeista ja niiden arvioinnin epävarmuustekijöistä. Selostus sisältää myös eri toteutusvaihtoehtojen vertailun. Selostuksen kohdassa 9.2.4. on todettu, että molemmissa hankevaihtoehdoissa 40 dBA:n melualue ulottuu noin 550 m leveydeltä Teuvan kunnan alueelle. Vaikutuksia alueen rakentamismahdollisuuksiin ei käytännössä kuitenkaan ole, koska alue on metsätalouskäytössä eikä alue ole potentiaalinen loma-asutuksen ja haja-asutuksen muodostumisen kannalta alueeseen ei kohdistu rakentamispainetta.

Esittelijän ehdotus: Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän ympäristölautakunta antaa asiasta lausunnon, joka sisältämään sekä ympäristönsuojeluviranomaisen että terveydensuojeluviranomaisen lausunnot. YVA-selostus on kattava. Sen perusteella ympäristöterveysvalvonta toteaa, että terveydensuojelulain periaatteiden mukaan elinympäristöön vaikuttavaa toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Toiminnanharjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Tuulivoimaloiden huomattavimmat ihmisiin kohdistuvat ympäristöterveysvaikutukset ovat voimaloiden aiheuttaman ääni ja pyörivän roottorin aiheuttama välke. Ympäristönsuojelu yhtyy selvityksen kantaan, että sijoittamalla Teuvan kunnan puolella oleva voimajohdosta maan alle, voidaan johdosta aiheutuvat haitat sekä rakennusvaiheessa että käyttöaikana minimoida. Liitteessä 3. esitellyistä huomionarvoisista luontokohteista Teuvan kunnan alueelle sijoittuu Koivistonluoma, joka on vesilain mukainen vesistö. Vesistön alituksesta tulee tehdä ilmoitus Ely-keskukselle. Selvitykseen kirjatun luontokuvauksen perusteella kohteessa tehtäviltä maastotöiltä edellytetään erityistä suunnittelua ja huolellisuutta, jotta maastoa joudutaan käsittelemään mahdollisimman vähän. Muilta osin ympäristönsuojelulla ei ole huomauttamista esitetyistä suunnitelmista. Ympäristölautakunnan päätös: Ehdotus hyväksyttiin keskustelun jälkeen. Lautakunta esittää kannanottonaan, että voimalinjojen alle jäävät maa- ja metsäalueet korvataan oikeudenmukaisemmin. Esitetään, että maan- ja metsänomistajille korvataan lunastuksesta joko maksamalla käypä rahallinen korvaus tai esim. luovuttamalla yhteismetsää.

Sydbottens Natur och Miljö r.f.

Sydbottens Natur och Miljö r.f. yrkar på att den utförda naturinventeringen och förslagen till miljökonsekvensminskningen beaktas grundligt så att man inte äventyrar förekomsten av hotade och strängt skyddade arter bl.a. flygekorren, lavskrikan tjäder och rovfåglar samt nattskärra.

Enligt Sydbottens Natur och Miljö har i naturinventeringen inte undersökts mängden död ved och de hundratals hotade insekt- och svamparter som lever av den, och som högre stående djurarter i området är beroende av. Däremot nämns ändå exempelvis talltitan som är beroende av död ved och några områden med högre mängd död ved lyfts fram. Dessa är viktiga att bevaras.

Vi yrkar på att avverkning av äldre skog från runt 80 år eller äldre inte tillåts då dessa är en stor bristvara i dagens exploaterade landskap. Ett stort kollager och en god kolsänka förstörs då äldre skog skövlas, vilket försämrar nettoklimatnyttan av vindkraften som planeras på området. Det skulle vara viktigt att i första hand koncentrera vindkraften till kalhyggen eller unga skogar. En analys av vindkraftsparkens inverkan på klimat och biologisk mångfald bör också inkludera den ökade skogsavverkningen som kommer att krävas runtom möllorna och utrymmet för nya vägar som följd av utbyggnaden och det nya vägnätet som vindparken kräver.

Enligt en ny utförd undersökning av 25 vindkraftsproduktionsprojektområden i Österbotten jämfört på lika stora kontrollområden var det inte byggt vindkraft försvinner det skog i medeltal 6 ggr mer på vindkraftsområden än vad som annars är fallet. I tillägg försvinner skog också för linjedragningar utanför planområdena.

Flera äldre skogar lämpar sig för skattefri betald fredning enligt METSO-programmet. Vi yrkar på att markägare underrättas om möjligheten att förhindra utarmningen av biologisk mångfald i området, vilket blir resultatet av de nuvarande vindkraftsplanerna. Projektet bör gynna samtliga miljömål som Närpes och Finland har satt upp. Dessa mål kräver snabb koldioxidneutralitet i linje med klimatforskningen och samtidigt stopp på utarmningen av den biologiska mångfalden. Mål om förnybar energi får inte motverka andra uppställda miljömål. Med god planering är det möjligt att uppnå en lösning som tillfredsställer både klimat- och naturmål.

Vi efterlyser även att möjligheter till en multifunktionell användning av området under vindmöllorna uppnås genom att återskapa slåtter- eller betesängar där för att gynna den biologiska mångfalden och kulturvärden.

Planområdet är egentligen inte alls lämpligt för placering av vindkraftspark. Det är helt fel att koncentrera vindenergi-industriområden till sådana här biologiskt mångsidiga enhetliga skogs- och myr- och bergsområden. Med hänvisning till Rambolls egen naturinventering föreslår Sydbottens Natur och Miljö r.f. att minst följande vindkraftverk ska strykas: Kraftverken runt Karvamossen nr 1, 3-5, 10-11 och 20 enligt bilaga 1 vegetationsbeskrivning av vindkraftverkens byggplatser i Rambolls naturinventeringsrapport (17.9.2022); i den södra delen kraftverken nr 26-28, 32 och 35-36 i nämnda bilaga 1 samt i den östra delen kraftverken nr 16, 42-44 i nämnda bilaga 1.

Kraftledningsrouten utanför projektområdet får inte dras genom ett viktigt flygekorreområde - där bör man istället dra kraftledningen norr om flygekorreområdet.

Inventeringen av värdefulla regionala och lokala bergsområden i Närpes, som har gjorts av inspektör på NTM-centralen (ca på 1980-talet) yrkar vi på att beaktas vid planeringen av projektet.

Vi begär att föreningen Sydbottens Natur och Miljö ingår i er lista på parter som utlåtande begärs av i förslagsskedet.

Vi begär att protokollsutdrag över stadsfullmäktiges beslut över delgeneralplanen för Bredåsens vindkraftspark sänds till Sydbottens Natur och Miljö r.f.

Telia

Telian lausunto on annettu jo aiemmin kyseistä tuulipuistohankkeesta. Lisänä vielä Telian Lausuntoon: Sähkönsiirto johdoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Telian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Traficom

Närpiön kaupunki on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta lausuntoa koskien Närpiön Bredåsenin tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineistoa sekä YVA-selostusta. Todetaan, että Traficomilla ei ole asiasta uutta lausuttavaa, viittaamme aiemmin, 7.1.2021 antamaamme lausuntoon.

Asiantuntijakommentit

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Alueidenkäytön ryhmä

Arviointiselostus on sisällöltään perusteellinen ja kattava mutta lähin virkistysalue, Varberget olisi hyvä paremmin nostaa selostuksessa esiin.

Hankealueen lounaispuolella noin 0,7 kilometrin etäisyydellä sijaitsevalla Vargberget virkistysalueella on hiihtomaja ja -latu, ampumarata, kuntoportaat, kota, uimaranta, luontopolku ja ulkoilureittejä.

Toiminta on alueella alkanut jo 1970 luvulla.

”Varberget on pääpaikka Närpiössä koskien harjoittelu-, ja virkistys toimintaa, ympäri vuoden. Toiminta hoitaa/hallinnoi kaksi paikallista urheiluseuraa, jotka saavat rahallista tukea Närpiön kaupungilta ja sponsoreilta” (Varbergets fritidscentrums kotisivu)

Suurin osa alueesta missä toiminta tapahtuu, on Närpiön kaupungin kiinteistöllä. Vaellusreitit ja hiihtoladut, jotka tästä pääpaikasta lähtee ja kiertää lähimaastossa suunnittelussa olevalle tuulivoima alueelle (Goljatleden, Bredåsspåret ja Goljatspåret) voidaan katsoa kokonaisuudessa kuuluvan virkistysalueeseen ja sen toimintaan. Tästä syystä tulisi virkistysalueiden ulkomelu rajaa, 45 db, paremmin selvittää miksi tässä sitä ei noudateta.

Varberget virkistysalue on Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040, merkinnällä V-Virkistysalue, jolla omat suunnittelumääräykset, jotka vahvistavat alueen käyttöä myös tulevaisuudessa.

Varberget alueen laajentaminen ja sen kehittäminen tulevaisuudessa olisi hyvä nostaa esiin ja selvittää onko tuulivoimahankkeella vaikutusta alueen laajentamiseen ja kehittämiseen tulevaisuudessa.

Selostuksessa todetaan että ”Tuulivoimahankkeen toteutuminen muuttaa kuitenkin alueen ympäristöä ja maisemassa tapahtuvat muutokset sekä tuulivoimaloiden ääni ja näkyminen saattavat kuitenkin häiritä luonnonrauhaan hakeutuvan retkeilijän luontokokemusta ja vähentää halukkuutta liikkua kyseisellä alueella.” Tästä syystä olisi hyvä myös selvittää kuinka isossa käytössä tämä

Varbergetin alue on ja sen kautta selventää kuinka moneen ihmiseen tämä hanke tulee vaikuttamaan, kun puhutaan virkistyksestä.

Alueidenkäytön ryhmä toteaa muutoin, että YVA-selostuksessa on esitetty maankäyttöön ja kaavoitukseen osalta kokonaisuutena arvioitavaksi relevantit vaikutukset edellä mainitut huomioiden.

Liikennevastuualue

Bredåsenin tuulivoimapuiston YVA-selostuksessa esitetty arvio hankkeen aiheuttamista liikennevaikutuksista sekä niiden suuruudesta vaikuttavat riittävältä. Selostuksessa kerrotaan, että hankkeen aiheuttamia muutoksia alueen liikenteeseen on arvioitu vertaamalla hankkeen aiheuttamaa kokonaisliikennemäärän kasvua saatavilla olevaan tietoon alueen nykyisistä liikennemääristä. Hankkeen aiheuttamia liikennemääriä on esitetty tarkemmin taulukossa 5. Arviointi on keskittynyt kuljetusreiteille sekä tuulivoimapuiston läheisyyteen. YVA-selostuksen mukaan rakentamisen aikaisen liikennemäärän muutosta voidaan pitää suurena kielteisenä teillä 673 ja 67 ja kohtalaisena kielteisenä valtatiellä 8. Hankkeen aiheuttamia liikennevaikutuksia pyritään myös lievittämään suunnittelemalla erikoiskuljetuksen sellaiseen vuorokauden aikaan, jolloin niistä olisi vähemmän haittaa muulle liikenteelle. Hankkeen liikennevaikutukset on kokonaisuudessaan arvioitu vähäisiksi kielteisiksi. Hankkeella on myös vähäisiä myönteisiä vaikutuksia liikenteeseen muun muassa parannettavien teiden osalta.

Luonnonsuojelun vastuualue

Pohjanmaan maakuntakaavassa Bredåsenin hankealue sijoittuu luo- ja tv-2-merkinnöillä osoitetuille alueille. Luo-merkintää koskevan kaavamääräyksen mukaan maankäyttö ja toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että edistetään biologisen monimuotoisuuden ja luonnonarvojen säilymistä alueella. Tv-2-alueen osalta määräyksessä todetaan mm., että tarkemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota lintujen elinolosuhteiden turvaamiseen ja että alueella tehtävät toimenpiteet on suunniteltava ja toteutettava alueen biologisen monimuotoisuuden ja luonnonarvojen säilymistä edistävällä tavalla.

Linnusto

Arvioinnin perusteella hankkeen merkittävimmät luontovaikutukset kohdistuvat erityisesti linnustoon. Alue on merkittävä muuttavan linnuston kannalta, minkä lisäksi erityisesti tulee huomioida Suupohjan metsien FINIBA-alue, jolle suunnittelualue sijoittuu kokonaisuudessaan. Lisäksi paikallisia vaikutuksia kohdistuu petolintuihin, kuten kanahaukkaan.

Selvitysten mukaan metsojen ja teerien tärkeimmät soidinpaikat eivät sijoitu tuulivoimaloiden rakentamispaikoille. Etäisyyttä teeren keskeisiin soitimiin on yli 500 metriä kummassakin hankevaihtoehdossa. Metson soitimiin hankevaihtoehdolla VE1 on enemmän negatiivisia vaikutuksia kuin VE2:lla, jossa vaikutukset on saatu muutaman voimalan uudelleensijoittelulla kohtuullisiksi (etäisyydet soidinalueisiin useita satoja metrejä). Alueen runsaslukuisimmalla kanalinnulla pyyllä elinpiiri tyypillisesti on pieni. Todennäköisesti alueelle jäävissä metsissä pyyreviirit valtaosaksi säilyisivät, sillä laji tulee toimeen myös peltojen ja asutuksen reunametsissä, joskaan ei eristyneissä saarekkeissa. Varovaisuusperiaatteen mukaan arvioida, että hanke saattaa jonkin verran pienentää metson ja teeren alueellista kannan tiheyttä. Sähkönsiirron osalta Perä-Rääsyn pelloilla havaitut teerien soidinareenat sijoittuvat n. 300–800 metrin etäisyydelle voimajohdosta. Häiriötä soitimiin voi muodostua, mikäli johdon rakentamisajankohta ajoittuu kevään soidinaikaan.

Kanahaukan vakituinen pesäpaikka oli molemmissa vaihtoehdoissa (VE1, VE2) lähimmästä tuulivoimalasta noin 200 metrin päässä. Arvioinnin mukaan on mahdollista, että selvityksessä löydetty kanahaukan pesäpaikka tulee autioitumaan tuulivoimarakentamisen aikana tai sen jälkeen mm. lisääntyneen ihmistoiminnan ja häiriön sekä rakentamisalueen metsänhakkuiden vuoksi. Myös hiirihaukan, mehiläishaukan ja varpushaukan reviireille olisi tulossa tuulivoimaloita molemmissa hankevaihtoehdoissa. Luonnonsuojelulain 39 § 1 momentin 3 kohdan mukaan kiellettyä on rauhoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla. ELY-keskus toteaa, ettei sellaista suunnitelmaa tule hyväksyä, joka tehdyn arvioinnin perusteella voi toteutuessaan johtaa luonnonsuojelulaissa kiellettyihin seurauksiin.

Suupohjan metsät FINIBA-alueen kriteerilajien kuukkelin, metson ja pohjantikan keskeisimpiin pesimämetsiin ja soidinalueisiin ei arvioida kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia. Kuukkeleiden keskittymät sijoittuvat Prästskogenin ympäristön kuusikkoseuduille. Tuulivoimarakentaminen lisää jonkin verran metsämaiseman pirstoutumista, mikä lisää kuukkeliin kuten muihinkin yhtenäisiä metsäalueita vaativiin lintulajeihin kohdistuvia negatiivisia vaikutuksia. Arviointiin sisältyy tutkimustiedon puuttuessa epävarmuus siitä, miten kuukkelimetsien liepeille rakentuvat tuulivoimalat vaikuttavat lajin menestykseen jatkossa.

Pesimälinnustoon kohdistuvan yhteisvaikutuksien arvioinnin mukaan metsätaloustoimien ja metsäisille alueille sijoittuvan tuulivoimatuotannon yhteisvaikutuksena haitalliset vaikutukset todennäköisesti kohdistuvat petolintujen ja metsäkanalintujen lisäksi myös kuukkeliin. Kuukkelikanta on taantunut voimakkaasti Suupohjassa 2000-luvun alusta alkaen. Vahvin kuukkelikanta on edelleen Närpiön ja Teuvan metsissä. Tuulivoimarakentaminen yhdessä tehokkaan metsätalouden kanssa lisää metsämaiseman pirstoutumista, mikä todennäköisesti myös heikentää kuukkelin elinoloja tulevaisuudessa Suupohjan kuukkelialueilla.

Arvioinnin mukaan kuukkelin reviiriympäristön suhteen tärkeimpiin vanhoihin ja yhtenäisiin korpikuusikoihin ei ole kohdistumassa tuulivoimarakentamista kummassakaan hankevaihtoehdossa. *On kuitenkin havaittavissa, että voimaloita ja uusia tieyhteyksiä on osoitettu metsikkörakenteen ja lintuhavaintojen perusteella keskeisimpiin kuukkelikuusikoihin tai niiden liepeille.* Kuukkeli on paikkalintu, joka viihtyy reviirillään metsässä ympäri vuoden ja liikkuu hyvin pienellä alueella. Kuukkelille metsien pirstoutuminen ja vanhojen metsien määrän väheneminen on haitallista. Suomella on kuukkelista erityisvastuu EU:ssa, sillä noin puolet EU:n kuukkeleista pesii Suomessa (Euroopan kuukkeleista noin 10 %). Kuukkeli on myös metsäluonnon indikaattorilaji, joka kertoo myös muun vaativan metsälajiston säilymisen alueella. Arvioinnissa ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole riittävästi kiinnitetty huomiota kuukkelin säilymiseen turvaamiseen alueella. Vaikutustenarviointiin liittyvien epävarmuuksien takia ei hankkeessa tulisi osoittaa voimaloita tai uusia tieyhteyksiä kuukkelin esiintymisen kannalta merkittävälle alueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Vaikutustenarvioinnissa tulisi kattavasti tarkastella niin kuukkelin kuin muiden kriteerilajien esiintymistä Suupohjan FINIBA-alueella sekä Bredmässenin hankealueen esiintymien merkitystä FINIBA-alueella. Lisäksi tulisi tarkemmin arvioida Bredmässenin tuulivoimahankkeen ja alueen muun maankäytön yhteisvaikutuksia FINIBA-alueen kriteerilajeihin.

Karvamossen on arvioitu linnustoltaan paikallisesti huomionarvoiseksi suoalueeksi. Suolla pesivät mm. kurki, laulujoutsen, kala- ja harmaalokki sekä useita kahlaajia. Arvioinnin mukaan tuulivoimahankkeen vaikutuksen suuruusluokka arvioidaan pieneksi (VE1, VE2) Karvamosseniin ja merkittävyys kohtalaisen kielteiseksi (VE1, VE2). Siihen nähden, että Karvamossen on todettu selvitysalueella lintujen osalta merkittävimmäksi alueeksi, on vaikutuksia linnustoon arvioitu varsin suppeasti lähinnä yksittäisiin lajeihin, uhanalaisstatuksiin ja populaatiotason vaikutuksiin nojaten. Arvioinnissa olisi tullut huomioida mm. voimaloiden sijainti suhteessa pesimälinnustolle vapaisiin siirtymäreitteihin sekä vaikutus alueen lajistolliseen monimuotoisuuteen. Arviointia tulisi täydentää tältä osin.

Bredåsenin hankealue sijoittuu Suupohjan tärkeälle lintumuuton pullonkaula-alueelle ja hankealueen kautta kulkeekin suhteellisen runsaasti metsähanhen, kurjen ja merikotkan muutttoa. Näiden lajien kohdalla tuulivoimapuisto voisi arvioinnin mukaan olla lisäämässä tuulivoimarakentamisen kumulatiivisia muuttolintuihin kohdistuvia yhteisvaikutuksia. Suupohjan alueella on keskeinen merkitys tarkasteltaessa tuulivoimatuotannon vaikutuksia koko Suomen mittakaavassa. Yhteisvaikutusten arviointi on jäänyt selostuksessa varsin suppeaksi, kun huomioidaan alueen sijainti ja koko lintumuuton kannalta kriittisellä alueella, rannikkoalueen voimakas tuulivoimarakentaminen sekä aikaisemmat hankealueeseen kohdistuneet maakuntakaavataso arvioinnit. Edellä mainituista syistä hankkeen toteutusmahdollisuuksia, ainakaan nykyisessä laajuudessaan, tulisi kriittisesti tarkastella.

Luontotyypit ja kasvillisuus

Mattbergetille suunniteltu tuulivoimala nro 28 sijoittuu hankevaihtoehdossa VE1 kokonaan huomioitavalle luontokohteelle (kohde nro 6). Hankevaihtoehdossa VE1 vaikutukset olisivat kohteelle suuria negatiivisia. Hankevaihtoehdossa VE2 kohde on huomioitu uudelleensijoittamalla voimala kohteen ulkopuolelle, jolloin negatiivisia vaikutuksia ei synny. Jatkosuunnittelu tulee tämän kohteen osalta edetä VE2 mukaan.

Tuulivoimala nro 1 on suunniteltu rakennettavaksi *Svinbergetille*. Svinbergetin länteen viettävä rinne on maisemallisesti kaunista, jäkäläpeitteisten kallioiden kirjomaa vanhaa kuivahkon kankaan mäntymetsää, jossa on vanhoja osin kilpikaaranaisia mäntyjä sekä maapuita. Suuret korkeuserot lisäävät maisemallista vaikuttavuutta. Rajauksen sisällä on myös muinaisjäännös. Kohde voidaan luokitella metsälain 10 §:n kohteeksi; vähäpuustoiset kalliot, kivikot ja louhikot. Kalliometsät ovat Etelä-Suomessa silmälläpidettävä (NT) luontotyyppi. Svinbergetin luontoarvoiltaan arvokkain alue on melko lähellä suunniteltua tuulivoimalaa. Voimalan ympäristöstä on rakennus- ja asennusvaiheessa raivattava puustoa noin hehtaarin alueelta, joten on mahdollista, että osa luontotyyppien reuna-alueista menetetään, tällöin paikallinen vaikutus kohteelle olisi kohtalainen. Voimalan sijainti tulee jatkossa tarkistaa ja etäisyyttä kasvattaa luontokohteeseen niin, että kielteiset vaikutukset Svinbergetin luonnonmaisemaan ja luontoarvoihin voidaan välttää.

Tuulivoimalalle nro 35 suunniteltu huoltotie sijoittuu hankevaihtoehdossa VE2 olemassa olevalle metsäpolulle, joka on lähimmillään noin 12 metriä *huomionarvoisesta luontokohteesta nro 7*. Kohde on pienialainen suokuvio, Metsäkeskuksen rajaama metsälain 10§:n kohde; vähäpuustoiset suot. Rajaus on lähes puuton tupasvillarämelaikku. Hankevaihtoehdossa VE1 huoltotie voimalalle nro 35 ei sijoitu arvokohteen lähiympäristöön lainkaan, jolloin vaikutuksia ei synny. Sen sijaan VE1 huoltotie kulkee liito-oravareviirin läpi. Huoltotielle voimalalle nro 35 tulee suunnitella vaihtoehto, josta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia liito-oravareviiriin tai suolaikkuun.

Luonnonsuojelulailta rauhoitettua *valkolehdokkia* on luontoselvityksen mukaan havaittu kasvavan Orrmossenin länsipuolella olevan voimala nro 12 länsipuolen tuoreen kankaan kuusi-mäntyvaltaisessa rinnemetsässä useita yksilöitä. Yksi kasviyksilö on noin 65 metrin päässä suunnitellusta voimalasta, joten se saattaa sijoittua myös rakentamisalueelle. Prästskogenin itäpuolella, voimalan nro 44 länsipuolella kasvoi lehtomaisessa tilkussa myös valkolehdokkia yhdessä kevätlinnunherneen ja kielojen kanssa. Luonnonsuojelulain 42 § 2 mom. mukaan rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irtileikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kielletty. Sama koskee soveltuvin osin rauhoitetun kasvin siemeniä. Luonnonsuojelulain 48 § mukaan mitä 42 §:n 2 momentissa säädetään, ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eikä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttämistä. *Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.* ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ei voida ensinnäkään yksiselitteisesti tulkita 48 § yleispoikkeuksen olevan sovellettavissa vireillä olevaan suunnitelmaan, jonka myötä toteutettava rakentaminen perustuu hyväksytyyn

osayleiskaavaan. Hankkeessa tulisikin ensisijaisesti hakea ratkaisuja, jolla voitaisiin välttää kielteiset vaikutukset rauhoitetun kasvilajin yksilöihin. Mikäli vaihtoehdoisen ratkaisun aiheuttamat lisäkustannukset ovat vähäiset, säännöksessä luetellun kaltainen toiminta ei yleisesti ottaen ole sallittua ilman poikkeuslupaa. Mikäli vaihtoehdoista ratkaisua ei löydy ilman merkittäviä lisäkustannuksia, tulee lajin esiintymän siirtämiseksi laatia siirtosuunnitelma ja hakea poikkeamislupa.

Lajitietokeskuksen mukaan suunnittelualueelle sijoittuu havaintoja lännenhyytelöjäkälästä (EN erittäin uhanalainen laji) Orrmosslidenin Natura-alueelle johtavan metsätien tuntumassa ja itse Natura-alueella. Luontoselvityksen mukaan kohteet jäävät tuulivoimaloiden rakentamisalueiden ulkopuolelle. Lajista on havainto myös Karvamossenin eteläpuolella sijaitsevalle tuulivoimalapaikalle kulkevan uuden tai merkittävästi parannettavan tieyhteyden ja maakaapelireitin tuntumassa. Edellä mainitut lajin esiintymät tulee jatkosuunnittelussa paikantaa ja tarkistaa suunnitelmaa niin, ettei hankkeesta aiheudu esiintymien häviämistä tai supistumista.

Selostuksesta ei käy ilmi mahdolliset kielteiset vaikutukset Koivistonluomaan, joka virtaa Tervahaudantien ja suunnitellun voimajohtolinjauksen välisellä osuudella luonnontilaisena uomana. Luoman rantojen kuvaillaan olevan rehevää ja varttunutta kuusikkoa, jossa on joukossa järeää haapaa, lehtomaista kangasta ja osin pienialaisena myös käenkaali-oravanmarjatyyppin tuoretta lehtoa. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ovat vaarantuneita (VU) Etelä-Suomessa. Luontotyyppinä havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujouet ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia (EN). Vaikutustenarviointia tulisi täydentää tältä osin. Lisäksi tulisi tarkastella tiestön ja maakaapeloinnin rakentamisesta mahdollisesti aiheutuvia vaikutuksia tuulivoimapuiston alueella virtaavaan Lillmåssbäckeniin.

Liito-orava

Liito-oravan *Storlidenin* reviiri sijoittuu voimalalle nro 35 johtavalle huoltotielinjaukselle hankevaihtoehdossa VE1. Arvioinnin mukaan tien rakentaminen halki liito-oravareviirin heikentäisi reviiriä jonkin verran, vaikkakaan ei aiheuttaisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Huoltotien muodostama suhteellisen kapea puuton aukea ei ole liito-oravalle este, vaan se pystyy tarvittaessa liitämään sen yli. Huoltotielinjauksen alle ei jää lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, kuten kolopuita tai pönttöjä. Vaikutukset liito-oravareviiriin ovat arvioinnin mukaan korkeintaan kohtaisen negatiivisia. Hankevaihtoehdossa VE2 huoltotien reitti on muutettu kulkemaan kokonaan reviirin ulkopuolelta, jolloin vaikutuksia ko. reviiriin ei ole. VE2 huoltotie kulkee kuitenkin läheltä tupasvillarämelaikkua. Huoltotielle voimalalle nro 35 tuleekin suunnitella vaihtoehto, josta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia liito-oravareviiriin tai suolaikkuun. Liito-oravan elinpiirinään käyttämät varttuneet sekapuustoiset kangasmetsät ovat voimakkaasti vähentyneet, eikä etenkään liito-oravan asuttamien metsälaikkujen pinta-alaa tule pienentää hakematta vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Hankealueelta Kärppiön sähköasemalle suunniteltu 400 kV voimajohtoreitti risteää yhtä liito-oravareviiriä *Haapikankaan* metsätien ja Perä-Rääsyn peltojen välillä. Kyseiseltä liito-oravan esiintymältä on luontoselvityksen mukaan löydetty asuttu pesäkolo järeästä haavasta, jonka tyvellä oli tuhatmäärin papanoita. Reviirillä oli paljon muitakin papanapuita. Asuttu kolopuu sijoittuu reviirin eteläosiin ja etäisyyttä tulevaan voimajohtoaukeaan on noin 130 metriä. Voimajohtoon rakentamisessa tarvitaan raivata 42 metriä leveä puuton johtoaukea. Tämän aukean molemmin puolin on lisäksi 10 metrin levyiset reunavyöhykkeet, jossa puun pituutta pitää rajoittaa 10–20 metriin. Suunnitellulle johtoalueelle (johtoaukea + reunavyöhykkeet) ei sijoitu reviirillä kolopuita tai papanapuita. Tästä huolimatta on arvioinnin mukaan todennäköistä, että lisääntymis- ja levähdyspaikka reviirillä vähintäänkin heikkenee, kun osa elinpiirin puustosta häviää ja liito-oravien liikkuminen elinpiirin eri osiin vaikeutuu. Luontoselvityksen mukaan reviirillä on useita kolopuita asutuksi havaitun kolopuun lisäksi. Liito-orava käyttää reviirillään useita pesäkoloja, joten ELY-keskuksen käsityksen mukaan myös muut reviirillä havaitut kolopuut voidaan

varovaisuusperiaatteen mukaisesti tulkita LSL 49 § 1 mom. tarkoitetuiksi lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi. Havaintotietojen perusteella kyseinen metsäalue voidaan lisäksi tulkita olevan liito-oravan reviiirin ydinaluetta, jolloin voimajohtoaukean raivaaminen vaikuttaisi merkittävästi elinympäristön laatuun, eikä ainakaan annetun selvityksen perusteella voida sulkea pois mahdollista heikentävää vaikutusta lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin. Voimajohdolle tulisi tässä kohtaa ensisijaisesti hakea vaihtoehtoinen linjaus, joka kiertää liito-oravan reviiirin. Ympäristöstään erottuva vanha ja järeä kuusikko on myös muutoin metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas kohde, jolla esiintyy mm. raidankeuhkojäkälää.

Natura-arvioinnin tarveharkinta

ELY-keskus yhtyy YVA-menettelyssä laaditun Orrmosslidenin Natura-aluetta koskevan Natura-arvioinnin tarveharkinnan johtopäätöksiin, joiden perusteella Bredåsenin tuulivoimapuistohankkeen ei arvioida aiheuttavan merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Orrmosslidenin Natura-alueen perusteena oleviin luontoarvoihin, eikä luonnonsuojelulain 65.1 § mukaista Natura-arviointia siten pidetä tarpeellisena.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Hanke saattaa edellyttää myös luonnonsuojelulain mukaisia päätöksiä, kuten liito-oravaa käsittelevässä kappaleessa mainittu luonnonsuojelulain 49 § 3 mom. mukainen poikkeaminen lajin rauhoitusmääräyksistä, tai rauhoitettuja kasvilajeja koskeva LSL 48 § 2 mom. mukainen poikkeaminen rauhoitusmääräyksistä.

Hankevaihtoehdot luontoarvojen näkökulmasta

Hankevaihtoehdot VE1 ja VE2 eivät eroa merkittävästi toisistaan luontovaikutusten osalta. Kummassakin vaihtoehdossa on esitetty luontovaikutuksiltaan toista vaihtoehtoa huonompia ratkaisuja yksittäisten voimalapaikkojen tai tiestön osalta. Koska hankkeen vaikutuksia ei ole edellä lausunnossa esitetyn mukaisesti riittävästi arvioitu ja luontoarvoja turvattu, jää mahdollisuus, että vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, etenkin linnustoon, muodostuvat kokonaisuudessaan merkittäviksi. Hankkeessa tulisivatkin maakuntakaavamääräykset huomioiden harkita vaihtoehtoa, joka huomioi paremmin alueen luonnonolosuhteita ja alueellisia erityispiirteitä luonnon monimuotoisuutta turvaten.

Mielipiteet/Åsikter

Åsikt 1

Har ett litet utlåtande angående vindmöllorna på bredåsen området! Detta säger jag verkligen nej till! Bor själv i Svartbäcken och är uppväxt där men när man hör om dessa vindmöllor så får man ju börja fundera på att flytta! Byn kommer inte bli lika fin och lugn som förr känns det! Och den fina naturen som blir förstörd har ni inte heller tänkt på! Goljatleden och mattberget och vargberget! Kan ju inte kännas så roligt för friluftsmänniskor att springa eller gå på goljatleden och måste se fullt med vindmöllor runt sig eller va rädd någon vinge faller ner! Låter kanske grymt men allt kan hända! Och alla djur som finns här som måste vandra vidare till lugnare platser Men sånt här tänker ni ju inte på då ni drömmer om alla pengar som detta skit kommer ge staten Men i slutändan är det ju som vanligt så elen från dessa blir såld utomlands Detta tycker jag om bredåsens vindkrafts bygge Så jag säger att inga möllor ska byggas!! Så jag kan ju avsluta med det att skylt inte på mig om ni kommer fram till att ni har gjort bort er och förstört naturen senare!

Åsikt 2

När det kommer till bredåsens projekt så ser jag endast en produkt av girigheten som härskar i Närpes. Att förstöra naturen som under generationer har vårdats av våra förfäder är ni beredda att offra i girighetens tecken, utan att alls tänka på kommande generationer och aldrig minst på djurlivet som kräver orörd natur. Samtidigt när man ser runt sig i Finby så ser jag alla redan vindkraftverk, och deras inverkan på landskapet är förfärlig. Ett stort nej till parken. Man skall återvända naturen i det skicket som fick den, för vi lånar den enbart av våra barn : citat av xxxx, som en gång i tiden verkligen ledde stan i rätt riktning.

Åsikt 3 och 4

Jag motsätter mig starkt nuvarande planutkast för Bredåsens vindkraftpark. Placeringen är alldeles för nära ett omtyckt friluftsområde och kommer direkt inverka på möjligheterna att nyttja Vargbergets leder. Ska vi medveten förvandla Vargberget till ett industriområde? Friluftsområdet kommer bli ett enda stort nät av motorvägar. Inte nog med att karaktären och naturvärdet på området kommer att fördärvas, även friluftslederna kommer att påverkas negativt på grund av iskastningsrisken. Man kan inte äta kakan och ha den kvar. Det känns minst sagt ogenomtänkt och oansvarigt att förstöra ett område som detta. Att Närpes stad inte värdesätter detta område mer är för mig ofattbart.

Åsikt 5

Undertecknade uttrycker missnöje med placeringen av vindmölla (nr1) som kommer i vår närmiljö. Vindmöllan i norra ändan av Svinberget (bifogad skiss medföljer) är enligt vår bedömning alldeles för nära våra bosättningar. Visserligen uppfyller möllorna de lagstadgade kraven. Vi är av den åsikten att möllorna kommer att störa den fina rekreativmöjligheten på ett naturnära område. (T.ex. den fina vandringsleden mellan möllorna 1-2 blir i det närmaste en stor väg med grov beläggning som man undviker.) Iskastningsrisken vid isiga förhållanden utgör en fara för rekreation i området. Vindmöllornas ljud framkallar en oro för oss som bor i vindkraftsproduktionsområdet. Orsaken att vi valde Risåsen som boningsort var lugnet och möjligheten till tystnaden i skog och mark. Redan nu har en av de undertecknade sökt ett nytt bostadsområde. Det bör inte vara så att redan befintliga stadigvarande boende skall behöva dra upp sina bopålar för annan verksamhets skull. Delgeneralplanen har beaktat väldigt mycket i sitt utkast om identifikationsuppgifter. Allt från fåglar, fornlämningar, markområde, naturaområden etc. Den lilla människan får minsta bemötande i utredningen. Vi undertecknade vädjar att vårt missnöje av ena möllans placering bör utredas ytterligare i delgeneralplanen och tas bort så att undertecknade blir nöjda med delgeneralplanen.

Liite: kartta

Åsikt 6

Som invånare i Svartbäcken motsätter sig undertecknad att Bredåsen vindkraftpark förverkligas enligt nuvarande planutkast och MKB. Vindkraftverken byggs alldeles för nära bebyggelse, både i alternativ 1 och 2. Målet med MKB-förfarandet är att utreda alternativ innan beslutsfattande, med fokus på att förebygga skadliga konsekvenser på bland annat människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Hur kan alternativ 1 och 2 i nuvarande planutkast utgöra underlag för beslutsfattande när det skiljer ett vindkraftverk mellan alternativen? Som granne till det planerade vindindustriområdet åsamkar dessa två alternativ samma skadliga konsekvenser för mig. Skulle det ena alternativet utgöra ett vindindustriområde med hälften färre vindkraftverk skulle alternativen kunna kallas för vad det är. I flera myndighetsutlåtanden poängteras att alternativ 1 och 2 inte utgör några riktiga alternativ för bedömning. Men projektören har förstås ställt upp två alternativ som bringar mesta möjliga ekonomiska vinning och samtidigt sett till att juridiken håller. I både alternativ 1 och 2 planeras vindkraft så nära som 1,3 kilometer från närmaste bostadsbyggnad och ca.km

från undertecknad. Dessutom offras stadens mest påkostade och uppskattade rekreationsområde. Jag anser att det är på stadens ansvar att se till att det finns två vettiga alternativ när beslutsfattande ska tas – alternativ som verkligen utgör alternativ och där konsekvenserna minimeras som sig bör. Jag anser också att det är politikernas ansvar att förkasta hela planen om det saknas vettiga alternativ den dagen beslut ska tas. Personligen förespråkar jag 0-alternativet – att inget vindindustriområde ska byggas på Bredåsen. Närpes stad har redan bidragit tillräcklig. När inser politikerna att enough is enough? Att offra nejdens alla grönområden är inte hållbart. När ska marknadskrafterna få ge vika för demokratin och när ska invånarna börja få jämlik behandling? Det är inte jämlik behandling att ta beslut där en del av invånarnas fastigheter blir omöjliga att sälja. Skulle du vilja bo här?

Bilaga: 2 bilder

Ovanstående fotomontage skickades till min privata e-post på begäran och ingår alltså inte i nuvarande MKB. På mötet för allmänheten som ordnades i november visades inga fotomontage från närområdet fast sådana fanns – varken från Svartbäcken eller från Östra linjen. Är inte dessa fotomontage så pass viktiga för invånarna att de rimligtvis borde ingå i MKB? Montagen visar ju en enorm förändring på närmiljön, och Svartbäcken som nu är ett av nejdens mest natursköna områden förvandlas till ett obehagligt industriområde. Tyvärr har vi redan många områden i Närpes som blivit förstörda på grund av vindkraft, men jag vågar påstå det inte finns något vindindustriområde i Närpes som är så framträdande mitt i byn att det ser ut som att vindkraftverk står placerade på gårdsplaner. Jag vågar också påstå att Svartbäcken kan raderas från kartan om Bredåsens vindindustriområde blir verklighet – många som bor i Svartbäcken är äldre och när de flyttar bort finns det ingen som väljer att frivilligt bosätta sig mitt i ett vindindustriområde. En utdöende by helt enkelt – är det vad man från Närpes stad eftersträvar? Utöver att området förstörs rent estetiskt är också risken för höga bullernivåer påtaglig. Ljud som med stor sannolikhet kommer att påverka invånarnas hälsa negativt, vilket tyvärr bidrar till en stark ångest inför framtiden hos undertecknad. Den högsta tillåtna ljudnivån som stadens invånare får utsättas för av närliggande vindkraftverk är 40 dB. Enligt bullersimuleringar visar den receptorpunkt som ligger närmast bebyggelsen (R4 i MKB:s bilaga 5, bullermodellering) en decibelnivå på 39 dB. Hur pass exakt och pålitlig är bullersimuleringen? Finns det en risk att receptorpunkten kunde visa en annan decibelnivå om man utförde beräkningen med någon annan metod, av någon annan person eller ett par meter åt sidan? Kan en verklig mätning ge ett annat resultat? Och varför finns ingen receptorpunkt alldeles intill bebyggelsen öster om Svartbäcken? Under MKB-förfarandets första möte för allmänheten framkom att 40 dB kan jämföras med stadstrafik i Helsingfors. Faktum är ju dock att Närpes är en landsbygdskommun – långt ifrån en storstad. Personligen valde jag att köpa bostad i Närpes för att jag trivs ute i naturen och framför allt för att jag vill njuta av den tystnad som landsbygden medför – inte för att utsättas för monotona och påfrestande ljud. Dessutom anser jag att man inte kan jämföra ljud från stadstrafik med monotona ljud – oberoende av om decibelnivån är jämförbara. Monotona ljud tär på människan. På Swegon skriver Martin Ottersten, industridoktorand på Chalmers, följande: "Det som visat sig vara extra hälsofarligt [...] är de monotona toner som ofta förekommer runt omkring oss, och som är något relativt nytt i människans evolutionära historia. Naturligt förekommande ljud, som porlande vatten, vindsus eller fågelkvitter, är alltid varierande. Men de senaste årtiondena har vi blivit allt mer omgivna av konstgjorda miljöer, fyllda av olika maskiner, vilka ger ifrån sig monotona ljud, ibland med framträdande toner. Forskning har de senaste åren visat att exponering för just toner i ljudmiljön har allvarliga konsekvenser för människokroppen på längre sikt. Ljud kan påverka autonoma och hormonella system i kroppen och Världshälsoorganisationen listar en mängd sjukdomstillstånd som kan uppstå, exempelvis ökat blodtryck, ökad hjärtfrekvens, illamående, huvudvärk, och en rad psykiska besvär, som aggressivitet och humörsvängningar. Det är alltså inte bara ljudvolymen vi bör se upp med, utan vilken typ av ljud vi utsätts för." I MKB:s bilaga 5, bullermodellering står följande: "Statsrådets förordning 1107/2015 innehåller ingen korrigerande av påtagligt pulserande ljud (EAM, Excess amplitude modulation), eftersom det inte finns någon standardiserad metod för hur det ska

mätas. Vanlig variation i ljudnivån från ett vindkraftverk (NAM, Normal amplitude modulation) är helt normalt för vindkraftverk och ingår i riktvärdena.” Jag tolkar detta som att man inte utför någon särskild beräkning på eventuellt pulserande ljud i närmiljön. Samtidigt kan man läsa följande på den svenska energimyndighetens webbplats (14.2.2022): ”Det är dock viktigt [...] att människor inte exponeras för långa perioder av så kallat amplitudmodulerat ljud. Med amplitudmodulerat ljud menas ljud med en tydlig pulserande eller dunkande karaktär. Det kan uppstå från vindkraftverk vid vissa meteorologiska förhållanden. Amplitudmodulerat ljud uppfattas normalt som mer störande än buller med en jämn ljudnivå. Vindkraftverk alstrar även infraljud. Infraljud kan påverka människan negativt men för detta krävs höga nivåer.” Här några frågor som uppstår i relation till problematiseringen ovan.

- Kan Närpes stad garantera att invånarna i Svartbäcken inte på något sätt kommer att lida av eventuella bullerljud? I december 2020 (VBL 15.12) vittnade invånare i Ribäcken om att de fått stora sömnproblem av närliggande vindindustriområde. Bullret var så påtagligt att man var tvungen att sova med radion på för att kunna sova. Kommer gränsen på 40 dD garantera att vi som bor i Svartbäcken inte ska behöva utsättas för sömnproblem? Jag anser att en nolltolerans mot tvivel bör tillämpas när det kommer till ljudnivån, speciellt monotona sådana.

- Utförs verkliga bullermätningar i efterhand av oberoende aktörer per automatik? Vilka åtgärder kommer man från stadens sida att vidta om det vid framtida bullermätningar visar sig att riktvärden överskrids?

- Kan man säkerställa att människor i näromgivningen inte exponeras för långa perioder av så kallat amplitudmodulerat ljud när någon sådan beräkning inte utförs i MKB?

- Eventuella infraljud (under 20 Hz) som invånarna i Svartbäcken kan komma att utsättas för beaktas inte i nuvarande MKB. Hur förhåller sig Närpes stad till eventuella framtida studier gällande konsekvenser för människor som utsätts för konstant infraljud? På svenska energimyndighetens webbplats framgår ju klart och tydligt att infraljud är ett faktum, men något sådant beaktas inte i Bredåsens MKB. På THL:s webbplats (4.5.2022) står dessutom följande: Utredningens viktigaste slutsats var att det inte finns några vetenskapliga bevis på hälsopåverkan av det infraljud som vindkraftverken producerar, men saken har till vidare undersökts mycket lite och man kan inte helt utesluta olägenheter av långvarig exponering”. Ska man hoppas och chansa att invånarna i närheten inte berörs, fastän man inte kan utesluta olägenheter?

- Löser staden in invånarnas bostäder om invånarnas hälsa påverkas negativt av vindkraft eller om framtida studier påvisar allvarliga konsekvenser för människor som utsätts för konstant infraljud från vindkraft, alternativt om riktvärdena överskrids? Ingen vill köpa en bostad där man inte kan sova och undersökningar visar att värdet på bostäder minskar rejält om vindkraft placeras i närheten av dessa. Detta kommer i praktiken innebära att en eventuell försäljning av min bostad i framtiden inte är möjlig.

Och så kommer vi till något som berör alla stadens invånare – att man planerar att ersätta ett rekreationsområde med ett enormt vindindustriområde. Ska klimatmål och möjlighet till fastighetsskatt inverka på kommuninvånarnas möjlighet till rekreation? Ett industriområde av denna storlek precis intill Vargberget, som är huvudcenter för rekreation i Närpes, är allt annat än motiverat. I kommunstrategin nämns följande: ”Exempel på natursköna områden är [...] Vargberget fritidscenter.” Kan Vargbergets fritidscenter klassas som ett naturskönt område också efter att 43 vindkraftverk placerats 700 meter från Vargbergets mest centrala punkt och i direkt anslutning till Vargbergets yttre leder och skidspår? Vem njuter av att motionera på ett industriområde till ljudet av gigantiska snurror? Under det senaste mötet för allmänheten erkände projektören att naturvärdet på rekreationslederna kommer att gå förlorat om planutkastet blir verkligen. I MKB står följande: ”Då området utvecklas från rekreationsområde till vindkraftspark förändras områdets karaktär och stämning.” Ska vi verkligen förstöra Vargbergets leder medvetet?! Vindkraftsverk kommer alltså

enligt nuvarande planutkast byggs på Bredåsspåret, Goljatspåret och Goljatleden. På mötet för allmänheten presenterade man en iskastningsanalys för dessa leder där det framkom att det finns risk för iskastning på hela det planlagda området – is som kan slungas flera hundra meter bort. I flera vindindustriområden har man satt ut skyltar som förbjuder eller avråder vistelse i närheten av vindkraft under vinterhalvåret på grund av risk för iskastning, och även på mötet för allmänheten i stadshuset framkom att säkerhetsarrangemang kommer att behöva vidtas om vindkraft byggs på Bredåsen. Kan man då dra slutsatsen att dessa säkerhetsarrangemang med stor sannolikhet kommer att bidra till att befintliga motionsspår utanför Vargberget kommer att omfattas av restriktioner under vintern när de används som mest? I MKB kan man läsa följande: "Då projektet genomförs medför det förändringar i användningen av området för rekreation och orsakar i viss mån ett anpassningsbehov, men det hindrar inte användning av området på samma sätt som nu. Betydelsen av konsekvenserna för levnadsförhållanden och trivsel bedöms som helhet bli liten." Hur kan man i nuvarande miljökonsekvensbedömning framhålla små konsekvenser för Vargbergets rekreationsområde om rekreationslederna inte längre kan nyttjas? Om hela sfären förändras till en industri? Om stora vägar/diken korsar rekreationslederna? Hur kan det inte hindra användningen av området på samma sätt som nu?

Dessutom kan jag tycka att olika kapitel i miljökonsekvensbedömningen talar emot varandra. På ett annat ställe kan man nämligen läsa följande angående iskastning: "Det här kan orsaka fara för dem som rör sig i rekreationssyfte på vindkraftsområdet vintertid, eftersom vindkraftverkens område med isrisk ligger kring de nuvarande skogsbilvägarna samt i närheten av de befintliga rekreationsmålen. Inom det teoretiska området med isrisk finns tre jaktstugor, ett vindskydd, en kåta, en skogshuggarstuga, en raststuga samt ett skidspår och en friluftsled där ett skidspår dras på vintern. I synnerhet skidspåret och friluftsleden ligger i närheten av flera kraftverk. [...] För vindkraftverk finns inga anvisningar om minimiavstånd till skidspår. Säkerhetsrisken på grund av is som eventuellt kan lossna från ett kraftverk bedöms vara liten för dem som använder skidspåren. Det är dock skäl att överväga en flyttning av skidspåren på de här ställena för att undvika risken med fallande is. Enligt miljöministeriets anvisningar för planering av vindkraftsutbyggnad (Miljöministeriet 2016) har ett tillräckligt avstånd ansetts vara 1,5 gånger vindkraftverkets totalhöjd, vilket innebär 435 meters skyddsavstånd i båda projekialternativen". Om det finns skäl att överväga förflyttning av skidspår är väl knappast konsekvenserna små för rekreationsområdet? Och vem tar ansvar för eventuella olyckor som uppstår på grund av iskastning? Med hänvisning till ovannämnda åsikt, kräver jag att följande punkter tas i beaktande i den fortsatta beredningen av Bredåsens vindindustriområde:

- En receptorpunkt öster om bebyggelsen i Svartbäckens ska ingå i miljökonsekvensbedömningens bullermodellering.
- De fotomontage från närområdet i Svartbäcken och från Yttermark med blicken ut mot Östra linjen som skickats till min privata e-post ska ingå i MKB.
- Fler fotomontage från Svartbäckens närområden ska utföras – bland annat fotomontage ut över slätterna längre norrut på Svartbäcksvägen. Vindvinkelobjektiv ska undvikas vid fotografering.
- Fotomontage från Vargbergets rekreationsområde och dess leder ska infogas i MKB.
- De vindkraft som är närmast Svartbäcken stryks ur planen för att främja Svartbäckens livskraft och för att minimera riskerna som kan uppstå från olika typer av ljud (se bilaga vilka vindkraftverk som markerats).
- Närpes stad tar sitt ansvar och kräver att nya verkliga alternativ utformas i MKB. Där bör både antalet vindkraftverk minskas rejält och totalhöjden ses över. I tidigare program för deltagande och bedömning var totalhöjden på vindkraftverken 270 meter i ALT 2, men eftersom ett vindkraftverk blev struket ur alternativet ökade man totalhöjden till 290. Således finns inte längre något alternativ med lägre totalhöjd och skillnaden mellan de två alternativen blev obefintlig.

- I nuvarande MKB kan man läsa följande: "Konsekvenserna för markanvändning och materiell egendom blir små och orsakas närmast av att byggområdena ändras från att användas för skogsbruk till energiproduktionsområde." Hur kan konsekvensen för materiell egendom värderas bli liten för mig när värdet på min fastighet kan sjunka med åtminstone 30 % när min fastighet ligger mindre än 2 km från vindindustriområdet? I MKB hävdar man att värdeminskningen är några få procent – men i en KTH-studie från 2021 kommer man till helt andra slutsatser (The SocioEconomic Cost of Wind Turbines: A Swedish Case Study). Studien visar en kraftig negativ prispåverkan på fastigheter nära vindkraftsparker, speciellt på fastigheter inom 2 kilometer från ett område med fler än 10 kraftverk. Jag kräver att en ny bedömning av värdeminskning på fastigheter utförs i MKB, där rätt typ av källor ingår. Bedömningen ska enbart beakta sådana studier där antalet kraftverk och dess storlek är jämförbara med de som planeras på Bredåsen. Dessutom används i nuläget subjektiva källor som grund för bedömningen i MKB, bl.a. undersökningar som uppgjorts på uppdrag av Finska Vindkraftföreningen rf och Svensk Vindenergi. En branschorganisation för vindkraft kan väl rimligtvis inte användas som objektiv källa för bedömning av vindkraftens konsekvenser?

- En omvärdering gällande konsekvenserna för Vargbergets rekreationsområde och omkringliggande rekreationsleder bör utföras. Enligt undertecknad förringas konsekvenserna oerhört i detta hänseende. Dessutom bör framgå på vilken grund man baserar bedömningen på, och en mer konkret beskrivning av vad ett s.k. "anpassningsbehov" för användningen av rekreationsområdet innebär.

- På sidan 160 i MKB-beskrivningen står följande: " De bostadsområden som ligger närmast den planerade vindkraftsparken blir utsatta för de största konsekvenserna för landskapet. Den by som ligger närmast planeringsområdet är [...] Svartbäcken på cirka en kilometers avstånd från projektområdet. Hur tydligt vindkraftverken syns till bebyggelsen varierar beroende på hur mycket träden skymmer. Vindkraftverkens visuella påverkan kan ställvis störa landskapsbilden vid bebyggelsen. En sådan stor påverkan av den här karaktären uppkommer dock endast på sådana ställen där åkerslätterna och vägarna möjliggör fri sikt direkt mot projektområdet." Att det används orden "ställvis" och "endast" känns fel i sammanhanget. Se bilderna jag bifogade ovan – ser det ut som att påverkan i Svartbäcken är ställvis? Största delen av invånarna i Svartbäcken bor med fri sikt direkt mot projektområdet. Jag anser konsekvenserna för landskapet i närområdet ska omvärderas från måttliga till stora.

Slutligen. Jag anser att invånarnas hälsa alltid bör prioriteras oberoende av ekonomiska och klimatrelaterade fördelar, och situationer där hälsa inte kan garanteras ska alltid undvikas. Värt att påminna om är att invånarnas hälsa och trivsel sist och slutligen går hand i hand med ekonomiskt utfall i kommunen. Undertecknad efterlyser lyhördhet, respekt, ansvar och kompromiss från Närpes stad – om man inte går in för 0-alternativet som vore det mest vettiga (för att också ge kommande generationer möjlighet att idka rekreation på Vargberget), så hoppas jag att politikerna åtminstone kan visa medkänsla och förkasta de vindkraft som planeras att byggas närmast invånarnas bostadshus i Svartbäcken. Med detta sagt kan man bara önska att politikerna inte stirrar sig blind på decibelnivåer och en miljökonsekvensbeskrivning som framställs enligt projektörens ekonomiska intressen, utan att man tar sitt politiska ansvar och faktiskt arbetar för invånarna! Med förhoppningar om att min åsikt beaktas i vidare planering av Bredåsens vindindustriområde

Bilaga: karta över vilka vindkraftverk som bör strykas

<https://www.energimyndigheten.se/fornybart/vindkraft/kunskap-och-forskning/planera-forvindkraft/ljud-fran-vindkraftverk/>

<https://blog.swegon.com/sv/finns-det-halsosofarliga-ljud-i-vanliga-vistelsemiljoer>

<https://thl.fi/sv/web/miljohalsa/buller/vindkraft-och-buller>

The Socio-Economic Cost of Wind Turbines: A Swedish Case Study <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/12/6892?fbclid=IwAR3nTQfyAmRYgveGGDY03WzeOag6ChnamF49zrGDW3qRTrdrPD Bcy5vD4>

Bilaga: karta

Åsikt 7

Som invånare i Svartbäcken motsätter sig undertecknad att Bredåsen vindkraftpark förverkligas enligt nuvarande planutkast och MKB. Vindkraftverken byggs alldeles för nära bebyggelse, både i alternativ 1 och 2. Målet med MKB-förfarandet är att utreda alternativ innan beslutsfattande, med fokus på att förebygga skadliga konsekvenser på bland annat människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel. Hur kan alternativ 1 och 2 i nuvarande planutkast utgöra underlag för beslutsfattande när det skiljer ett vindkraftverk mellan alternativen? Som granne till det planerade vindindustriområdet åsamkar dessa två alternativ samma skadliga konsekvenser för mig. Skulle det ena alternativet utgöra ett vindindustriområde med hälften färre vindkraftverk skulle alternativen kunna kallas för vad det är. I flera myndighetsutlåtanden poängteras att alternativ 1 och 2 inte utgör några riktiga alternativ för bedömning. Men projektören har förstås ställt upp två alternativ som bringar mesta möjliga ekonomiska vinning och samtidigt sett till att juridiken håller. I både alternativ 1 och 2 planeras vindkraft så nära som 1,3 kilometer från närmaste bostadsbyggnad och ca. 1,7 km från undertecknad. Dessutom offras stadens mest påkostade och uppskattade rekreationsområde. Jag anser att det är på stadens ansvar att se till att det finns två vettiga alternativ när beslutsfattande ska tas – alternativ som verkligen utgör alternativ och där konsekvenserna minimeras som sig bör. Jag anser också att det är politikernas ansvar att förkasta hela planen om det saknas vettiga alternativ den dagen beslut ska tas. Personligen förespråkar jag 0-alternativet – att inget vindindustriområde ska byggas på Bredåsen. Närpes stad har redan bidragit tillräcklig. När inser politikerna att enough is enough? Att offra nejdens alla grönområden är inte hållbart. När ska marknadskrafterna få ge vika för demokratin och när ska invånarna börja få jämlik behandling? Det är inte jämlik behandling att ta beslut där en del av invånarnas fastigheter blir omöjliga att sälja. Skulle du vilja bo här?

Bilaga: 2 bilder

Ovanstående fotomontage skickades till min privata e-post på begäran och ingår alltså inte i nuvarande MKB. På mötet för allmänheten som ordnades i november visades inga fotomontage från närområdet fast sådana fanns – varken från Svartbäcken eller från Östra linjen. Är inte dessa fotomontage så pass viktiga för invånarna att de rimligtvis borde ingå i MKB? Montagen visar ju en enorm förändring på närmiljön, och Svartbäcken som nu är ett av nejdens mest natursköna områden förvandlas till ett obehagligt industriområde. Tyvärr har vi redan många områden i Närpes som blivit förstörda på grund av vindkraft, men jag vågar påstå det inte finns något vindindustriområde i Närpes som är så framträdande mitt i byn att det ser ut som att vindkraftverk står placerade på gårdsplaner. Jag vågar också påstå att Svartbäcken kan raderas från kartan om Bredåsens vindindustriområde blir verklighet – många som bor i Svartbäcken är äldre och när de flyttar bort finns det ingen som väljer att frivilligt bosätta sig mitt i ett vindindustriområde. En utdöende by helt enkelt – är det vad man från Närpes stad eftersträvar? Utöver att området förstörs rent estetiskt är också risken för höga bullernivåer påtaglig. Ljud som med stor sannolikhet kommer att påverka invånarnas hälsa negativt, vilket tyvärr bidrar till en stark ångest inför framtiden hos undertecknad. Den högsta tillåtna ljudnivån som stadens invånare får utsättas för av närliggande vindkraftverk är 40 dB.

Enligt bullersimuleringar visar den receptorpunkt som ligger närmast bebyggelsen (R4 i MKB:s bilaga 5, bullermodellering) en decibelnivå på 39 dB. Hur pass exakt och pålitlig är bullersimuleringen? Finns det en risk att receptorpunkten kunde visa en annan decibelnivå om man utförde beräkningen med någon annan metod, av någon annan person eller ett par meter åt sidan?

Kan en verklig mätning ge ett annat resultat? Och varför finns ingen receptorpunkt alldeles intill bebyggelsen öster om Svartbäcken? Under MKB-förfarandets första möte för allmänheten framkom att 40 dB kan jämföras med stadstrafik i Helsingfors. Faktum är ju dock att Närpes är en landsbygdskommun – långt ifrån en storstad. Personligen valde jag att köpa bostad i Närpes för att jag trivs ute i naturen och framför allt för att jag vill njuta av den tystnad som landsbygden medför – inte för att utsättas för monotona och påfrestande ljud. Dessutom anser jag att man inte kan jämföra ljud från stadstrafik med monotona ljud – oberoende av om decibelnivån är jämförbara. Monotona ljud tär på människan. . På Swegon skriver Martin Ottersten, industridoktorand på Chalmers, följande: "Det som visat sig vara extra hälsofarligt [...] är de monotona toner som ofta förekommer runt omkring oss, och som är något relativt nytt i människans evolutionära historia. Naturligt förekommande ljud, som porlande vatten, vindsus eller fågelkvitter, är alltid varierande. Men de senaste årtiondena har vi blivit allt mer omgivna av konstgjorda miljöer, fyllda av olika maskiner, vilka ger ifrån sig monotona ljud, ibland med framträdande toner. Forskning har de senaste åren visat att exponering för just toner i ljudmiljön har allvarliga konsekvenser för människokroppen på längre sikt. Ljud kan påverka autonoma och hormonella system i kroppen och Världshälsoorganisationen listar en mängd sjukdomstillstånd som kan uppstå, exempelvis ökat blodtryck, ökad hjärtfrekvens, illamående, huvudvärk, och en rad psykiska besvär, som aggressivitet och humörsvingningar. Det är alltså inte bara ljudvolymen vi bör se upp med, utan vilken typ av ljud vi utsätts för." I MKB:s bilaga 5, bullermodellering står följande: "Statsrådets förordning 1107/2015 innehåller ingen korrigerig av påtagligt pulserande ljud (EAM, Excess amplitude modulation), eftersom det inte finns någon standardiserad metod för hur det ska mätas. Vanlig variation i ljudnivån från ett vindkraftverk (NAM, Normal amplitude modulation) är helt normalt för vindkraftverk och ingår i riktvärdena." Jag tolkar detta som att man inte utför någon särskild beräkning på eventuellt pulserande ljud i närmiljön. Samtidigt kan man läsa följande på den svenska energimyndighetens webbplats (14.2.2022): "Det är dock viktigt [...] att människor inte exponeras för långa perioder av så kallat amplitudmodulerat ljud. Med amplitudmodulerat ljud menas ljud med en tydlig pulserande eller dunkande karaktär. Det kan uppstå från vindkraftverk vid vissa meteorologiska förhållanden. Amplitudmodulerat ljud uppfattas normalt som mer störande än buller med en jämn ljudnivå. Vindkraftverk alstrar även infraljud. Infraljud kan påverka människan negativt men för detta krävs höga nivåer." Här några frågor som uppstår i relation till problematiseringen ovan.

- Kan Närpes stad garantera att invånarna i Svartbäcken inte på något sätt kommer att lida av eventuella bullerljud? I december 2020 (VBL 15.12) vittnade invånare i Ribäcken om att de fått stora sömnproblem av närliggande vindindustriområde. Bullret var så påtagligt att man var tvungen att sova med radion på för att kunna sova. Kommer gränsen på 40 dD garantera att vi som bor i Svartbäcken inte ska behöva utsättas för sömnproblem? Jag anser att en nolltolerans mot tvivel bör tillämpas när det kommer till ljudnivån, speciellt monotona sådana.

- Utförs verkliga bullermätningar i efterhand av oberoende aktörer per automatik? Vilka åtgärder kommer man från stadens sida att vidta om det vid framtida bullermätningar visar sig att riktvärden överskrids?

- Kan man säkerställa att människor i näromgivningen inte exponeras för långa perioder av så kallat amplitudmodulerat ljud när någon sådan beräkning inte utförs i MKB?

- Eventuella infraljud (under 20 Hz) som invånarna i Svartbäcken kan komma att utsättas för beaktas inte i nuvarande MKB. Hur förhåller sig Närpes stad till eventuella framtida studier gällande konsekvenser för människor som utsätts för konstant infraljud? På svenska energimyndighetens webbplats framgår ju klart och tydligt att infraljud är ett faktum, men något sådant beaktas inte i Bredåsens MKB. På THL:s webbplats (4.5.2022) står dessutom följande: Utredningens viktigaste slutsats var att det inte finns några vetenskapliga bevis på hälsopåverkan av det infraljud som vindkraftverken producerar, men saken har till vidare undersökts mycket lite och man kan inte helt

utesluta olägenheter av långvarig exponering”. Ska man hoppas och chansa att invånarna i närheten inte berörs, fastän man inte kan utesluta olägenheter?

- Löser staden in invånarnas bostäder om invånarnas hälsa påverkas negativt av vindkraft eller om framtida studier påvisar allvarliga konsekvenser för människor som utsätts för konstant infraljud från vindkraft, alternativt om riktvärdena överskrids? Ingen vill köpa en bostad där man inte kan sova och undersökningar visar att värdet på bostäder minskar rejält om vindkraft placeras i närheten av dessa. Detta kommer i praktiken innebära att en eventuell försäljning av min bostad i framtiden inte är möjlig.

Och så kommer vi till något som berör alla stadens invånare – att man planerar att ersätta ett rekreationsområde med ett enormt vindindustriområde. Ska klimatmål och möjlighet till fastighetsskatt inverka på kommuninvånarnas möjlighet till rekreation? Ett industriområde av denna storlek precis intill Vargberget, som är huvudcenter för rekreation i Närpes, är allt annat än motiverat. I kommunstrategin nämns följande: ”Exempel på natursköna områden är [...] Vargberget fritidscenter.” Kan Vargbergets fritidscenter klassas som ett naturskönt område också efter att 43 vindkraftverk placerats 700 meter från Vargbergets mest centrala punkt och i direkt anslutning till Vargbergets yttre leder och skidspår? Vem njuter av att motionera på ett industriområde till ljudet av gigantiska snurror? Under det senaste mötet för allmänheten erkände projektören att naturvärdet på rekreationslederna kommer att gå förlorat om planutkastet blir verkligen. I MKB står följande: ”Då området utvecklas från rekreationsområde till vindkraftspark förändras områdets karaktär och stämning.” Ska vi verkligen förstöra Vargbergets leder medvetet?! Vindkraftsverk kommer alltså enligt nuvarande planutkast byggas på Bredåsspåret, Goljatspåret och Goljatleden. På mötet för allmänheten presenterade man en iskastningsanalys för dessa leder där det framkom att det finns risk för iskastning på hela det planlagda området – is som kan slungas flera hundra meter bort. I flera vindindustriområden har man satt ut skyltar som förbjuder eller avråder vistelse i närheten av vindkraft under vinterhalvåret på grund av risk för iskastning, och även på mötet för allmänheten i stadshuset framkom att säkerhetsarrangemang kommer att behöva vidtas om vindkraft byggs på Bredåsen. Kan man då dra slutsatsen att dessa säkerhetsarrangemang med stor sannolikhet kommer att bidra till att befintliga motionsspår utanför Vargberget kommer att omfattas av restriktioner under vintern när de används som mest? I MKB kan man läsa följande: ”Då projektet genomförs medför det förändringar i användningen av området för rekreation och orsakar i viss mån ett anpassningsbehov, men det hindrar inte användning av området på samma sätt som nu. Betydelsen av konsekvenserna för levnadsförhållanden och trivsel bedöms som helhet bli liten.” Hur kan man i nuvarande miljökonsekvensbedömning framhålla små konsekvenser för Vargbergets rekreationsområde om rekreationslederna inte längre kan nyttjas? Om hela sfären förändras till en industri? Om stora vägar/diken korsar rekreationslederna? Hur kan det inte hindra användningen av området på samma sätt som nu? Dessutom kan jag tycka att olika kapitel i miljökonsekvensbedömningen talar emot varandra. På ett annat ställe kan man nämligen läsa följande angående iskastning: ”Det här kan orsaka fara för dem som rör sig i rekreationssyfte på vindkraftsområdet vintertid, eftersom vindkraftverkens område med isrisk ligger kring de nuvarande skogsbilvägarna samt i närheten av de befintliga rekreationsmålen. Inom det teoretiska området med isrisk finns tre jaktstugor, ett vindskydd, en kåta, en skogshuggarstuga, en raststuga samt ett skidspår och en friluftsled där ett skidspår dras på vintern. I synnerhet skidspåret och friluftsleden ligger i närheten av flera kraftverk. [...] För vindkraftverk finns inga anvisningar om minimiavstånd till skidspår. Säkerhetsrisken på grund av is som eventuellt kan lossna från ett kraftverk bedöms vara liten för dem som använder skidspåren. Det är dock skäl att överväga en flyttning av skidspåren på de här ställena för att undvika risken med fallande is. Enligt miljöministeriets anvisningar för planering av vindkraftsutbyggnad (Miljöministeriet 2016) har ett tillräckligt avstånd ansetts vara 1,5 gånger vindkraftverkets totalhöjd, vilket innebär 435 meters skyddsavstånd i båda projekialternativen”. Om det finns skäl att överväga förflyttning av skidspår är väl knappast konsekvenserna små för rekreationsområdet? Och vem tar ansvar för eventuella olyckor som uppstår på grund av iskastning?

Med hänvisning till ovannämnda åsikt, kräver jag att följande punkter tas i beaktande i den fortsatta beredningen av Bredåsens vindindustriområde:

- En receptorpunkt öster om bebyggelsen i Svartbäckens ska ingå i miljökonsekvensbedömningens bullermodellering.

- De fotomontage från närområdet i Svartbäcken och från Yttermark med blicken ut mot Östra linjen som skickats till min privata e-post ska ingå i MKB.

- Fler fotomontage från Svartbäckens närområden ska utföras – bland annat fotomontage ut över slätterna längre norrut på Svartbäckvägen. Vindvinkelobjektiv ska undvikas vid fotografering.

- Fotomontage från Vargbergets rekreationsområde och dess leder ska infogas i MKB.

- De vindkraft som är närmast Svartbäcken stryks ur planen för att främja Svartbäckens livskraft och för att minimera riskerna som kan uppstå från olika typer av ljud (se bilaga vilka vindkraftverk som markerats).

- Närpes stad tar sitt ansvar och kräver att nya verkliga alternativ utformas i MKB. Där bör både antalet vindkraftverk minskas rejält och totalhöjden ses över. I tidigare program för deltagande och bedömning var totalhöjden på vindkraftverken 270 meter i ALT 2, men eftersom ett vindkraftverk blev struket ur alternativet ökade man totalhöjden till 290. Således finns inte längre något alternativ med lägre totalhöjd och skillnaden mellan de två alternativen blev obefintlig.

- I nuvarande MKB kan man läsa följande: "Konsekvenserna för markanvändning och materiell egendom blir små och orsakas närmast av att byggområdena ändras från att användas för skogsbruk till energiproduktionsområde." Hur kan konsekvensen för materiell egendom värderas bli liten för mig när värdet på min fastighet kan sjunka med åtminstone 30 % när min fastighet ligger mindre än 2 km från vindindustriområdet? I MKB hävdar man att värdeminskningen är några få procent – men i en KTH-studie från 2021 kommer man till helt andra slutsatser (The SocioEconomic Cost of Wind Turbines: A Swedish Case Study). Studien visar en kraftig negativ prispåverkan på fastigheter nära vindkraftsparker, speciellt på fastigheter inom 2 kilometer från ett område med fler än 10 kraftverk. Jag kräver att en ny bedömning av värdeminskning på fastigheter utförs i MKB, där rätt typ av källor ingår. Bedömningen ska enbart beakta sådana studier där antalet kraftverk och dess storlek är jämförbara med de som planeras på Bredåsen. Dessutom används i nuläget subjektiva källor som grund för bedömningen i MKB, bl.a. undersökningar som uppgjorts på uppdrag av Finska Vindkraftsföreningen rf och Svensk Vindenergi. En branschorganisation för vindkraft kan väl rimligtvis inte användas som objektiv källa för bedömning av vindkraftens konsekvenser?

- En omvärdering gällande konsekvenserna för Vargbergets rekreationsområde och omkringliggande rekreationsleder bör utföras. Enligt undertecknad förringas konsekvenserna oerhört i detta hänseende. Dessutom bör framgå på vilken grund man baserar bedömningen på, och en mer konkret beskrivning av vad ett s.k. "anpassningsbehov" för användningen av rekreationsområdet innebär.

- På sidan 160 i MKB-beskrivningen står följande: " De bostadsområden som ligger närmast den planerade vindkraftsparken blir utsatta för de största konsekvenserna för landskapet. Den by som ligger närmast planeringsområdet är [...] Svartbäcken på cirka en kilometers avstånd från projektområdet. Hur tydligt vindkraftverken syns till bebyggelsen varierar beroende på hur mycket träden skymmer. Vindkraftverkens visuella påverkan kan ställvis störa landskapsbilden vid bebyggelsen. En sådan stor påverkan av den här karaktären uppkommer dock endast på sådana ställen där åkerslätterna och vägarna möjliggör fri sikt direkt mot projektområdet." Att det används orden "ställvis" och "endast" känns fel i sammanhanget. Se bilderna jag bifogade ovan – ser det ut som att påverkan i Svartbäcken är ställvis? Största delen av invånarna i Svartbäcken bor med fri sikt

direkt mot projektområdet. Jag anser konsekvenserna för landskapet i närområdet ska omvärderas från måttliga till stora.

Slutligen. Jag anser att invånarnas hälsa alltid bör prioriteras oberoende av ekonomiska och klimatrelaterade fördelar, och situationer där hälsa inte kan garanteras ska alltid undvikas. Värt att påminna om är att invånarnas hälsa och trivsel sist och slutligen går hand i hand med ekonomiskt utfall i kommunen. Undertecknad efterlyser lyhördhet, respekt, ansvar och kompromiss från Närpes stad – om man inte går in för 0-alternativet som vore det mest vettiga (för att också ge kommande generationer möjlighet att idka rekreation på Vargberget), så hoppas jag att politikerna åtminstone kan visa medkänsla och förkasta de vindkraft som planeras att byggas närmast invånarnas bostadshus i Svartbäcken. Med detta sagt kan man bara önska att politikerna inte stirrar sig blind på decibelnivåer och en miljökonsekvensbeskrivning som framställs enligt projektörens ekonomiska intressen, utan att man tar sitt politiska ansvar och faktiskt arbetar för invånarna! Med förhoppningar om att min åsikt beaktas i vidare planering av Bredåsens vindindustriområde

Bilaga: karta över vilka vindkraftverk som bör strykas

<https://www.energimyndigheten.se/fornybart/vindkraft/kunskap-och-forskning/planera-forvindkraft/ljud-fran-vindkraftverk/>

<https://blog.swegon.com/sv/finns-det-halssofarliga-ljud-i-vanliga-vistelsemiljoer>

<https://thl.fi/sv/web/miljohalsa/buller/vindkraft-och-buller>

The Socio-Economic Cost of Wind Turbines: A Swedish Case Study <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/12/6892?fbclid=IwAR3nTQfyAmRYgveGGGDY03WzeOag6ChnamF49zrGDW3qRTdrPD Bcy5vD4>

Bilaga: karta

Åsikt 8

Jag tackar för möjligheten att lämna in åsikter om delgeneralplanens planutkast och MKB-beskrivning gällande Bredåsens vindkraftsparkprojekt. Jag uttalar mig i egenskap av markägare på det planerade vindkraftsparkområdet, nära släkting till flera personer bosatta i Svartbäck som ligger alldeles intill den planerade vindkraftsparken, och en ofta återkommande gäst och tidigare invånare i den här byn. Jag vill först säga att jag stöder utvecklingen av vindkraft, som en hållbar och tillgänglig energikälla inte minst i rådande tider av hotande energibrist, också i det område som berörs av den föreslagna vindkraftsparken.

Med beaktande av den planerade vindkraftsparkens inverkan på människors levnadsförhållanden och livsmiljö vädjar jag dock till beslutsfattare och ansvariga att ännu noggrant överväga vindkraftsparkens storlek och den exakta placeringen av enskilda vindkraftverk för att minimera olägenheterna för den närliggande bosättningen. Jag vädjar framförallt om att, som en minimiåtgärd, ta bort eller omplacera de två kraftverk som planeras att uppföras allra närmast Svartbäck-bebyggelsen under de två projektalternativ som granskats för den planerade vindkraftsparken (se bilaga 1 med kartor över båda projektalternativen där de två berörda kraftverken markerats med gult). Lokala beslutsfattare bör fråga sig om de ekonomiska fördelarna med att bygga en fullt så stor vindkraftspark som föreslagits för Bredåsen, med exceptionellt stora och kraftiga vindkraftverk så nära som på drygt en kilometers avstånd från de närmast belägna husen, som nu planeras för Svartbäcks del, verkligen uppväger de uppenbara risker för buller, avsevärt försämrade friluftsmöjligheter och andra olägenheter som föreligger för de närmast boende. Räcker det inte med en något mindre vindkraftspark, med något färre kraftverk om det kan minska de här riskerna och förhindra att det senare – när vindkraftsparken väl byggts och är i bruk – visar sig att kraftverken byggdes för nära bosättningen?

Nedan framför jag en rad argument för att underbygga min vädjan. Av de dokument som nu framlagts till påseende framgår det att det andra av de två projekialternativ som granskats för den planerade vindkraftsparken (ALT2) har reviderats varmed två kraftverksplatser har avlägsnats och fyra kraftverksplatser har justerats. Till min och närboendes besvikelse har dock de två kraftverk som ursprungligen föreslogs bli placerade allra närmast Svartbäck (vardera på drygt 1 kilometers avstånd från de närmast belägna husen) lämnats kvar i det här projekialternativet, likaväl som i det första projekialternativet (ALT 1). Samtidigt har totalhöjden för kraftverken ytterligare höjts i ALT2 så de nu motsvarar totalhöjden av kraftverken i ALT1, d.v.s. 290 meter.

På basen av den bullermodulering som gjorts (bilaga 5 av de framlagda dokumenten) fastställs att utomhusbullernivåerna vid alla närbelägna bostadshus kommer att underskrida de högsta tillåtna värdena enligt gällande finländskt regelverk i båda projekialternativen. På basen av moduleringen fastställs det också att nivåerna av lågfrekvent inomhusbuller kommer att understiga de gällande åtgärdsgränserna för alla närbelägna bostadshus med beaktande av byggnaders typiska ljudisoleringsförmåga. Av kartorna över bullerzoner som presenteras på sidorna 12-13 i bullermoduleringen (bilaga 5 av dokumenten framlagda till påseende) framgår att bostadshus belägna i Svartbäck är bland de som ligger allra närmast bullergränsen på 40 dB. (Se bilaga 1: kopia av bullerkartorna där de berörda husen har markerats)

Om än bullermoduleringen visar att bullernivåerna uppskattas komma att ligga under de i nuläge högsta tillåtna bullervärdena också för de här husen bör det beaktas att bullermoduleringarna utgör uppskattningar baserade på simulationer utförda under statistiska förhållanden och att det föreligger många osäkerhetsmoment ifråga om hur väl resultaten från dem kommer att motsvara bullerpåverkan av de planerade vindkraftverken i praktiken under faktiska, växlande förhållanden. Undersökningar har funnit väsentliga fluktuationer i ljudnivåerna från vindkraftverk under olika tider på dygnet (framförallt så att vindkraftsbuller accentueras på natten när bakgrundsljudnivån är låg) och under olika väderförhållanden, vilka inte avspeglas tillräckligt väl i statistiska modelleringar. Det svenska Naturvårdsverket har konstaterat: "Beroende på variationer i vindstyrka, vindriktning och andra meteorologiska faktorer är det inte ovanligt att ljudnivån från vindkraftverk varierar med över 20 dB på ca 1 km avstånd från vindkraftverket." Isbildning på vindkraftverkens rotorblad vintertid är en annan faktor som kan resultera i en märkbart förhöjd bullernivå, eller med så mycket som mycket som 6 dB enligt en svensk studie. Forskning har också pekat på problem gällande hur lågfrekvent buller beaktas i bullersimulationer samtidigt som det alstras proportionellt allt mer lågfrekvent buller när storleken på vindkraftverken ökar och lågfrekvent ljud funnits vara en viktig orsak till bullerstörningar från vindkraftverk. Lågfrekvent vindkraftsbuller upplevs dessutom ofta starkare inomhus än utomhus.

Osäkerhetsfaktorerna kring de bullersimulationer som gjorts för Bredåsens vindkraftsparkprojekt är speciellt stora med beaktande av de planerade vindkraftverkens exceptionella storlek och styrka, inte bara jämfört med tidigare uppförda vindkraftverk i Närpes med omnejd (t.ex. den nyligen färdigställda vindkraftsparken i Kalax består av enheter med en totalhöjd på 230 m och en kapacitet på 4,3 MW jmf. med enheter med en totalhöjd på 290 m och en kapacitet på 5-10 MW i den nu planerade parken) men också nationellt och globalt. Av bullermoduleringen framkommer att den planerade vindkraftstypen är Nordex N163-6.X, som enligt information från tillverkaren introducerades så nyligen som i september 2021 med den första kraftverksinstallationen i världen utförd i Nederländerna i maj 2022. Med andra ord finns det ännu ingen tillförlitlig information att tillgå om bullerpåverkan av den här vindkraftstypen i praktiken. I bullermoduleringen påpekas det också att de bullervärden som tillverkaren uppgett att den här vindkraftstypen uppskattas ha, och som använts som grund för de bullermoduleringar som gjorts, inte utgör garantivärden. Det visar ytterligare på osäkerheten kring de beräkningar som gjorts.

Vidare är det skäl att beakta att riktlinjerna för tillåtna bullernivåer från vindkraft i vissa avseenden är strängare i andra nordiska länder än de som är i kraft hos oss. Det här visar också på att det i nuläge

saknas samstämmighet om vilka gränsvärden som är skäligen, vilket ytterligare understryker vikten av att tillämpa gällande värden med försiktighet och avstå från att bygga vindkraftverk alldeles intill fastställda gränzoner för acceptabla bullernivåer. Till exempel, i enlighet med nuvarande lagstiftning i Danmark, som är ett föregångarland i Norden när det gäller vindkraft, får bullret från vindkraftverk i bostadsområden inte överstiga 39 dB respektive 37 dB dygnet runt vid 6 respektive 8 m/s som fastställts vara de vindhastigheter då vindkraftsbuller hörs mest (jmf. med 40 dB nattetid i Finland oberoende av vindstyrka). Vindkraftverk i Danmark måste också uppfylla ett krav på en högst 20 dB ljudnivå i fråga om lågfrekvent inomhusbuller vid både vid 6 och 8 m/s (jmf. med 32 dB vid 200 Band/Hz i Finland). Med andra ord är de danska riktvärdena strängare än de finländska och det kan inte uteslutas att de finländska gränsvärdena kan komma att ändras med ökande erfarenheter av och insikter i vindkraftsverksamhet i vårt land.

Naturvårdsverket i Sverige har vidare fastställt att ljudet från vindkraftverk inte bör överskrida 35 dB i områden för friluftsliv, där en låg bullernivå utgör en viktig kvalitet och naturliga ljud dominerar. Här kan det påpekas att skogen i Svartbäck, inte minst området intill de två vindkraftverk som planeras allra närmast byn utgör ett omtyckt friluftsområde, som aktivt används inte bara av närboende utan även andra lokalinvånare för bl.a. bärplockning, motion, rekreation och jakt. Goljattvandringsleden finns inom det planerade vindparksområdet och Vargbergets fritidscentrum ligger i dess omedelbara närhet. Det är uppenbart att speciellt de två vindkraftverk som planerats allra närmast Svartbäck-bebyggelsen under de två granskade alternativen kommer att innebära att förutsättningarna för friluftsliv i det här skogsområdet kraftigt försämras p.g.a. buller, skuggor, isbildning och andra biverkningar från vindkraftverken. I värsta fall kan det innebära att närboende och lokalinvånare slutar att röra sig i det här skogsområdet. Det är därför skäl för förtroendevalda att fästa speciell uppmärksamhet vid den här aspekten när de fattar beslut om vindkraftsparkens slutgiltiga utformning, antalet vindkraftverk och deras placering.

Forskning har visat att bullret från vindkraftverk är underskattat och att en betydande andel av de som bor nära vindkraftverk upplever sig vara bullerstörda även när ljudet understiger de gällande finländska gränsvärdena (redan vid 35–40 dBA utomhus). Vindkraftsbuller upplevs som mer störande än vägtrafikbuller vid liknande ekvivalenta ljudnivåer framförallt p.g.a. det upprepade susande, svischande eller dunkande ljud som uppstår när rotorbladen passerar genom luften, och rörliga skuggor och flimmer från kraftverken kan förstärka störningsupplevelsen.

Klagomål riktade mot vindkraftverk som tidigare uppförts i vår region visar också att de nu tillåtna bullergränsvärden ofta inte överensstämmer med den faktiska upplevelsen hos personer bosatta allra närmast kraftverken. Till exempel, invånare bosatta på 1,2 km:s avstånd och mer från vindkraftsparkerna i Långmossa och Ribäcken i Malax, som båda togs i bruk år 2020, har klagat på buller från vindkraftverken och frågar sig varför vindkraftverken byggdes så nära bebyggelsen. I en artikel publicerad i Vasabladet beskrev en närbelägen invånare bullret som ett "monotont och jobbigt ljud" som ständigt påverkar vardagen. Samma invånare säger också att hon låter tv:n stå på inomhus för att slippa höra ljudet utifrån när det är som värst, medan en annan invånare säger att han är tvungen att sova med radion på för att stänga ut det ljud som annars håller honom vaken. Det är skäl att notera att vindkraftverken i Långmossa och Ribäcken är mindre till sin storlek och kapacitet jämfört med de som planeras på Bredåsen (i Långmossa finns 7 vindkraftverk med en totalhöjd på 230 meter och en uppskattad årsproduktion på 100 gigawattimmar och i Ribäcken 5 vindkraftverk med en totalhöjd på 200 meter och en uppskattad årsproduktion på 80 gigawattimmar).

Ett annat exempel på klagomål över vindkraftsbuller i vår region gäller ett vindkraftverk som funnits i Sundom sedan 2011 av avsevärt mindre storlek och kapacitet (184 meter och 3,6 megawatt) än de som nu planeras på Bredåsen. Närboende har klagat på buller från vindkraftverket i många års tid. I en artikel publicerad på svenska.fi berättade en invånare som bor på 1,2 kilometers avstånd från vindkraftverket att han och hans familj fortgående har störts av bullret. Han sa: "det låter som om man skulle ha ett litet enmotorigt flygplan som kretsar här ovanför men aldrig landar. Efter en

halvtimme undrar man om det aldrig ska ta slut." Enligt honom är det jobbigaste att "ljudet är så konstant, att det ligger på hela tiden". 15 Medan bullermätningar utförda av vindkraftverkets ägare visade att nivån låg under riktvärdena fastställde bullermätningar utförda av Vasa stad att bullret överskred tillåtna gränsvärden och att begränsningar av verksamheten därför var nödvändiga.¹⁶ En ledare publicerad i Vasabladet år 2017 drog slutsatsen att: "Bullernivån för vindmöllan i Sundom har varit klart högre än prognoserna, och i efterhand kan vi konstatera att den byggdes för nära bosättningen." Vasas tekniska direktör och miljödirektör ansåg också att vindkraftverket byggdes för nära bosättningen.

De negativa hälsoeffekterna av buller är väl kända. Buller orsakar en stressreaktion som över längre tid kan orsaka skadliga förändringar i kroppen. 18 Vindkraftsbuller har specifikt kopplats till försämrad sömnkvalitet, vilket leder till trötthet, nedstämdhet och minskad prestationsförmåga, och långvarig allvarig sömnbrist kan öka risken speciellt för hjärtkärlsjukdomar. I nuläge fortsätter forskningen om vindkraftverkens hälsokonsekvenser. Det finländska arbets- och näringsministeriet har bl.a. konstaterat 4 att mer forskning behövs om hur hälsoproblem är kopplade till hur nära vindkraftverk personer bor och den ljudnivå till vilka de exponeras. En expertstudie genomförd inom ramen för det kanadensiska akademiska rådet betonade vikten av mer forskning för att bättre förstå hälsoeffekterna av olika typer av vindkraftsbuller, speciellt lågfrekvent ljud. Det är sannolikt att ökande kunskaper och förståelser inom det här området kommer att påverka utformningen av riktlinjer och bestämmelser i Finland under kommande år, vilket bör hållas i åtanke vid planeringen av vindkraftverk som är tänkta att fungera under en lång tid framöver.

Alla de ovan nämnda faktorerna framhäver vikten av att tillämpa rejäla säkerhetsmarginaler vid fastställandet av placeringen av de planerade kraftverken på Bredåsen snarare än att placera enskilda enheter så nära intilliggande bostadshus som resultaten från buller- och andra moduleringar skulle tillåta i enlighet med ikraftvarande finländska riktlinjer.

Jag väddar därmed till beslutsfattare och ansvariga att se till att de kraftverk som ingår i den planerade vindkraftsparken på Bredåsen uppförs på ett sådant avstånd från närmaste bostadshus som omfattar en rejält tilltagen säkerhetsmarginal utöver det avstånd som bedöms vara möjligt i enlighet med utförda moduleringar och nationella buller- och andra gränsvärden. Av den här anledningen bör de två kraftverk som nu föreslås bli placerade allra närmast Svartbäck under båda de projektalternativ som framlagts (se bilaga 1: bullerkartor för båda projektalternativen där de två berörda kraftverken och de närmast belägna husen är markerade med gult) uteslutas eller omplaceras. Det här en åtgärd som torde vara fullt genomförbar utan långtgående negativa konsekvenser för projektet, den inkomstgenererande aspekten av den planerade parken eller den förväntade totala energiproduktionsnivån, emedan den på ett direkt och särdeles betydande sätt skulle bidra till att minska de negativa följderna för hälsa, välmående och arbetsförmåga hos nuvarande och framtida invånare i Svartbäck.

Jag ber också beslutsfattare och ansvariga att åta sig att använda alla de tekniska lösningar som i nuläge finns för att minska effekterna av buller, rörliga skuggor och andra olägenheter genererade av vindkraftverken när de väl tagits i bruk (såsom programmerande av vindkraftverken så att de stannar vid kritiska tidpunkter för buller och rörliga skuggor, och avisningssystem för användning vintertid) och att regelbundet utföra oberoende kontrollmätningar av bullernivåer och annan negativ inverkan av vindkraftverken och att i skyndsam ordning åtgärda uppdagade brister och problem, också med beaktande av justeringar av gällande riktvärden och bestämmelser på basen av fortsatt forskning och växande kunskap om dessa frågor. Jag ber likaledes beslutsfattare och ansvariga att säkerställa att synpunkter och eventuella klagomål framförda av närboende gällande vindkraftsparken noga utreds. Med beaktande av den direkta påverkan som den planerade vindkraftsparken under alla omständigheter kommer att ha på levnadsförhållandena i Svartbäck skulle det vara skäligt att en viss procentuell andel av de genererade intäkterna från vindparksområdet skulle tillfalla lokabefolkningen i Svartbäck såsom i form av en s.k. byapeng som

kunde användas för gemensamma, välmående-främjande byaändamål. Tack på förhand för att ni beaktar den här åsiktsanmälan under den fortsatta planerings- och beslutsprocessen.

Bilaga: karta

Åsikt 9

Jag tackar för möjligheten att lämna in åsikter om delgeneralplanens planutkast och MKB-beskrivning gällande Bredåsens vindkraftsparkprojekt. Jag uttalar mig i egenskap av markägare på det planerade vindkraftsparkområdet, och invånare i Svartbäck som ligger alldeles intill den planerade vindkraftsparken.

Jag vill först säga att jag stöder utvecklingen av vindkraft, som en hållbar och tillgänglig energikälla inte minst i rådande tider av hotande energibrist, också i det område som berörs av den föreslagna vindkraftsparken.

Med beaktande av den planerade vindkraftsparkens inverkan på människors levnadsförhållanden och livsmiljö vädjar jag dock till beslutsfattare och ansvariga att ännu noggrant överväga vindkraftsparkens storlek och den exakta placeringen av enskilda vindkraftverk för att minimera olägenheterna för den närliggande bosättningen. Jag vädjar framförallt om att, som en minimiåtgärd, ta bort eller omplacera de två kraftverk som planeras att uppföras allra närmast Svartbäck-bebyggelsen under de två projektalternativ som granskats för den planerade vindkraftsparken (se bilaga 1 med kartor över båda projektalternativen där de två berörda kraftverken markerats). Lokala beslutsfattare bör fråga sig om de ekonomiska fördelarna med att bygga en fullt så stor vindkraftspark som föreslagits för Bredåsen, med exceptionellt stora och kraftiga vindkraftverk så nära som på drygt en kilometers avstånd från de närmast belägna husen, som nu planeras för Svartbäcks del, verkligen uppväger de uppenbara risker för buller, avsevärt försämrade friluftsmöjligheter och andra olägenheter som föreligger för de närmast boende. Räcker det inte med en något mindre vindkraftspark, med något färre kraftverk om det kan minska de här riskerna och förhindra att det senare – när vindkraftsparken väl byggts och är i bruk – visar sig att kraftverken byggdes för nära bosättningen?

Nedan framför jag en rad argument för att underbygga min vädjan. Av de dokument som nu framlagts till påseende framgår det att det andra av de två projektalternativ som granskats för den planerade vindkraftsparken (ALT2) har reviderats varmed två kraftverksplatser har avlägsnats och fyra kraftverksplatser har justerats. Till min och andra närboendes besvikelse har dock de två kraftverk som ursprungligen föreslogs bli placerade allra närmast Svartbäck (vardera på drygt 1 kilometers avstånd från de närmast belägna husen) lämnats kvar i det här projektalternativet, likaväl som i det första projektalternativet (ALT 1). Samtidigt har totalhöjden för kraftverken ytterligare höjts i ALT2 så de nu motsvarar totalhöjden av kraftverken i ALT1, d.v.s. 290 meter.

På basen av den bullermodulering som gjorts (bilaga 5 av de framlagda dokumenten) fastställs att utomhusbullernivåerna vid alla närbelägna bostadshus kommer att underskrida de högsta tillåtna värdena enligt gällande finländskt regelverk i båda projektalternativen. På basen av moduleringen fastställs det också att nivåerna av lågfrekvent inomhusbuller kommer att understiga de gällande åtgärdsgränserna för alla närbelägna bostadshus med beaktande av byggnaders typiska ljudisoleringsförmåga. Av kartorna över bullerzoner som presenteras på sidorna 12-13 i bullermoduleringen (bilaga 5 av dokumenten framlagda till påseende) framgår att bostadshus belägna i Svartbäck är bland de som ligger allra närmast bullergränsen på 40 dB. (Se bilaga 1: kopia av bullerkartorna där de berörda husen har markerats)

Om än bullermoduleringen visar att bullernivåerna uppskattas komma att ligga under de i nuläge högsta tillåtna bullervärdena också för de här husen bör det beaktas att bullermoduleringarna utgör uppskattningar baserade på simulationer utförda under statistiska förhållanden och att det föreligger

många osäkerhetsmoment ifråga om hur väl resultaten från dem kommer att motsvara bullerpåverkan av de planerade vindkraftverken i praktiken under faktiska, växlande förhållanden. Undersökningar har funnit väsentliga fluktuationer i ljudnivåerna från vindkraftverk under olika tider på dygnet (framförallt så att vindkraftsbuller accentueras på natten när bakgrundsljudnivån är låg) och under olika väderförhållanden¹, vilka inte avspeglas tillräckligt väl i statistiska modelleringar. Det svenska Naturvårdsverket har konstaterat: "Beroende på variationer i vindstyrka, vindriktning och andra meteorologiska faktorer är det inte ovanligt att ljudnivån från vindkraftverk varierar med över 20 dB på ca 1 km avstånd från vindkraftverket." Isbildning på vindkraftverkens rotorblad vintertid är en annan faktor som kan resultera i en märkbart förhöjd bullernivå, eller med så mycket som mycket som 6 dB enligt en svensk studie. Forskning har också pekat på problem gällande hur lågfrekvent buller beaktas i bullersimulationer samtidigt som det alstras proportionellt allt mer lågfrekvent buller när storleken på vindkraftverken ökar och lågfrekvent ljud funnits vara en viktig orsak till bullerstörningar från vindkraftverk. Lågfrekvent vindkraftsbuller upplevs dessutom ofta starkare inomhus än utomhus. 7

Osäkerhetsfaktorerna kring de bullersimulationer som gjorts för Bredåsens vindkraftsparkprojekt är speciellt stora med beaktande av de planerade vindkraftverkens exceptionella storlek och styrka, inte bara jämfört med tidigare uppförda vindkraftverk i Närpes med omnejd (t.ex. den nyligen färdigställda vindkraftsparken i Kalax består av enheter med en totalhöjd på 230 m och en kapacitet på 4,3 MW jmf. med enheter med en totalhöjd på 290 m och en kapacitet på 5-10 MW i den nu planerade parken) men också nationellt och globalt. Av bullermoduleringen framkommer att den planerade vindkraftstypen är Nordex N163-6.X, som enligt information från tillverkaren introducerades så nyligen som i september 2021 med den första kraftverksinstallationen i världen utförd i Nederländerna i maj 2022.⁸ Med andra ord finns det ännu ingen tillförlitlig information att tillgå om bullerpåverkan av den här vindkraftstypen i praktiken. I bullermoduleringen påpekas det också att de bullervärden som tillverkaren uppgett att den här vindkraftstypen uppskattas ha, och som använts som grund för de bullermoduleringar som gjorts, inte utgör garantivärden. Det visar ytterligare på osäkerheten kring de beräkningar som gjorts.

Vidare är det skäl att beakta att riktlinjerna för tillåtna bullernivåer från vindkraft i vissa avseenden är strängare i andra nordiska länder än de som är i kraft hos oss. Det här visar också på att det i nuläge saknas samstämmighet om vilka gränsvärden som är skäliga, vilket ytterligare understryker vikten av att tillämpa gällande värden med försiktighet och avstå från att bygga vindkraftverk alldeles intill fastställda gränzoner för acceptabla bullernivåer. Till exempel, i enlighet med nuvarande lagstiftning i Danmark⁹, som är ett föregångarland i Norden när det gäller vindkraft, får bullret från vindkraftverk i bostadsområden inte överstiga 39 dB respektive 37 dB dygnet runt vid 6 respektive 8 m/s som fastställts vara de vindhastigheter då vindkraftsbuller hörs mest (jmf. med 40 dB nattetid i Finland oberoende av vindstyrka). Vindkraftverk i Danmark måste också uppfylla ett krav på en högst 20 dB ljudnivå i fråga om lågfrekvent inomhusbuller vid både vid 6 och 8 m/s (jmf. med 32 dB vid 200 Band/Hz i Finland). Med andra ord är de danska riktvärdena strängare än de finländska och det kan inte uteslutas att de finländska gränsvärdena kan komma att ändras med ökande erfarenheter av och insikter i vindkraftsverksamhet i vårt land.

Naturvårdsverket i Sverige har vidare fastställt att ljudet från vindkraftverk inte bör överskrida 35 dB i områden för friluftsliv, där en låg bullernivå utgör en viktig kvalitet och naturliga ljud dominerar.¹⁰ Här kan det påpekas att skogen i Svartbäck, inte minst området intill de två vindkraftverk som planeras allra närmast byn utgör ett omtyckt friluftsområde, som aktivt används inte bara av närboende utan även 3 andra lokalinvånare för bl.a. bärplockning, motion, rekreation och jakt. Goljatvandringsleden finns inom det planerade vindparksområdet och Vargbergets fritidscentrum ligger i dess omedelbara närhet. Det är uppenbart att speciellt de två vindkraftverk som planerats allra närmast Svartbäck-bebyggelsen under de två granskade alternativen kommer att innebära att förutsättningarna för friluftsliv i det här skogsområdet kraftigt försämras p.g.a. buller, skuggor,

isbildning och andra biverkningar från vindkraftverken. I värsta fall kan det innebära att närboende och lokalinvånare slutar att röra sig i det här skogsområdet. Det är därför skäl för förtroendevalda att fästa speciell uppmärksamhet vid den här aspekten när de fattar beslut om vindkraftsparkens slutgiltiga utformning, antalet vindkraftverk och deras placering.

Forskning har visat att bullret från vindkraftverk är underskattat och att en betydande andel av de som bor nära vindkraftverk upplever sig vara bullerstörda även när ljudet understiger de gällande finländska gränsvärdena (redan vid 35–40 dBA utomhus). Vindkraftsbuller upplevs som mer störande än vägtrafikbuller vid liknande ekvivalenta ljudnivåer framförallt p.g.a. det upprepade susande, svischande eller dunkande ljud som uppstår när rotorbladen passerar genom luften, och rörliga skuggor och flimmar från kraftverken kan förstärka störningsupplevelsen.

Klagomål riktade mot vindkraftverk som tidigare uppförts i vår region visar också att de nu tillåtna bullergränsvärden ofta inte överensstämmer med den faktiska upplevelsen hos personer bosatta allra närmast kraftverken. Till exempel, invånare bosatta på 1,2 km:s avstånd och mer från vindkraftsparkerna i Långmossa och Ribäcken i Malax, som båda togs i bruk år 2020, har klagat på buller från vindkraftverken och frågar sig varför vindkraftverken byggdes så nära bebyggelsen. I en artikel publicerad i Vasabladet beskrev en närbelägen invånare bullret som ett "monotont och jobbigt ljud" som ständigt påverkar vardagen. Samma invånare säger också att hon låter tv:n stå på inomhus för att slippa höra ljudet utifrån när det är som värst, medan en annan invånare säger att han är tvungen att sova med radion på för att stänga ut det ljud som annars håller honom vaken.¹³ Det är skäl att notera att vindkraftverken i Långmossa och Ribäcken är mindre till sin storlek och kapacitet jämfört med de som planeras på Bredåsen (i Långmossa finns 7 vindkraftverk med en totalhöjd på 230 meter och en uppskattad årsproduktion på 100 gigawattimmar och i Ribäcken 5 vindkraftverk med en totalhöjd på 200 meter och en uppskattad årsproduktion på 80 gigawattimmar¹⁴).

Ett annat exempel på klagomål över vindkraftsbuller i vår region gäller ett vindkraftverk som funnits i Sundom sedan 2011 av avsevärt mindre storlek och kapacitet (184 meter och 3,6 megawatt) än de som nu planeras på Bredåsen. Närboende har klagat på buller från vindkraftverket i många års tid. I en artikel publicerad på svenska.fi berättade en invånare som bor på 1,2 kilometers avstånd från vindkraftverket att han och hans familj fortgående har störts av bullret. Han sa: "det låter som om man skulle ha ett litet enmotorigt flygplan som kretsar här ovanför men aldrig landar. Efter en halvtimme undrar man om det aldrig ska ta slut." Enligt honom är det jobbigaste att "ljudet är så konstant, att det ligger på hela tiden". Medan bullermätningar utförda av vindkraftverkets ägare visade att nivån låg under riktvärdena fastställde bullermätningar utförda av Vasa stad att bullret överskred tillåtna gränsvärden och att begränsningar av verksamheten därför var nödvändiga. En ledare publicerad i Vasabladet år 2017 drog slutsatsen att: "Bullernivån för vindmöllan i Sundom har varit klart högre än prognoserna, och i efterhand kan vi konstatera att den byggdes för nära bosättningen." Vasas tekniska direktör och miljödirektör ansåg också att vindkraftverket byggdes för nära bosättningen.

De negativa hälsoeffekterna av buller är väl kända. Buller orsakar en stressreaktion som över längre tid kan orsaka skadliga förändringar i kroppen. Vindkraftsbuller har specifikt kopplats till försämrad sömnkvalitet, vilket leder till trötthet, nedstämdhet och minskad prestationsförmåga, och långvarig allvarlig sömnbrist kan öka risken speciellt för hjärnkärlsjukdomar. I nuläge fortsätter forskningen om vindkraftverkens hälsokonsekvenser. Det finländska arbets- och näringsministeriet har bl.a. konstaterat att mer forskning behövs om hur hälsoproblem är kopplade till hur nära vindkraftverk personer bor och den ljudnivå till vilka de exponeras. En expertstudie genomförd inom ramen för det kanadensiska akademiska rådet betonade vikten av mer forskning för att bättre förstå hälsoeffekterna av olika typer av vindkraftsbuller, speciellt lågfrekvent ljud. Det är sannolikt att ökande kunskaper och förståelser inom det här området kommer att påverka utformningen av riktlinjer och bestämmelser i Finland under kommande år, vilket bör hållas i åtanke vid planeringen av vindkraftverk som är tänkta att fungera under en lång tid framöver.

Alla de ovan nämnda faktorerna framhäver vikten av att tillämpa rejäla säkerhetsmarginaler vid fastställandet av placeringen av de planerade kraftverken på Bredåsen snarare än att placera enskilda enheter så nära intilliggande bostadshus som resultaten från buller- och andra moduleringar skulle tillåta i enlighet med ikraftvarande finländska riktlinjer. Jag vädjar därmed till beslutsfattare och ansvariga att se till att de kraftverk som ingår i den planerade vindkraftsparken på Bredåsen uppförs på ett sådant avstånd från närmaste bostadshus som omfattar en rejält tilltagen säkerhetsmarginal utöver det avstånd som bedöms vara möjligt i enlighet med utförda moduleringar och nationella buller- och andra gränsvärden. Av den här anledningen bör de två kraftverk som nu föreslås bli placerade allra närmast Svartbäck under båda de projekialternativ som framlagts (se bilaga 1: bullerkartor för båda projekialternativen där de två berörda kraftverken och de närmast belägna husen är markerade) uteslutas eller omplaceras. Det här en åtgärd som torde vara fullt genomförbar utan långtgående negativa konsekvenser för projektet, den inkomstgenererande aspekten av den planerade parken eller den förväntade totala energiproduktionsnivån, emedan den på ett direkt och särdeles betydande sätt skulle bidra till att minska de negativa följderna för hälsa, välmående och arbetsförmåga hos nuvarande och framtida invånare i Svartbäck.

Jag ber också beslutsfattare och ansvariga att åta sig att använda alla de tekniska lösningar som i nuläge finns för att minska effekterna av buller, rörliga skuggor och andra olägenheter genererade av vindkraftverken när de väl tagits i bruk (såsom programmerande av vindkraftverken så att de stannar vid kritiska tidpunkter för buller och rörliga skuggor, och avisningssystem för användning vintertid) och att regelbundet utföra oberoende kontrollmätningar av bullernivåer och annan negativ inverkan av vindkraftverken och att i skyndsam ordning åtgärda uppdagade brister och problem, också med beaktande av justeringar av gällande riktvärden och bestämmelser på basen av fortsatt forskning och växande kunskap om dessa frågor. Jag ber likaledes beslutsfattare och ansvariga att säkerställa att synpunkter och eventuella klagomål framförda av närboende gällande vindkraftsparken noga utreds. Med beaktande av den direkta påverkan som den planerade vindkraftsparken under alla omständigheter kommer att ha på levnadsförhållandena i Svartbäck skulle det vara skäligt att en viss procentuell andel av de genererade intäkterna från vindparksområdet skulle tillfalla lokabefolkningen i Svartbäck såsom i form av en s.k. byapeng som kunde användas för gemensamma, välmående-främjande byaändamål. Tack på förhand för att ni beaktar den här åsiktsanmälan under den fortsatta planerings- och beslutsprocessen.

Bilaga: karta

Åsikt 10

Itt na möllor i österskogin förbanne

Åsikt 11

Synpunkter till anläggande av Bredåsens vindkraftpark

Vargbergets friluftsområde - Närpes största och mest natursköna område för friluft och rekreation. En plats dit många närpesbor åker för att umgås, njuta, finna sinnesro, motionera och bara ströva längs stigar och spår. Vargberget är ett område som formats med naturen, av traditioner och gediget 50-årigt talkoarbeta över föreningsgränser. Vargberget har en självklar plats i allas våra hjärtan, det är en självklar mötespunkt. Vi friluftsmänniskor har aldrig kunnat tro att vi en dag kan komma att behöva ställa oss upp och försvara existensen av denna självklara plats. Ett förverkligande av den planerade Bredåsens vindkraftpark resulterar i att en stor del av Vargbergets område och syfte förändras. Borta är möjligheten att i allsköns ro röra sig på naturstigar eller tryggheten att skida i spår dragna i naturen. Borta eller lägre blir troligtvis också Närpes högsta punkt Goljatberget efter att delar av det ersatts med betongfundament. Hur man än vrider och vänder på planeringen och dess kartor, så finns det inget utrymme för befintlig naturstig och naturskidspår. Området där Goljatleden

och Goljatspåret går behöver helt fredas från möllor. På grund av Vargbergets geografiska läge bredvid R8, marktäkt, planerade vindkraftpark och terräng, finns det ej heller andra alternativa områden att dra naturstig och naturskidspår på. Har man en gång vistats i en förverkligad vindkraftpark, så vet man att den rogivande naturupplevelsen får ge vika för breda grusade vägar, stora avverkade områden samt ett kontinuerligt brusande ljud. Det är helt klart att en vindkraftpark och ett friluftsområde inte kan "bo" tillsammans, det ena utesluter tyvärr det andra. Vår önskan är att staden i detta fall väljer att värdesätta närpesbornas fritid och rekreation högre än värdet av en vindkraftpark.

Åsikt 12

Kära Närpes stad, jag kontaktar er nu till följd av planutkastet för Bredåsens vindindustriområde. Det är inte en självklarhet för mig att bo kvar i Närpes. Här finns en begränsad mängd arbeten som lämpar sig för min utbildning. Jag har valt att bo i Närpes på grund av närheten till naturen. Hit når inte stadens sorl. Här är luften klar och naturen frisk. Här finns fina områden för rekreation och andingspauser. Här vill jag bo eftersom stillheten känns befriande. Vargberget har varit en sådan plats för mig och generationer före mig. Bredåsens vindindustriområde skulle förstöra lugnet. Fastän planutkastet visar att bullernivån inte skulle störa motionerande friluftsmänniskor, trots att varningsblinkers skulle göra skidåkare uppmärksamma på risken för is, förblir området ändå inte platsen dit man åker för att komma bort från stadens sorl. För det kommer att uppstå buller, det kommer att inträffa farliga situationer med fallande is, det kommer att bli en helt annan utsikt. Jag ber er därför att överväga att skrota planen på Bredåsens vindindustriområde och i stället fundera på hurdan Närpes ni vill att invånarna ska ha. Är Närpes faktiskt en stad som föredrar ekonomisk vinning framför invånarnas trivsel?

Åsikt 13

Bästa beslutsfattare! Jag vill härmed framföra min åsikt angående bredåsens vindkraftspark. Jag har full förståelse för att beslutsfattarna tänker på inkomsterna som kommer till staden från dessa vindkraftsparker. Men jag vill be er göra lite efterforskningar på hur det ser ut i andra länder där staten sedan tagit över dessa skatteintäkter och kommunerna lämnat utan inkomster. Kvar står kommuninvånare som fått sin närmiljö förstörd. Kommuninvånare som aldrig ens ville ha dessa kraftverk men som ingen lyssnade på. Jag vill inte bo mitt i en vindkraftspark! Ni kanske inte anser att jag kommer att göra det, men faktum är att det redan känns så. I princip hela horisonten västerut är täckt av möllor. Svårt att se en solnedgång utan en mölla i vägen. Det är en sorglig syn. Jag bor i östra Yttermark. Blir bredåsens vindkraftspark verklighet kommer vi inte att se en ren naturlig linje mot öster heller. Vem vill flytta in i en vindkraftspark? Jag skulle inte byggt hus här om jag vetat hur eländigt det skulle bli. Helt ärligt! Och värre vill ni ha det. Tror ni att det kommer att göra Närpes till en attraktiv bostadsort? Knappast! Åker man ut till kustbyarna ser man dessa snurror överallt i horisonten österut. Och värre blir det. De poppar upp som svampar överallt. Vem kommer att vilja flytta hit i framtiden? Invånare som bor i närheten av befintliga vindparker klagat på hur de ständigt stör dem. De jag talat med säger att de trodde aldrig att det skulle bli så här hemskt.. Men markägarna har ju skrivit på säger ni.. Ja under fruktansvärda förhållanden med mycket fullt spel bakom. Jag är säker på och vet att många av dessa markägare ångrar sig idag. Men de känner sig maktlösa. Precis som vi invånare.

Vargberget är en riktig pärla! Som ger rekreation för stadens invånare. Att i dagens stressade samhälle få vistas i skog och mark är så viktigt för vårt välmående! Detta vill ni ta ifrån oss genom att tillåta detta vansinnesbygge! Är pengar och skatteintäkter viktigare än invånarnas välmående? Allt kan inte köpas för pengar! Och om vi en gång ger bort vår vackra natur så får vi den aldrig åter. Och nej jag vet. Inget kraftverk kommer att finnas på Vargberget. Men så nära som dessa byggs så kommer de att förstöra helheten på berget. Utsikten västerut är redan förstörd. Dessutom riskerar

skidåkare att få isklumpar stora som handflator i skallen. Vem är ansvarig för det? Härmed vädjar jag till er! Snälla gör allt som står i er makt för att stoppa detta projekt! Och bevara helst den fina natur vi har kvar i vår stad! Innan det är för sent. Vi behöver den alla för vårt välbefinnande och vår hälsa! Det räcker nu! Vi måste kunna få vända blicken åt något håll utan att se dessa kraftverk i horisonten. Vi har tillräckligt med vindkraft i Närpes nu! Tack för ordet. Jag hoppas att vi är många som äntligen vågar bryta tystnaden kring detta tabubelagda ämne i Närpes. Jag vet att vi är många som gråtit i det tysta när vi ser hur vår fina byggt blir förstörd!

Hälsningar, xxxxx, En tvåbarnsmor med en önskan om att barnen ska få växa upp i en naturlig miljö och inte mitt i en industri. PS. It ens på skären slipper vi ondan elände... Sku ju va förstås om man sku köpa sommarstuga i en annan kommun. Men ingen lär ju vilja köpa den befintliga efter att utsikten blev förstörd. Nej nu räcker det med vindmöllor i Närpes!

Åsikt 14

Har inte Närpes redan dragit sitt strå till stacken gällande vindkraftverken? Man ser dem snart vart man än står. Är man ute och kör båt så syns de längs hela kusten, ingen vacker syn eftersom de inte hör dit. Behöver Finlands nästan alla vindkraftverk finnas i just Närpes? Åker man längre in i landet ser man nästan inga alls! Man brukar säga att man inte blir lycklig av pengar, så är det troligen här också. Men de byggs nog säkert upp pga att vi skall få mer pengar. Men det finns säkert andra alternativ än att förstöra det vackraste vi har och kan vara stolta över, vår natur, som är "orörd" ännu. Ha lite is i magen nu och ta inte denna nödlösning. Vi har många barn som skall ta över efter oss, skall vi lämna över en natur som är förstörda med höga flaggstänger med propeller bara för att vi skall få mera pengar? En man sa en gång: När farfar var ung gick han 10 km till skolan. Min pappa cyklade 10 km till skolan. Jag körde bil 10 km till skolan. Min son kör lyxbil 10 km till skolan. Men hans barn kommer att börja gå 10 km till skolan igen. Hur tror ni framtiden blir?

Åsikt 15

Angående närpes vindkraft ab oy's planer att bygga ett vindkraftsområde med högst 43 vindkraftverk på Bredåsen Motsäger jag mig denna plan Min motivering - jag är redan nu omgärdad av vindkraft. Går man ut, hörs redan svischade ljud från kalax vindmöllor Hur tror ni då det hörs med mindre än 3-5 km avstånd Man vill ju ändå kunna gå ut på egen gårdstomt utan att störas av oljudet och dessutom se alla dessa röda pelare om lyser upp som en landningsbana för utomjordingar Vargberget, friluftsområde, skidspår, spånbanor, orörd skog, bär svamp, allt har jag under mina 40 år på östralinjen kunnat utnyttja - gick denna höst på mina svampställen i kalax, fanns ej tillstymmelse, Var med sorg i hjärtat man körde på dessa vägar Helt förstörd skog och mark Under coronapandemin utnyttjades Vargbergets fritidsområde av olika nationaliteter, barn som vuxna och området har expanderat Vem vill vara där bland alla möllor, grus, betong och oljud Tänker ni ta ifrån oss allt Det måste finnas en gräns

Åsikt 16

Hej, Åsikter angående Bredåsens planerade vindkraftpark Vindkraftverken bör vara minst 3km från närmaste bosättning. Den nuvarande bullergränsen på 40 dB är för hög. Det har nu framkommit att 40 dB på många andra ställen stör boende 1-2 km från vindkraftverk. Vi kan inte tillåta att göra samma misstag om och om igen. 76 personer bor närmare än 2km från vindkraftverken. De kommer att påverkas 24h/dygn utan att kunna välja om de vill eller inte. Har de tillfrågats vad de tycker och kommer någon att lyssna på dem? Dessa personers hus kommer även att sjunka i värde och bli svårare att få sålda. Med en totalhöjd på 330-360m över havsnivån kommer det onekligen att förändra landskapet. Invånarna i Närpes kommer att se vindmöllor vart de än tittar. Personligen tycker jag inte alls om det. Har någon frågat Närpesborna? Vargbergsområdet, goljtleden och skidspår borde absolut fredas från vindmöllor. Vi har nu under flera decennier byggt upp något unikt

på Vargberget. Det området är en plats där man är ute i naturen i lugn och ro och då skall man inte behöva störas av möllor och vara rädd att skida, springa eller orientera i närheten av enormt stora möllor, som dessutom vintertid "kastar" is runt sig. Närpes Stad måste även säkerställa att det finns pengar "fonderade" för att säkerställa nedmontering då möllorna är uttjänta. Det är inte alls säkert att de utländska bolagen har pengar "kvar" då möllorna skall rivas. Beslutsfattarna i Närpes bör nu verkligen en gång lyssna på vad invånarna tycker och ta sitt ansvar! Det är nog större motstånd/motvilja bland allmänheten än vad som framkommer i pressen och i sociala medier. Tyvärr är det som vanligt att bara en av tio missnöjda protesterar. Resten vill eller vågar inte.

Åsikt 17

Bredåsens vindkraftspark skulle innebära ett enormt ingrepp i naturen i det planerade området. Boende i närområdet kommer att drabbas hårt av att tvingas leva intill vindkraftsparken, med allt vad det innebär. Fastigheterna kommer att förlora värde och området kommer att bli oattraktivt för bosättning. Den uppmålade bilden av att området fortfarande skulle ha ett liknande värde som rekreativsområde efter att vindkraftsparken byggts är givetvis oärlig. Snart alla större skogsområden i Närpes har redan reserverats för vindkraftsparker – som alla helst vill hålla avstånd till. Närpes har redan gjort sitt vad det gäller att upplåta mark åt vindkraftsindustrin och nu bör man dra en gräns. Speciellt för yngre generationer bör man åtminstone bevara ett oförstört naturområde som kan användas för fritidsaktiviteter och rekreation. Därför anser jag att inga vindkraftverk alls bör byggas på bredåsen.

Åsikt 18

Åsikter och kritik angående Bredåsen vindkraft, har eskalerat i stor skala. Ett av Närpes finaste områden håller på att förstöras totalt. Girigheten som verkar vara stor inom beslutsfattarna i Närpes. Att ni låter förstöra naturen och dess mångfald, som i generationer tidigare vårdats exemplariskt, det är ju rena rama våldtäkten! Djurlivet, den orörda naturen och speciellt flygekkorens boende plats är just I BREDÅSEN. När man ser sig runtomkring i Finby med omnejd så ser man bara vindkraftverk, och mera är tydligen på kommande. Lyfter hatten för befolkningen som jobbar och bor i Närpes, alla håller ihop och tar hand om varandra, på senare tid har jag börjat se saken lite annorlunda. Närpes som är en växande kommun, behöver inte alltid stå längst fram i kön, iaf inte när man pratar om vindkraften. Ni har gjort tillräckligt, och fått tillräckligt. Det räcker nu! Även en hälsning till Närpes församling och vår kära stadsdirektör som jag ändå är väldigt stolt över att ha som stadsdirektör. - Ej guld, ej glans, ej prakt, synden är i pengarna! En riktig konung har inte krona av guld säger kyrkan. Men ändå skriver på miljöförstöring och arrendepengar för vindkraft

Åsikt 19

Enligt vad vi pratade på infomötet gällande Bredåsen projektet vill vi ha en liten ändring gällande planen. Vi önskar att Ni skall behandla båda fastigheterna på Mattberget som täktområde fast det bara finns lov på den ena. Alltså fastigheterna : och Samma sak i Svartbäcken , hela fastighet som marktäkt.

Åsikt 20

Jag tackar för möjligheten att lämna in åsikter om delgeneralplanens planutkast och MKB-beskrivning gällande Bredåsens vindkraftsparkprojekt. Jag uttalar mig i egenskap av markägare på det planerade vindkraftsparkområdet, och invånare i Svartbäck som ligger alldeles intill den planerade vindkraftsparken.

Jag vill först säga att jag stöder utvecklingen av vindkraft, som en hållbar och tillgänglig energikälla inte minst i rådande tider av hotande energibrist, också i det område som berörs av den föreslagna vindkraftsparken. Med beaktande av den planerade vindkraftsparkens inverkan på människors

levnadsförhållanden och livsmiljö vädjar jag dock till beslutsfattare och ansvariga att ännu noggrant överväga vindkraftsparkens storlek och den exakta placeringen av enskilda vindkraftverk för att minimera olägenheterna för den närliggande bosättningen. Jag vädjar framförallt om att, som en minimiåtgärd, ta bort eller omplacera de två kraftverk som planeras att uppföras allra närmast Svartbäck-bebyggelsen under de två projekialternativ som granskats för den planerade vindkraftsparken (se bilaga 1 med kartor över båda projekialternativen där de två berörda kraftverken markerats). Lokala beslutsfattare bör fråga sig om de ekonomiska fördelarna med att bygga en fullt så stor vindkraftspark som föreslagits för Bredåsen, med exceptionellt stora och kraftiga vindkraftverk så nära som på drygt en kilometers avstånd från de närmast belägna husen, som nu planeras för Svartbäcks del, verkligen uppväger de uppenbara risker för buller, avsevärt försämrade friluftsmöjligheter och andra olägenheter som föreligger för de närmast boende. Räcker det inte med en något mindre vindkraftspark, med något färre kraftverk om det kan minska de här riskerna och förhindra att det senare – när vindkraftsparken väl byggts och är i bruk – visar sig att kraftverken byggdes för nära bosättningen?

Nedan framför jag en rad argument för att underbygga min vädjan. Av de dokument som nu framlagts till påseende framgår det att det andra av de två projekialternativ som granskats för den planerade vindkraftsparken (ALT2) har reviderats varmed två kraftverksplatser har avlägsnats och fyra kraftverksplatser har justerats. Till min och andra närboendes besvikelse har dock de två kraftverk som ursprungligen föreslogs bli placerade allra närmast Svartbäck (vardera på drygt 1 kilometers avstånd från de närmast belägna husen) lämnats kvar i det här projekialternativet, likaväl som i det första projekialternativet (ALT 1). Samtidigt har totalhöjden för kraftverken ytterligare höjts i ALT2 så de nu motsvarar totalhöjden av kraftverken i ALT1, d.v.s. 290 meter.

På basen av den bullermodulering som gjorts (bilaga 5 av de framlagda dokumenten) fastställs att utomhusbullernivåerna vid alla närbelägna bostadshus kommer att underskrida de högsta tillåtna värdena enligt gällande finländskt regelverk i båda projekialternativen. På basen av moduleringen fastställs det också att nivåerna av lågfrekvent inomhusbuller kommer att understiga de gällande åtgärdsgränserna för alla närbelägna bostadshus med beaktande av byggnaders typiska ljudisoleringsförmåga. Av kartorna över bullerzoner som presenteras på sidorna 12-13 i bullermoduleringen (bilaga 5 av dokumenten framlagda till påseende) framgår att bostadshus belägna i Svartbäck är bland de som ligger allra närmast bullergränsen på 40 dB. (Se bilaga 1: kopia av bullerkartorna där de berörda husen har markerats) 2

Om än bullermoduleringen visar att bullernivåerna uppskattas komma att ligga under de i nuläge högsta tillåtna bullervärdena också för de här husen bör det beaktas att bullermoduleringarna utgör uppskattningar baserade på simulationer utförda under statiska förhållanden och att det föreligger många osäkerhetsmoment ifråga om hur väl resultaten från dem kommer att motsvara bullerpåverkan av de planerade vindkraftverken i praktiken under faktiska, växlande förhållanden. Undersökningar har funnit väsentliga fluktuationer i ljudnivåerna från vindkraftverk under olika tider på dygnet (framförallt så att vindkraftsbuller accentueras på natten när bakgrundsljudnivån är låg) och under olika väderförhållanden¹, vilka inte avspeglas tillräckligt väl i statiska modelleringar. Det svenska Naturvårdsverket har konstaterat: "Beroende på variationer i vindstyrka, vindriktning och andra meteorologiska faktorer är det inte ovanligt att ljudnivån från vindkraftverk varierar med över 20 dB på ca 1 km avstånd från vindkraftverket."² Isbildning på vindkraftverkens rotorblad vintertid är en annan faktor som kan resultera i en märkbart förhöjd bullernivå, eller med så mycket som mycket som 6 dB enligt en svensk studie.³ Forskning har också pekat på problem gällande hur lågfrekvent buller beaktas i bullersimulationer⁴ samtidigt som det alstras proportionellt allt mer lågfrekvent buller när storleken på vindkraftverken ökar⁵ och lågfrekvent ljud funnits vara en viktig orsak till bullerstörningar från vindkraftverk.⁶ Lågfrekvent vindkraftsbuller upplevs dessutom ofta starkare inomhus än utomhus.

Osäkerhetsfaktorerna kring de bullersimulationer som gjorts för Bredåsens vindkraftsparkprojekt är speciellt stora med beaktande av de planerade vindkraftverkens exceptionella storlek och styrka, inte bara jämfört med tidigare uppförda vindkraftverk i Närpes med omnejd (t.ex. den nyligen färdigställda vindkraftsparken i Kalax består av enheter med en totalhöjd på 230 m och en kapacitet på 4,3 MW jmf. med enheter med en totalhöjd på 290 m och en kapacitet på 5-10 MW i den nu planerade parken) men också nationellt och globalt. Av bullermoduleringen framkommer att den planerade vindkraftstypen är Nordex N163-6.X, som enligt information från tillverkaren introducerades så nyligen som i september 2021 med den första kraftverksinstallationen i världen utförd i Nederländerna i maj 2022.⁸ Med andra ord finns det ännu ingen tillförlitlig information att tillgå om bullerpåverkan av den här vindkraftstypen i praktiken. I bullermoduleringen påpekas det också att de bullervärden som tillverkaren uppgett att den här vindkraftstypen uppskattas ha, och som använts som grund för de bullermoduleringar som gjorts, inte utgör garantivärden. Det visar ytterligare på osäkerheten kring de beräkningar som gjorts. Vidare är det skäl att beakta att riktlinjerna för tillåtna bullernivåer från vindkraft i vissa avseenden är strängare i andra nordiska länder än de som är i kraft hos oss. Det här visar också på att det i nuläge saknas samstämmighet om vilka gränsvärden som är skäliga, vilket ytterligare understryker vikten av att tillämpa gällande värden med försiktighet och avstå från att bygga vindkraftverk alldeles intill fastställda gränzoner för acceptabla bullernivåer. Till exempel, i enlighet med nuvarande lagstiftning i Danmark⁹, som är ett föregångarland i Norden när det gäller vindkraft, får bullret från vindkraftverk i bostadsområden inte överstiga 39 dB respektive 37 dB dygnet runt vid 6 respektive 8 m/s som fastställts vara de vindhastigheter då vindkraftsbuller hörs mest (jmf. med 40 dB nattetid i Finland oberoende av vindstyrka). Vindkraftverk i Danmark måste också uppfylla ett krav på en högst 20 dB ljudnivå i fråga om lågfrekvent inomhusbuller vid både vid 6 och 8 m/s (jmf. med 32 dB vid 200 Band/Hz i Finland). Med andra ord är de danska riktvärdena strängare än de finländska och det kan inte uteslutas att de finländska gränsvärdena kan komma att ändras med ökande erfarenheter av och insikter i vindkraftsverksamhet i vårt land.

Naturvårdsverket i Sverige har vidare fastställt att ljudet från vindkraftverk inte bör överskrida 35 dB i områden för friluftsliv, där en låg bullernivå utgör en viktig kvalitet och naturliga ljud dominerar.¹⁰ Här kan det påpekas att skogen i Svartbäck, inte minst området intill de två vindkraftverk som planeras allra närmast byn utgör ett omtyckt friluftsområde, som aktivt används inte bara av närboende utan även andra lokalinvånare för bl.a. bärplockning, motion, rekreation och jakt. Goljatvandringsleden finns inom det planerade vindparksområdet och Vargbergets fritidscentrum ligger i dess omedelbara närhet. Det är uppenbart att speciellt de två vindkraftverk som planerats allra närmast Svartbäck-bebyggelsen under de två granskade alternativen kommer att innebära att förutsättningarna för friluftsliv i det här skogsområdet kraftigt försämras p.g.a. buller, skuggor, isbildning och andra biverkningar från vindkraftverken. I värsta fall kan det innebära att närboende och lokalinvånare slutar att röra sig i det här skogsområdet. Det är därför skäl för förtroendevalda att fästa speciell uppmärksamhet vid den här aspekten när de fattar beslut om vindkraftsparkens slutgiltiga utformning, antalet vindkraftverk och deras placering. Forskning har visat att bullret från vindkraftverk är underskattat och att en betydande andel av de som bor nära vindkraftverk upplever sig vara bullerstörda även när ljudet understiger de gällande finländska gränsvärdena (redan vid 35–40 dBA utomhus). Vindkraftsbuller upplevs som mer störande än vägtrafikbuller vid liknande ekvivalenta ljudnivåer framförallt p.g.a. det upprepade susande, svischande eller dunkande ljud som uppstår när rotorbladen passerar genom luften, och rörliga skuggor och flimmer från kraftverken kan förstärka störningsupplevelsen.

Klagomål riktade mot vindkraftverk som tidigare uppförts i vår region visar också att de nu tillåtna bullergränsvärden ofta inte överensstämmer med den faktiska upplevelsen hos personer bosatta allra närmast kraftverken. Till exempel, invånare bosatta på 1.2 km:s avstånd och mer från vindkraftsparkerna i Långmossa och Ribäcken i Malax, som båda togs i bruk år 2020, har klagat på buller från vindkraftverken och frågar sig varför vindkraftverken byggdes så nära bebyggelsen. I en

artikel publicerad i Vasabladet beskrev en närbelägen invånare bullret som ett "monotont och jobbigt ljud" som ständigt påverkar vardagen. Samma invånare säger också att hon låter tv:n stå på inomhus för att slippa höra ljudet utifrån när det är som värst, medan en annan invånare säger att han är tvungen att sova med radion på för att stänga ut det ljud som annars håller honom vaken.¹³ Det är skäl att notera att vindkraftverken i Långmossa och Ribäcken är mindre till sin storlek och kapacitet jämfört med de som planeras på Bredåsen (i Långmossa finns 7 vindkraftverk med en totalhöjd på 230 meter och en uppskattad årsproduktion på 100 gigawattimmar och i Ribäcken 5 vindkraftverk med en totalhöjd på 200 meter och en uppskattad årsproduktion på 80 gigawattimmar¹⁴).

Ett annat exempel på klagomål över vindkraftsbuller i vår region gäller ett vindkraftverk som funnits i Sundom sedan 2011 av avsevärt mindre storlek och kapacitet (184 meter och 3,6 megawatt) än de som nu planeras på Bredåsen. Närboende har klagat på buller från vindkraftverket i många års tid. I en artikel publicerad på svenska.fi berättade en invånare som bor på 1,2 kilometers avstånd från vindkraftverket att han och hans familj fortgående har störts av bullret. Han sa: "det låter som om man skulle ha ett litet enmotorigt flygplan som kretsar här ovanför men aldrig landar. Efter en halvtimme undrar man om det aldrig ska ta slut." Enligt honom är det jobbigaste att "ljudet är så konstant, att det ligger på hela tiden".¹⁵ Medan bullermätningar utförda av vindkraftverkets ägare visade att nivån låg under riktvärdena fastställde bullermätningar utförda av Vasa stad att bullret överskred tillåtna gränsvärden och att begränsningar av verksamheten därför var nödvändiga.¹⁶ En ledare publicerad i Vasabladet år 2017 drog slutsatsen att: "Bullernivån för vindmöllan i Sundom har varit klart högre än prognoserna, och i efterhand kan vi konstatera att den byggdes för nära bosättningen." Vasas tekniska direktör och miljödirektör ansåg också att vindkraftverket byggdes för nära bosättningen.

De negativa hälsoeffekterna av buller är väl kända. Buller orsakar en stressreaktion som över längre tid kan orsaka skadliga förändringar i kroppen. Vindkraftsbuller har specifikt kopplats till försämrade sömnkvalitet,¹⁹ vilket leder till trötthet, nedstämdhet och minskad prestationsförmåga, och långvarig allvarig sömnbrist kan öka risken speciellt för hjärtkärlsjukdomar. I nuläge fortsätter forskningen om 4 vindkraftverkens hälsokonsekvenser. Det finländska arbets- och näringsministeriet har bl.a. konstaterat att mer forskning behövs om hur hälsoproblem är kopplade till hur nära vindkraftverk personer bor och den ljudnivå till vilka de exponeras. En expertstudie genomförd inom ramen för det kanadensiska akademiska rådet betonade vikten av mer forskning för att bättre förstå hälsoeffekterna av olika typer av vindkraftsbuller, speciellt lågfrekvent ljud. Det är sannolikt att ökande kunskaper och förståelser inom det här området kommer att påverka utformningen av riktlinjer och bestämmelser i Finland under kommande år, vilket bör hållas i åtanke vid planeringen av vindkraftverk som är tänkta att fungera under en lång tid framöver. Alla de ovan nämnda faktorerna framhäver vikten av att tillämpa rejäla säkerhetsmarginaler vid fastställandet av placeringen av de planerade kraftverken på Bredåsen snarare än att placera enskilda enheter så nära intilliggande bostadshus som resultaten från buller- och andra moduleringar skulle tillåta i enlighet med ikraftvarande finländska riktlinjer.

Jag vädjar därmed till beslutsfattare och ansvariga att se till att de kraftverk som ingår i den planerade vindkraftsparken på Bredåsen uppförs på ett sådant avstånd från närmaste bostadshus som omfattar en rejält tilltagen säkerhetsmarginal utöver det avstånd som bedöms vara möjligt i enlighet med utförda moduleringar och nationella buller- och andra gränsvärden. Av den här anledningen bör de två kraftverk som nu föreslås bli placerade allra närmast Svartbäck under båda de projektalternativ som framlagts (se bilaga 1: bullerkartor för båda projektalternativen där de två berörda kraftverken och de närmast belägna husen är markerade) uteslutas eller omplaceras. Det här är en åtgärd som torde vara fullt genomförbar utan långtgående negativa konsekvenser för projektet, den inkomstgenererande aspekten av den planerade parken eller den förväntade totala energiproduktionsnivån, emedan den på ett direkt och särdeles betydande sätt skulle bidra till att

minska de negativa följderna för hälsa, välmående och arbetsförmåga hos nuvarande och framtida invånare i Svartbäck.

Jag ber också beslutsfattare och ansvariga att åta sig att använda alla de tekniska lösningar som i nuläge finns för att minska effekterna av buller, rörliga skuggor och andra olägenheter genererade av vindkraftverken när de väl tagits i bruk (såsom programmerande av vindkraftverken så att de stannar vid kritiska tidpunkter för buller och rörliga skuggor, och avisningsystem för användning vintertid) och att regelbundet utföra oberoende kontrollmätningar av bullernivåer och annan negativ inverkan av vindkraftverken och att i skyndsam ordning åtgärda uppdagade brister och problem, också med beaktande av justeringar av gällande riktvärden och bestämmelser på basen av fortsatt forskning och växande kunskap om dessa frågor. Jag ber likaledes beslutsfattare och ansvariga att säkerställa att synpunkter och eventuella klagomål framförda av närboende gällande vindkraftsparken noga utreds. Med beaktande av den direkta påverkan som den planerade vindkraftsparken under alla omständigheter kommer att ha på levnadsförhållandena i Svartbäck skulle det vara skäligt att en viss procentuell andel av de genererade intäkterna från vindparksområdet skulle tillfalla lokabefolkningen i Svartbäck såsom i form av en s.k. byapeng som kunde användas för gemensamma, välmående-främjande byaändamål. Tack på förhand för att ni beaktar den här åsiktsanmälan under den fortsatta planerings- och beslutsprocessen.

Bilaga: karta

Åsikt 21

Vargberget är ett viktigt rekreationsområde i Närpes. Samtidigt innehåller området också flera fornlämningsobjekt och är ett värdefullt område för många Närpesbo. Det är ingen hemlighet att en del av naturupplevelsen och njutningen att vara i naturen förstörs i och med bygget av Bredåsens vindkraftspark. Det är inte jämförbart att springa på en naturstig och att springa på en väg som leder till möllorna. Tystnaden på området, att kunna ta det lugnt och njuta av lugnet, får stryka på foten i och med att det nu kommer att vara ett konstant ljud från vindkraftverken oberoende av om det är en promenad i svampskogen, en skidtur eller en orienteringsrunda som genomförs kommer Närpesborna att påverkas. Det har de senaste åren satsats mycket på Vargberget från de ideella föreningar som driver området förutom att vårda de leder och skidspår som redan finns på området har flertalet nya satsningar gjorts. Bland annat har en skidlekpark byggts, ny grillkåta håller på att färdigställs som bäst, motionstrappa, frisbeegolf med mera. Att nu bygga en vindkraftspark i närheten av ett område som är så välutbyggt och välutvecklat och ytterligare har flera idéer på vidareutveckling känns som en verklig felsatsning. Närpesborna behöver få ha kvar ett naturnära rekreationsområde som det Vargberget är idag.

Allmänt kan konstateras att en vindkraftspark i området kommer att ha en stor negativ påverkan på den fritids- och rekreationsverksamhet som bedrivs i området och i synnerhet på det område som ligger öster om, det så kallade Lillvargberget. Parken kommer att ha en direkt påverkan på områdena för orientering, vandrings- och cykelleder samt skidspår (det så kallade Goljatspåret samt Bredåsspåret). Vindkraftverket placerat på Goljatbergets topp väcker negativa känslor. Den platsen är Närpes högsta punkt och är i och med det en betydande plats för Närpesborna. Det är många personer per år som besöker den platsen för att njuta av ett äventyr gammal som ung. Att förstöra den viktiga punkten med ett vindkraftverk på toppen är väldigt oskäligt. Det föreligger en risk att skidspår ska bli oanvändbara p.g.a. de ligger inom områden för iskasningsrisk. Om det än bara är en teoretisk risk (enligt Fortums representant Hans Vadbäcks utsago) och en risk som enbart gäller några dagar per år kan inte den risken förbises. Det bör vara i tankarna vid placeringen av vindkraftverken, hur kan människors säkerhet garanteras om vindkraftverk byggs så nära ett skidspår. När kartorna för vindkraftverken studeras väcks även frågan hur ska skidspår kunna flyttas så de kommer utanför iskastningsrisk? Flyttas de undan ett kraftverk finns ett nytt som orsakar risker med iskastning. Byggs vindkraftverken så höga som de nu planeras är iskastningsrisken hela 435m.

I dagsläget utnyttjas även vägar vid skidspårsdragningen. I och med att dessa nu ska börja plogas och sandas vintertid till möllorna kan det inte längre göras. Hur ersätts de bitar av skidspåret som blir oanvändbara i och med detta? Ännu kan konstateras att en betydande del av Närpes befolkning söker sig till Vargbergsområdet för rekreation och fritidsverksamhet vilket gör att området har en viktig uppgift att främja invånarnas hälsa och välbefinnande.

Åsikt 22

En varierande energiproduktion behövs varav vindkraft är en del. Däremot bör man också ta lärdom av de erfarenheter och kunskap som finns. Enligt vad som framkommit i media upprepade gånger räcker inte avståndet på 1-2 km från bostadshus. I Europa där man har längre erfarenhet av vindkraft pratar man på vissa ställen (t ex Tyskland) om att avstånd på minst 10 gånger höjden från vindkraftverken behövs. Enligt den plan som finns för Bredåsens vindkraftspark är det ca 70 personer som bor 1-2km från möllorna. Vargberget är ett mångsidigt rekreativt område som byggts upp av talkokrafter under flera generationer. Här samlas folk från hela Närpes och även utifrån för att röra på sig, tävla och koppla av. Förvandlas den fina naturen kring Vargberget till ett industriområde försvinner också mycket av den välbehövliga roen i naturen som många behöver och söker efter idag för att må bra. I området finns också längre motionsspår/vandringsstigar som Bredåsspåret och Goljat leden som blir förstörda av att hamna mitt i ett industriområde. Vi klarar oss inte enbart med vindkraft andra energiproducenter behövs. I Närpes har redan mycket mark ställts till förfogande för vindkraften. Finland är stort och glesbebyggt här finns utrymme att bygga vindkraft på avstånd från bebyggelse. En vindkraftspark är en stor investering som står kvar i många år framöver oavsett eventuella olägenheter. Därför bör beviljandet av parken ta hänsyn till den erfarenhet som redan finns av vindkraftverk. Det borde också vara Närpes stads och folkvalda politikernas skyldighet att se till alla invånarnas välmående. Man borde värna om att behålla vad som snart är den sista orörda marken som kan locka yngre generationer att bygga hus och stanna kvar i Närpes. Därför anser vi att inga vindkraftverk bör byggas på Bredåsen.

Åsikt 23

Är helt EMOT detta projekt. Varför? Inget kommer att vara kvar av vårt fina Vargberg som utvecklats hela tiden under hur många år som helst. Besökare från långa vägar, Närpes stads invånare som motionerar alla dagar i veckan, njuter av naturen och den fina omgivningen. Vargberget kommer inte att vara sig likt efter ett sånt här stort projekt. Skidspåren får totalt glömmas om detta projekt iland. Folk som bor i Svartbäcken vill väl inte heller ha något propeller ovanför huvudet som snurrar på konstant. Vart man än tittar så är det vindkraft, det är ju våra barn som skall växa upp med detta. Ingen vill detta, pengar är inte allt här i världen, ett stort industri av vindkraft skall ej byggas så här nära bebyggelsen eller ett fritidscentrum som passar för hela familjen. Snälla säg nej till detta projekt, tänk på framtiden, hoppas ni lyssnar på invånarna denna gång. Det må vara ett flummigt mejl detta men en vindindustri på Bredåsen är fasen mera oklart.

Åsikt 24

Bredåsens vindkraftspark skulle innebära ett enormt ingrepp i naturen i det planerade området. Boende i närområdet kommer att drabbas hårt av att tvingas leva intill vindkraftsparken, med allt vad det innebär. Fastigheterna kommer att förlora i värde och området kommer att bli oattraktivt för bosättning. Inga möllor borde få byggas på västra sidan av Karvamossen Påståendet att Vargbergsområdet fortfarande skulle ha ett värde som rekreativt område efter att vindkraftsparken byggts stämmer naturligtvis inte överens med verkligheten. Snart har alla större skogsområden i Närpes redan reserverats för vindkraftsparker – som alla helst vill hålla avstånd till. Närpes har redan gjort sitt vad det gäller att upplåta mark åt vindkraftsindustrin och nu bör man dra en gräns. Speciellt för yngre generationer bör man åtminstone bevara ett oförstört naturområde som kan användas för fritidsaktiviteter och rekreation. Därför anser vi att inga vindkraftverk alls bör byggas på Bredåsen.

Åsikt 25

Med anledning av miljökonsekvensbedömningen av Bredåsens vindkraftspark vill vi framföra följande åsikter till beslutsfattarna i frågan

-Närheten till bebyggelsen riskerar att på ett förödande sätt försämra livsmiljön för oss boende, både när det kommer till ljudförorening reflekterande ljuskäglor och risk för isflak som lossnar från på planerade vinmöllor

Därtill kommer den unika miljö för rekreation som Vargberget utgör för hela Närpes och som riskerar att förstöras i och med att denna vindkraftspark planeras i omedelbar närhet till detta område. Därför är vår åsikt att de vindkraftverk som är närmast bebyggelsen bör flyttas längre österut minst 2,5 km från bebyggelsen eller helt tas bort från planeringen av parken

Nya tekniska lösningar för avisning av vingarna som finns bör ovilkorligen användas och krävas av vindkraftbolaget för att säkerställa tryggheten för markägare som skall sköta sin skog och för de som använder skogen för rekreation

Åsikt 26

I MKB har ändvänder bilder kartor med förklaringar hänvisningar som ej har översatt till svenska vilket gör att en stor del av innehållet i hela bedömningen inte går att förstå för en helt svenskspråkig Närpesbo! Har det gjorts undersökningar om hur kroppen reagerar på låga ljud under lång tid sådana ljud som örat inte uppfattar som vandrar långa vägar, Elefanter pratar med varandra på 10 tals kilometershåll. Att bo på sådant område kan leda till mycket besvär.

Åsikt 27

Kära Närpes stad, Jag hoppas att det inte är för sent att framföra åsikter om Bredåsens vindkraftspark. Jag vill i all enkelhet framföra ett starkt Nej till fler vindkraftsparker i Närpes. Det räcker nu. Snart finns det ingen orörd natur kvar och man ser möllor vart man än vänder sig. Själv är jag hemma från Närpes och min sambo är hemma från Lappfjärd. Vi bor i nuläget i Korsholm men har sökt hus i Närpes de senaste åren. Tyvärr måste jag säga att vindkraftsparkerna har förstört många chanser för oss, då de har legat alldeles för nära husen. Vid ett hus hörde man t.o.m ljudet från möllorna på gården. Eftersom det inte verkar finnas någon hejd på vindkraftsplanerna har det nu gått så långt att vi överväger att inte flytta till Närpes överhuvudtaget. Är det det man vill? Att unga människor ska välja bort Närpes för att det är en enda stor vindkraftspark? Kanske det är dags att tänka lite mera långsiktigt nu innan det är för sent.

Åsikt 28

Angående bredåsens vindkraftspark eller borde man säga industriområde för att förtydliga innebörden av planerat område så är jag av den åsikten att man borde tänka om innan vi förstör ett av Närpes finaste naturområden Vargberget för lång tid framöver för att inte tala om bullret och suset som dylika "hårfönar åstadkommer" Önskar att ni lyssnar på alla oroliga närpesbor och röstar med hjärtat och förnuftet i detta beslut och slopar planerna samt skyddar området för all framtid så kommer barn och barnbarn att tacka er!

Åsikt 29

Nu är det nog dags att våra planerare och beslutsfattare säger NEJ till Bredåsens vindkraftspark. Är Närpes så pengasugen att vi måste ge bort hela Bredåsen till massor med propeller?! Möllorna beaktas som en konstruktion i fastighetsbeskattningen och de avskrivs vilket betyder att fastighetsskatten minskar årligen. Följande sak är att bolaget inte betalar samfundsskatt till Närpes

och slutligen har skogsägarna blivit pissade åt ögonen av bolaget. Detta har yle.fi utrett och denna information hittas också att ses på yles sidor. https://svenska.yle.fi/a/7-10009206?utm_source=social-mediashare&utm_medium=social&utm_campaign=yleftiapp Hur kan man ge bort ett sånt fint område som Bredåsen? Där finns skidspår, Goljatleden, jungfrudansen, och många andra sevärdheter. Folk plockar bär och svampar och njuter av naturen. Vad tror ni björnen och andra djur gillar det? Ska varg och björn komma närmare hus? Ska vi flytta skidspår och andra spår pga av vindmöllor?! Nej nu är det dags att säga nej. Sen jag var liten har Vargberget och vandringslederna funnits och tänk vilka timmar och år vår xxxxx har satsat på Vargberg. Ska vi då ge bort allt till Fortum? Sen får vi ju bara konstatera med ett enkelt titt i Fingrid appen. De ger ju ingen ström när vi behöver den eftersom det inte blåser när det är kallt! Ta ert förnuft tillfång och stoppa denna vindkraftpark.

Åsikt 30

Jag vill även framföra min åsikt angående den planerade vindkraftsparken vid Bredåsen. Idag i Finland pratas det mycket om invånarnas psykiska hälsa, om ungdomar och barns minskade fysiska aktivitet. I Närpes finns en tradition vill jag nästan kalla det och fin gemenskap i idrotten. Det satsas mycket och ungdomar får fina framgångar och ges möjligheter. Även jag e uppvuxen i Närpes och bor nu i en annan kommun grannkommun. Idag har jag två barn som tycker om att skida och för att kunna satsa mera har vi vänt oss till Närpes kommun där möjligheter och engagemang finns. Vi rör oss då på Vargberget. Jag kan inte nog uttrycka min sorg då jag hörde att en stor vindkraftspark skulle byggas där. Många människors möjlighet till en rogivande plats och träningsmöjlighet kommer att försvinna. Det som nu är uppbyggt där ger så många möjligheter året runt att vandra, skida, träna i trappa, umgås och njuta av den vackra och genuina naturen. Jag ber er att tänka om och inte förstöra ett av Närpes verkligen fina områden där så många får bygga/bevara sin psykiska och fysiska hälsa.

Åsikt 31

Vi har i Närpes ett fantastiskt område för naturupplevelser, motion, fritidsverksamhet, föreningsverksamhet, rekreation, samvaro eller att bara vara ensam och njuta av tystnad som bara bryts av naturens ljud. Vargberget. Nu hotas detta fina, unika, av... ja av vad? Girighet? Jag kan inte se ngt som försvarar att man behöver ännu en vindkraftpark i Närpes, speciellt inte på en plats som finns till för alla närpesbor, och många andra, att njuta av naturupplevelser på många olika sätt. Där jag bor ser eller hör jag möllor i alla väderstreck. De flesta ingrepp som görs i naturen då man bygger en sån här park är irreversibla. De går inte att göras ogjorda då vindkraftparken gjort sitt. De breda vägarna finns där. Dagbrotten finns där. Mikroplasterna finns där. Möllorna har ju en ganska kort livstid. Men under den tiden ska möllorna också servas. Det är inte bara under byggtiden det rullar dieselslukande monster till fordon till och från möllorna. I hur många delar kommer en kran som behövs för service av en mölla? Varje del på ännu ett fordon som låter, utgör en fara och släpper ut en massa avgaser. Såna fordon passerar titt och tätt där jag bor. Och då är det "bara" 18 möllor i skogen "bakom" mitt hus. Oerhört skrämmande är också att varje ving ger från sig två ton mikroplaster under sin livstid. 2x3x42 ton, TON, mikroplaster!!! Bara från Bredåsens vindkraftpark. Under vindkraftparkens livstid har man också den ständiga ljudföroreningen. Och varningar att man inte ska befinna sig för nära möllorna. Freda Vargbergets och Goljatbergets omgivning

Åsikt 32

Hej, Jag anmäler här mina åsikter om den planerade bredåsens vindkraftspark. Dessa saker bör tas i beaktande: - Det är för nära riksåttan och de bostäder som finns på andra sidan riksåttan. Ta bort de fem möllorna som finns väster om karvamossen! - Det är för nära vargberget och dess rekreations område. Ta bort möllan finns rakt söder om karvamossen! - Minsta avstånd från bebyggt bostadshus bör vara 2km. Detta med tanke på bullernivån och att möllorna blir högre än de som finns i bruk i

dagsläget i andra parker. Vargberget är ju så bra uppbyggd med vandringsleder, frisbeegolf, skidspår m.m i ett naturskönt område. Tycker det är det aktiva folkets vardagsrum, oavsett om man motionerar eller plockar svampar och bär. Det borde bevaras som det är!

Åsikt 33

Angående Bredåsens vindkraftspark som planeras i Närpes öster och norr om Svartbäck anser vi att vindkraftsparken kommer att störa boendetrivseln och även rekreativvärde på Vargbergets fritidscentrum och längs dess skidspår och vandringsleder exceptionellt mycket i den lugna och relativt orörda naturen. Överlag anser vi att vindkraft inte ska placeras på områden som ligger så nära bebyggt område som denna vindkraftspark gör, utan att dylika vindkraftsparker bör placeras i skog långt ifrån bebyggelse.

Angående alternativen i MKB-beskrivningen (MKB) anser vi att Alternativ 0 där Bredåsens vindkraftspark inte byggs är det bästa alternativet. Om man ändå beslutar att bygga vindkraftsparken anser vi att de 3 vindkraftverk som finns närmast Svartbäck ska avlägsnas ur planen och att inget vindkraftverk ska byggas närmare än 2 kilometer och allra helst 3 kilometer från närmaste fasta bostad. Därtill anser vi att åtminstone ett vindkraftverk i Yttermark och ett vindkraftverk på Goljatberget ska avlägsnas.

Angående den slutliga höjden på vindkraftverken har vindkraftverk på 290 meter aldrig tidigare byggts till lands i Finland eller någon annanstans i världen, så vitt vi känner till. Enligt sidan 160 i MKB är totalhöjden för vindkraftverken inom detta projekt ”i genomsnitt cirka 50-80 meter mera än totalhöjden för de vindkraftverk som tidigare har byggts i regionen.”

Olägenheterna för närlivarna är främst olägenheter i form av skuggor, reflexer (s.k. blinkeffekter eller rörliga skuggor) och buller, men även olägenheterna för landskapet kommer att vara betydande, framför allt eftersom området där vindkraftverken ska byggas är högre än det omgivande landskapet. Enligt uppgift (insändare i Syd-Österbotten 13.12.2022) ska ett vindkraftverk placeras på Närpes högsta punkt, Goljatbergets topp, som ligger 96 meter över havet. Nämnda kraftverk kommer alltså att nå en höjd på knappt 400 meter över havet, vilket innebär att kraftverk och givetvis även de övriga kraftverken på området i fråga kommer att synas över hela Närpes. Med andra ord kommer alla invånare i Närpes att påverkas.

På mötet för allmänheten som ordnades i Närpes stadshus 30.11.2022 sades att man hade gått in för Alternativ 2, alltså 42 vindkraftverk med en totalhöjd på 290 meter.

Med anledning av ovan nämnda anser vi följande:

1. Vindkraftsparken bör inte byggas, dvs. Alternativ 0 bör förverkligas.
2. Om Alternativ 0 inte förverkligas, bör de 3 vindkraftverk som ligger närmast Svartbäck inte byggas. Två av dessa är de två närmaste kraftverken som finns parallellt med Svartbäckvägen på vägens östra sida, det tredje är det som planeras på 600 meters avstånd från ett befintligt obebott bostadshus norr om Svartbäckvägen.
3. Ett minimiavstånd på minst 2 och allra helst 3 kilometer bör införas till närmaste fasta bostad.
4. Vindkraftverket närmast ett hus i Yttermark där tiden med rörliga skuggor kommer att uppgå till 7 h 51 minuter per år bör inte byggas. Vindkraftverket på Goljatberget bör inte byggas, liksom inte heller vindkraftverk som kommer väldigt nära skidspår, pga. isrisken vintertid.

Förklaring:

1. Bredåsens vindkraftspark bör inte byggas, pga. närheten till både Närpes centrum och Östermarks centrum och framför allt Närpes största friluftsområde Vargberget. Höjden på de planerade vindkraftverken är 290 meter, vilka aldrig tidigare byggts till lands vare sig i Finland eller utomlands, så vitt vi känner till. De verkliga konsekvenserna är alltså omöjliga att

- förutspå. Vi anser även att Närpes redan har dragit sitt strå till stacken, vad gäller utbyggnaden av vindkraften. Staden har redan tillräckligt många vindkraftsparken. Dessutom är 18 parker under planering på 25 kilometers avstånd från projektområdet, varav 14 är i drift eller under förverkligande. Orsaken till att vi flyttade till Svartbäck är lugnet och naturen, och som invånare vill vi inte bo intill ett industriområde.
2. De 3 vindkraftverk som ligger närmast Svartbäck bör avlägsnas helt. Orsaken till att vi vill ha bort de två vindkraftverk som ligger närmast Svartbäck parallellt med Svartbäckvägen på vägens östra sida, är att de kommer oskäligt nära bebyggelsen och stör det fridfulla bysamhället. Orsaken till att vi vill ha bort det tredje vindkraftverket på 600 meters avstånd från det obebodda bostadshuset norr om Svartbäckvägen, är att det oskäligt tar över hela vyn längs Svartbäckvägen. Dess dominans i det i övrigt orörda landskapet längs vägen är alldeles för stor, enligt fotomontage som vi har fått ta del av från Ramboll per e-post. Fotomontaget ingår alltså inte i det officiella materialet. Vi ska inte heller glömma det faktum att när markägarna skrev på arrendeavtal, hade vindkraftverken både lägre höjd och lägre enhetseffekt. Även av denna orsak är det motiverat att krympa antalet kraftverk. Denna möjlighet nämns även i MKB, sidan 170: "Vindkraftverken är stora och därför finns det begränsat med sätt att minska antalet kraftverk och sänka navhöjden."
 3. På mötet för allmänheten 30.11.2022 i Närpes stadshus sade Fortums representant Hans Vadbäck att det kunde gå att klämma in upp till 60 vindkraftverk på det aktuella området. Med tanke på detta kan det på detta området inte vara omöjligt att gå invånarna till mötes och införa ett minimiavstånd på minst 2 kilometer och allra helst 3 kilometer från närmaste fasta bostad. Alla vindkraftverk kunde då placeras så att minimiavståndet uppfylls. Om inte projektören gör detta själv, kan Närpes stad göra det. Observera också vad som skrivs om avstånd i MKB angående den nationella energi- och klimatstrategin, sidan 18: "Beträffande vindkraft är riktlinjerna för strategin att i stor skala utnyttja Finlands vindkraftspotential, att koncentrera vindkraftsutbyggnaden i första hand till stora enheter på tillräckligt avstånd från fast bebyggelse..."
 4. Orsaken till att dessa vindkraftverk bör avlägsnas ur planen är att de på ett oskäligt sätt stör fast boende eller rekreativsvärdet på Vargbergets fritidscentrum.

MKB-alternativen

Angående Alternativ 1 och Alternativ 2 i MKB-beskrivningen, undrar vi varför de är så lika varandra, det enda som skiljer dem åt är 1 kraftverk. Vi undrar om inte alternativen borde vara mer nyanserade? Enligt kontaktmyndighetens utlåtande om MKB-planen som presenteras på sidan 84 i MKB-beskrivningen anser kontaktmyndigheten följande: "För att utreda skillnaderna mellan de olika alternativens miljökonsekvenser rekommenderas att skillnaden mellan alternativen som undersöks skulle vara större antingen med avsikt på antalet kraftverk, deras placering eller storlek." Skillnaden verkar trots detta ha blivit ännu mindre, eftersom kraftverkens höjd nu är densamma i båda alternativen.

Med tanke på konsekvenserna i Alternativ 1 anser vi att Alternativ 1 inte bör genomföras, vilket inte heller verkar vara avsikten enligt mötet för allmänheten 30.11.2022 (Exempel på orsaker: "I ALT1 förstörs dock skogslagsobjektet på Mattberget " (MKB s. 12-13), "ALT1 bedöms orsaka mera negativa konsekvenser för tjädernas spelplatser än ALT2" (MKB s. 13) samt "Storlidens flygekorrevir drabbas av måttliga negativa konsekvenser på grund av en servicevägs sträckning"(MKB s. 13)).

Fotomontage

Angående fotomontage representerar inte det officiella materialet på något sätt det som är viktigt för invånarna, det vill säga närlandskapet. Enligt vad vi erfarit är inte fotomontagen heller i övrigt särskilt

representativa. Det officiella materialet innefattar endast 20 bilder, varav inget fotomontage (vare sig som visar dag- eller nattetid) är från det närmaste samhället Svartbäck eller Vargbergets fritidscentrum, varför vi tycker att fotomontagen är mycket missvisande om hur verkligheten kommer att se ut, både för de närmaste invånarna och för dem som söker rekreation på friluftsområdet Vargberget och längs dess vandringsleder och skidspår. Vi påminner om att vyn från Svartbäckvägens mittersta och norra del (förutom den allra nordligaste delen) är öppen österut och att några träd som skulle skymma 290 meter höga vindkraftverk knappast existerar.

Landskap

På sidan 15 i MKB står: "Konsekvenserna lindras av att området redan nu är präglad av ett produktionslandskaps särdrag på grund av befintliga kraftverk" 5amt på sidan 100 i MKB: "Projektet ligger på ett område vars landskap redan nu präglas av kraftverk. Dessa skapar ett intryck av ett produktionslandskap som de nya kraftverken kompletterar. De bostadsområden som ligger närmast den planerade vindkraftsparken blir utsatta för de största visuella konsekvenserna för landskapet. Den by som ligger närmast planeringsområdet är Östra Yttermark samt småbyarna Österskogen/Viiti och Svartbäcken." Vi tycker att påståendet om ett produktionslandskap som redan nu präglas av kraftverk är generaliserande och att det uppenbart inte gäller Svartbäck, där inga vindkraftverk syns (flyghinderljusen på kraftverken i Paskooharju vindkraftspark kan vara synliga nattetid, men i övrigt syns de knappt, tack vare avstånd och terrängformationer). Landskapet i Svartbäck kommer att ändras på ett irreversibelt sätt. Det är omöjligt att träd skulle skymma vindkraftverken, med tanke på höjden och att de därtill placeras på höjder.

På sidan 161 i MKB står: "Vindkraftverkens omgivning inom 3 kilometers radie är för närvarande till största delen trädbevuxet skogsbrukslandskap och det finns nästan ingen byggd miljö i området, bortsett från enstaka byggnader och konstruktioner med anknytning till rekreation och friluftsliv." Vi känner oss bortglömda här i Svartbäck, men vi existerar fortfarande. Inverkan på Svartbäck kommer inte att vara liten. Vi har rört oss i områden där vindkraft är närvarande i landskapet och känner till t.ex. Hedets vindkraftsparks synlighet och inverkan i Ängsby, som flera av de undertecknade har personliga kopplingar till. Vindkraftverken stör landskapsbilden och lugnet. Därför vet vi mycket väl hur det kommer att bli. Om man inte bor t.ex. i Ängsby, utan bara kör förbi, kan man ju tycka att det inte spelar någon roll. Men det spelar roll, för både fast boende och fritidsboende.

Kraftverken kunde vara grå i stället för vita, vilket nämns i MKB-beskrivningen.

Flyghinderljus

Flyghinderljusen önskar vi ska planeras så att de stör så litet som möjligt, särskilt de vindkraftverk som kommer närmast bebyggelsen i Svartbäck. Vi anser även att fasta ljus är bättre än blinkande ljus.

På sidan 165 i MKB står: "I Närpes är belysningen dock redan nuförtiden starkt nattetid och den har ökats under åren. Detta torde bero på växthusodlingen som är koncentrerad till området." Angående Svartbäck kan vi konstatera, att det beror på var man bor längs vägen om växthusbelysningen syns eller inte. Vi har inte ens vägbelysning. Besökare kommenterar jämnt hur mörkt det är. Däremot syns växthusbelysningen till de delar av vägen där landskapet är mer öppet västerut. Upplevelsen kan vara helt annorlunda, beroende på var längs Svartbäckvägen eller Svartbäck Östra man bor.

Enligt MKB, sidan 166: "Betydelse av flyghinderljusens konsekvenser kan jämföras med förändringen i landskapsbildens karaktär dagtid, men i omgivningen av växthusen minskar betydelsen av flyghinderljusens konsekvenser för landskapet i nattetid." Det senare kan inte anses gälla alla.

Den europeiska gröna given

Enligt MKB, sidan 37: "Genom gröna given leds EU mot hållbar ekonomi och man siktar på att EU ska vara klimatneutralt innan år 2050 och målet för utsläppsminskningen är 55 % fram till 2030. Målet är att minska utsläppen betydligt, att investera i spetsforskning och innovationer och att bevara den europeiska naturmiljön." Om målet verkligen är att bevara naturmiljön, frågar vi oss om det är smart att förstöra det största rekreationsområdet i Närpes? Detta påverkar alla Närpesbor och kommande generationer och det kan omöjligt vara syftet med den europeiska gröna given.

Österbottens landskapsplan

Angående Österbottens landskapsplan nämns på sidan 54 i MKB: "Markanvändning och åtgärder i området bör planeras så att förutsättningarna för att använda området för allmän rekreation och friluftsliv, områdets tillgänglighet samt tillräcklig service- och utrustningsnivå tryggas." Detta återanknyter till Vargberget och dess rekreationsvärde. Enligt sidan 55 i MKB: "Upplevelsen av tystnaden i rekreationsområden som ligger i tätorter eller i deras närhet bör sättas i relation till de omkringliggande verksamheternas art." Området kring Vargberget har varit lugnt och fridfullt och man har kunnat njuta av tystnaden. Till området hör också skidspår, bl.a. till Goljatberget och även detta skidspår och område borde fredas och tystnaden beaktas även här.

Buller

Enligt sidan 86 i MKB: "Kontaktmyndigheten påpekar att bullermodelleringarna och rapporteringen av dem bör göras enligt miljöministeriets anvisningar och i princip bör bullermodelleringarna göras för vindkraftverk med motsvarande effekt och storlek som framförs i bedömningsprogrammets alternativ." Hur har bullermodelleringar kunnat utföras för vindkraftverk med motsvarande storlek, då sådana inte existerar? Detta gäller även blinkande ljus och skuggor.

På sidan 92 i MKB nämns: "Bullerpåverkan kan minskas genom val av en kraftverksmodell med lägre ljudnivå då projektet ska förverkligas." Vi hoppas att man går in för ett sådant alternativ. Angående buller anser vi att bullret ska mätas i förhållanden då det går en lättare bris och man kan sitta ute sommartid, vilket torde vara det tillfälle då ljudet hörs mest.

Med tanke på konsekvenser för människor (framför allt buller) som inrapporterats av de boende i närheten av Hedets vindkraftspark i Övermark (bl.a. <https://www.sydin.fi/Artikel/Visa/382882>), anser vi att en gräns på 2 kilometer är ett absolut minimum för avstånd mellan kraftverk och närmaste hus.

Avstånd

Enligt MKB sidan 103: "Vid placeringen av kraftverken har man försökt minimera olägenheterna genom att placera dem så långt bort från bebyggelsen och andra störningskänsliga platser som möjligt." Detta har inte lyckats särskilt väl, eftersom man på ett så enormt område inte lyckas hålla en 2 kilometers gräns till närmaste bostadshus.

Grundvatten

Har en skyddsplan uppgjorts för grundvattenområdet? Vi påminner om att alla boende längs Svartbäckvägen får sitt dricks- och bruksvatten från grundvattenområdet vid Vargberget.

Isrisk

Enligt sidan 109 i MKB: "Störningar som kan skada människornas hälsa kan vara exempelvis is som lossnar från kraftverken eller stycken som lossnar då ett kraftverk går sönder. Sannolikheten för att sådant ska förekomma är mycket liten."

Ytterligare enligt sidan 178 i MKB: "Det här kan orsaka fara för dem som rör sig i rekreationssyfte på vindkraftsområdet vintertid, eftersom vindkraftverkens område med isrisk ligger kring de nuvarande skogsbilvägarna samt i närheten av de befintliga rekreationsmålen. Inom det teoretiska området med

isrisk finns tre jaktstugor, ett vindskydd, en kåta, en skogshuggarstuga, en raststuga samt ett skidspår och en friluftsled där ett skidspår dras på vintern. I synnerhet skidspåret och friluftsleden ligger i närheten av flera kraftverk." Med anledning av ovan nämnda borde inga vindkraftverk placeras alldeles intill Goljatleden eller andra skidspår och inte heller på Goljatberget. Hellre än att flytta skidspår borde man flytta kraftverken eller eliminera dem helt ur planen.

Trafik

I MKB-beskrivningen står tydligt att inga transporter kommer att ske längs Svartbäckvägen. Men på sidan 176 i MKB står också: "I det här skedet av planeringen är det ännu inte närmare känt varifrån andra material för byggandet såsom betong, grus och sand ska hämtas, vilket medför osäkerhet i bedömningen." Vår undran är, kommer kross och dylikt att tas från områden i norra ändan av Svartbäckvägen? Om så sker, hur sker transporterna? Om transporter trots allt sker längs Svartbäckvägen anser vi att en konsekvensbedömning av vägens skick bör göras och att vägen bör grundförbättras. Jättebra är det dock om man har tänkt lösa detta på så sätt att inga av transporterna går längs Svartbäckvägen.

Jakt

Enligt sidan 14 i MKB begränsar inte vindkraften "användningen av området för bär- och svampplockning, jakt samt skogsvård." Vi anser dock att jakten kommer att påverkas negativt, eftersom vindkraftsparken splittrar de redan små jaktmarkerna betydligt. Jakten bedrivs inte på vägarna, även om de kan underlätta för älgjakten.

Säkerhet

Angående säkerheten står det på sidan 177 i MKB: "Enligt erfarenhet är risken för att något ska gå sönder dock mycket osannolik. Enligt VTT:s statistik inträffade sex säkerhetsavvikelser i anslutning till vindkraftverk i Finland under åren 1996-2011 (Turkia & Antikainen 2012)." Hur kan en så gammal undersökning vara aktuell? Hur många vindkraftverk fanns i Finland under de åren och hur höga var de? Sex säkerhetsavvikelser var säkert ganska många under de åren, pga. antalet vindkraftverk. Dessutom har det skett allvarigare incidenter långt efter det, t.ex. i Ömossa vindkraftspark, där två vingar lossnade på tre veckor (<https://svenska.vle.i/artikel/2020/09/25/tva-vingar-har-lossnat-pa-tre-veckor-vid-omossa-vindkraftpark-det-ar-fullstandigt>) Sådant borde beaktas hellre än vad som skett under 1996-2011.

Nedläggning

Angående nedläggning konstateras på sidan 82 i MKB: "Den projektansvariga ansvarar för att vindkraftverkens konstruktioner avlägsnas från vindkraftsparken efter att verksamheten upphört." Vi hoppas att detta också gäller en framtida ägare efter att Fortum har sålt sitt projekt.

Avslutningsvis

Detta projekt borde falla på sin egen orimlighet. Det ligger alldeles för nära Närpes centrum, vindkraftverken på 290 meter är av en aldrig tidigare sedd storlek i Finland, eller någon annanstans för den delen, och dessutom påverkas Närpes största rekreativsområde. Storleken på vindkraftverken har hela tiden ökat, vad gäller både effekt och höjd, och därför borde rimligtvis ett mindre antal vindkraftverk vara tillräckligt och vindkraftverken kunde med fördel placeras så långt från Närpes centrum och Vargberget som möjligt, dvs. närmare den östra kommungränsen. Eftersom Paskooharju vindkraftspark redan finns i Östermark, är olägenheten mindre för dem i västlig riktning. Vindkraftverken behöver inte heller stå på vartenda berg vi har i Närpes.

Av alla vindkraftsområden som planerats i Närpes är detta det projekt som oundvikligen kommer att påverka alla Närpes invånare, genom att vindkraftverken kommer att synas till alla delar av Närpes, och eftersom centrumområdet ligger nära.

Vi vägrar vara försökskaniner som bor på mindre än 2 kilometers avstånd från världens högsta vindkraftverk till lands (<https://www.di.se/hallbart-naringsliv/sverige-siktat-mot-vindkraftstoppen/>). Vi ber alla beslutsfattare i Närpes stad tänka efter före det är för sent.

Vindkraften är en industri, som lämpligen bör placeras på lämpade industriområden.

Slutligen vill vi påpeka att vi inte har någonting emot vindkraft som energiform. Men vindkraften ska placeras på områden som är lämpliga för detta. Den ska inte förstöra vår miljö och våra rekreativmöjligheter och den ska framför allt inte förstöra välmåendet och trivseln för dem som bor mitt ibland dem.

Åsikt 34

Hei! Tässä kommentit minulta liittyen Bredåsenin tuulivoimahankkeeseen, osayleiskaavan valmisteluaineistoon ja YVA-selostukseen.

1) Hankkeen tulisi edetä vaihtoehdon 0, eli että hanketta ei toteuteta, mukaan - Perusteena maisema- ja meluhaitat

2) Tapauksessa, että hanke jatkuisi ja toteutuisi, tulisi voimaloiden kokonaiskorkeuden olla matalampi

- Tällöin ympäristövaikutukset saataisiin pienemmiksi

- Kaavan valmistelussa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa ei ole otettu huomioon merkittävästi korkeudeltaan matalampia vaihtoehtoja ja myös ne tulisi selvittää

- Esimerkiksi lähialueella olevan Paskoonharjun tuulivoimapuiston voimalat ovat nyt suunniteltuja voimaloita kertaluokkaa matalampia

Åsikt 35

Jag anser att Bredåsens vindkraftpark inte bör byggas. Jag ska här kommentera planen ur synvinklarna hur industriområdet påverkar landskapsbilden och områdets användning för rekreation, samt några ord om naturvärden. (Att kalla det för "park" är missvisande). Jag kommenterar i egenskap av kommuninvånare som inte kommer att kunna undgå att se möllorna, t.o.m. där jag bor och som användare av det rekreativområde som "parken" kommer att förstöra. Som turismföretagare har jag också viss anledning att se med oro på denna anläggning, som kommer att dominera utsikten österut i skärgården i hela Närpes och stora delar av Kristinestad och Korsnäs.

Om synligheten

De vindkraftsområden som redan finns i Närpes syns långt, men Bredåsen kommer att vara i en klass för sig. Förutom att det kommer att ha de högsta kraftverken, så byggs det på ett berg. Man har t.o.m. ritat in ett på Närpes högsta punkt, Goljatsbergets topp, 96 m.ö.h! Om kraftverket blir som ansökt, 290 m högt så kommer det alltså att nå en höjd på nästan 400 m.ö.h. Några km därifrån finns Närpes ådal, som i Yttermark ligger ca 10 m.ö.h. Effekten kommer att bli skrämmande! Det här industriområdet kommer att dominera landskapet i hela Närpes och Teuva. Invånarna i Yttermark och Övermark, som trivs i öppna landskap kommer inte längre att ha ett enda väderstreck utan propellrar att se på. Ramboll tycker inte det är så farligt. Citat ur utredningsdokumentet: "I öppna områden har närbelägna kraftverk en betydande påverkan, men när avståndet ökar har kraftverken en förmåga att smälta in i landskapet. På över sex kilometers avstånd smälter vindkraftverken ofta

väl in som en del av bakgrundslandskapet.” Påståendet stämmer inte! Ett föremål som står med himlen som bakgrund smälter inte in i något landskap. Det syns mot himlen tills det med ökande avstånd upplevs så litet att ögat inte längre urskiljer det. Något om Rambolls ”fotomontage” från olika platser:

1) Fotona verkar tagna med vidvinkelobjektiv, vilket minskar bakgrundens storlek i bilden (där kraftverken är). Kraftverken ser därför ut som små snurror uppsatta på tandpetare också på bilder tagna bara några km från projektområdet. Var och en som tittat från t.ex. riksåttan mot möllorna i Övermark eller Kalax inser att dessa bilder inte motsvarar verkligheten.

2) Man har valt att inte fotografera från längre avstånd än ca 18 km, trots att Rambolls egen modellering visar att möllorna syns betydligt längre än så. På vissa platser har man valt att fota bakom växtlighet, fast det finns öppet landskap bredvid.

En brittisk undersökning från 2013 visar att vindkraftverk syns tydligt på betydligt större avstånd än Rambolls dokument vill ge sken av. (Robert G. Sullivan m.fl: Offshore Wind Turbine Visibility and Visual Impact Threshold Distances). Vindkraftparker utanför Englands kuster observerades under olika väderleksförhållanden och olika tider på dygnet. Trots att observatörerna gjorde sina anteckningar oberoende av varandra var resultaten mycket samstämmiga. Möllorna var synliga för blotta ögat vid avstånd på t.o.m. över 42 km och turbinbladens rörelser på 39 km avstånd. På natten var varningsljusen synliga på ungefär samma avstånd. Hur mycket de stör utsikten ökar förstås med minskat avstånd, men också mindre parker med några tiotal möllor visade sig lätta att se på över 25 km avstånd och vid 15 km dominerade de utsikten fullständigt. De vindmöllor som observerades hade en totalhöjd av max 115 m. Kraftverken på Bredåsen kommer att vara mer än dubbelt högre också ovanför träden. Det är därför relevant att ha den refererade undersökningen som jämförelse, trots att den gjordes i havsmiljö. Största delen av Närpes och Teuva ligger inom 15 km från Bredåsen. Inom 40 km från Goljatberget finns hela skärgården mellan Skaftung och Halsön. Möllorna kommer att synas tydligt på hela det området. Rambolls karta har avgränsats så man inte av den kan utläsa mer än halva det avståndet. Varför? Tyvärr tyder sättet att behandla synlighetsaspekten på att utredaren inte har varit objektiv. Man framställer en förskönad bild, som inte motsvarar det betraktaren kommer att se med blotta ögat.

Rekreativperspektivet

Området kring Goljatberget är det bästa rekreativområdet i Närpes. Här finns det 12 km långa Goljatspåret och vandringsleden Goljatleden, 18 km, som bl.a. går förbi Närpes högsta punkt. Goljatberget är ett av de få ställen i Närpes där man kan vandra i skogen utan att höra trafiken från någon större väg. Nu ska dit komma 42 ständigt brummande motorer med svischande propellerljud. På ingen plats, utom mitt på Karvamossen, befinner man sig mer än en halv km från närmaste mölla. Skidåkning och vandring är mera än att räkna kilometer och mäta puls. Det handlar också om att uppleva naturen, fågelsången på våren, tystnaden höst och vinter. Det samma gäller om man plockar bär och säkerligen också vid jakt. De som går vad som blir kvar av Goljatleden kommer inte längre att kunna besöka Närpes högsta punkt för där står -just det! Vargbergets fritidscentrum, som under flera år byggs ut till en verkligt fin anläggning med många användare, kommer också att ligga inom tydligt hör- och synavstånd från mastodonterna. Inte ökar det trivseln direkt! P.g.a. risken för iskastning måste det finnas en säkerhetszon på 425 m runt varje stolpe. Spåren kan dras om säger Ramboll, men möllorna står så nära varandra att det inte kommer att vara möjligt att skida till stugan i prästskogen utan att hamna innanför osäkerhetszonen och fundera på om man ska få en istapp i huvudet. Ö.h.t. blir det ett underligt skidspår som ska slingra sig fram för inte komma för nära någon mölla. Oljudet kommer att vara ständigt närvarande. Men detta har för utredaren ringa betydelse. Man tycker att det är så få som rör sig i skogen vintertid, endast någon enstaka skidare, så dem behöver man inte ta någon större hänsyn till. Hans Vadbäck sade på informationsmötet att det ska vara möjligt att uppnå en kompromiss. Jag undrar hur den kompromissen ska se ut när kraftverken

får flyttas bara något tiotal meter? Vadbäck försökte också framställa faran som överdriven. Isbitarna uppför sig enligt honom som fallande löv. Varför behövs det då varningsskyltar?

Om naturinventeringen, avdelningen fåglar.

Man hittade 38 skyddsmässigt beaktansvärda fågelarter. Karvamossen är ett lokalt värdefullt objekt för fågellivet (Bild 42-Bild 44). Bland dessa fanns 4 starkt hotade arter: bivråk, berggub, tornseglare, talltita. Av dessa är bivråk och tornseglare arter som söker sin föda i luften och därmed löper en signifikant risk att krocka med turbinvingarna. Av sårbara och nära hotade arter fanns 18 st, bl.a. rovfågeln ormråk och blå kärrhök, samt gråtrut, som alla p.g.a. sitt levnadssätt riskerar kollisioner. Hur de och andra fåglar kommer att påverkas av byggande och produktion drar utredningen inga slutsatser om. Varför? När det gäller fåglarnas vår- och höstflyttning konstateras att området ligger utanför de viktigaste flyttstråken. Må så vara, men betyder det att man kan ignorera riskerna för de fåglar som faktiskt flyttar genom området? En bedömning som helt lyser med sin frånvaro är samverkans-effekten av de vindkraftsområden som nu byggs både på bredden och djupet i det österbottniska kustområdet. När det nu dessutom planeras stora vindkraftparker också utanför kusten finns det snart inga "säkra" flyttstråk. Erfarenheter från Norge och Sverige visar t.ex. på stor kollisionsrisk för havsörnar.

Om Rambolls arbete

Tyvärr måste det sägas att Rambolls slutsatser i MKB:n inte kan anses som helt objektiva. T.ex. påståendet om att nästan 300 m höga möllor smälter in i landskapet, önsketänkandet om att vindkraftsparken skulle dra turister och de något märkliga bildvinklarna ger ett intryck av att man kanske vill påverka mottagandet av planen i en positiv riktning. Jag ifrågasätter också om områdets naturvärden faktiskt är så små att de kan negligeras på det sätt som görs.

Om framtiden

Vindkraften är i ropet just nu och industrin rider kraftigt på kampen mot klimatförändringen. Ändå kan det ifrågasättas om vindkraftelen är så "grön" som propagandan påstår. T.ex. framställningen av den betong som behövs orsakar stora koldioxidutsläpp. En fråga som måste tas på allvar är vindkraftverkens dåliga verkningsgrad. De producerar som bekant ingen el när det inte blåser. Det behövs alltså "backup". Nya driftsäkra sätt att producera el är starkt på kommande. Kommer vindkraftverken att klara den konkurrensen? Står staden och markägarna om tio år med en massa skrot att ta hand om, sedan vindkraftbolaget hittat ett sätt att fly sitt ansvar? Fortum säger sig ha en plan för nedmontering, men säljs bolaget eller går i konkurs kan det nog lätt hända att det inte finns "resurser" att verkställa den planen.

Till sist

Enligt tidningsuppgifter kommer stadens skatteinkomster från befintliga och beviljade vindkraftverk att vara uppe i 2 miljoner redan om ett par år. Kanske det räcker?! Vi ska väl inte offra all den trivsel och det välbefinnande som naturen ger för pengar?

Bifogar två bilder. På den ena syns två vindkraftsparker: Kalax på avstånd 13 km och i bakgrunden Hedet på avstånd 25. Den har perspektivet rätt i förhållande till omgivningen. Bild 2 är Kalax parken fotad med teleobjektiv. Perspektivet stämmer inte, men bilden försöker visa höjdskillnaden mellan möllorna och den omgivande skogen.

Bilaga: 2 bilder